לציונות—לסוציאליזם—לאחוּת עמים

על המשמר

א', כ"ב בכסלו תשמ"ח, 13 בדצמבר 1987 / שנה מ"ח מס' 13519 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

הפסקות חשמל — בשל מזג אוויר סוער

גשם עז ורוחות סוערות גרמו במוצאי שבת לשיבושים בהפסקות חשמל באזורים שונים במישור החוף. הרוחות העזות שנשבו במשך השבת הגיעו למהירות של 90 קמ"ש וגרמו להעפת אנטנות טלוויזיה מגגות בתים ולקריסת עצים, אולם לא נמסר על נפגעים. במוצאי שבת החלו לרדת גשמים ובכמה מקומות הוצפו הכבישים, כלי רכב רבים נתקעו בשולי הדרכים ופעולות הרמזורים שובשו בצמתים מספר באיזור תל אביב והמרכז. בתל אביב ובגוש דן היו גם הפסקות חשמל שגרמו לשיבושים במפעלים ובבתים רבי קומות. (עתיים)

השטחים על סף מרי אזרחי — סבורים בצה"ל; נהרגו בבלאטה, עשרות נפצעו בגדה וברצועה

ההפגנות הסוערות שהחלו בראשית השבוע נמשכו גם בסופו ● ההרוגים: עלי איסמעיל עבדאללה ... 13, סאחר אחמד גרמי בת 19, סיהלה סלח עבד אל־עזיז בת 50 ● צה"ל הזרים תגבורות למוקדי התסיסה ● הממשלה תקיים היום דיון על המצב בשטחים ותשמע סקירות מקציני צה"ל

מאת אבי בניהו
כתבנו הצבאי

"השטחים ורצועת עזה נמצאים על סף מרי אזרחי. מיגרעים והפרות סדר בקנה מידה כזה לא זכורים זה שנים ארוכות. צה"ל מנסה להשיב את הסדר על כנו ולהחזיר את החיים למסלולם, זוהי עבודה קשה שיש לקוות שנסיים אותה בתוך יום־יומיים". דברים אלה אמר אתמול מקור צבאי בכיר ל"על המשמר".

מאז יום שישי בצהריים נרשמו בערי השטחים והרצועה הפגנות אלימות ושביתות מסחר באופן כמעט הרמטיים.

תוזרמו תגבורות

צה"ל הזרים למוקדים השונים כוחות גדולים של חיילים. ביום שישי בצהריים נהרגו במחנה הפליטים בלאטה שבשכם שלושה תושבים מאש חיילי משמר־הגבול, לאחר שמאות צעירים ומבוגרים שיצאו מהמסגדים תקפו סיור של חיילי מג"ב באבנים, ברזלים (המשך בעמוד 4)

סוף שבוע של הפגנות

אבי בניהו, כתבנו הצבאי

התקריות האחרונות בשטחים וברצועה, והריגתם של שישה פלשתינים בשבוע האחרון מאש כוחות הבטחון, גררו תגובות אלימות ביותר בשטחים. במהלך סוף השבוע נרשמו האירועים הבאים:

● שכם שביתת מסחר מלאה, ידוי אבנים, והבערות צמיגים. צעירים תלו ברחובות דגלי אש"ף ודגלים שחורים. ביום חמישי נהרג במקום צעיר בן 17.

● מחנה בלאטה — עוצר מוחלט על המחנה מאז ההפגנה האלימה ביום שישי בצהריים בה נהרגו שלושה מקומיים. מחנה עסכאר עוצר מוחלט מאז שבת בבוקר לאחר הפגנות אלימות ● טול כרם — הפרות סדר מקומיות וידוי בקבוקים ואבנים ● חברון ידוי בקבוק תבערה לעבר רכב של צה"ל, חייל אחד נפצע, הפרות סדר המוניות במכללה האיסלמית בחברון ● רמאללה הפרות סדר המוניות במחנות הפליטים אל־עמארי וג'ילזון, הפגנות בסמינר למורים ובבית הספר לאחיות ● מזרח ירושלים — שביתת מסחר כמעט מלאה ● רחובי הגדה — מחסומים מחביות ומאבנים על הצירים המרכזיים ובכבישי הגישה להתנחלויות ● רצועת עזה — בעזה, בחאן יונס, ברפיח ובמחנות הפליטים הפרות סדר המוניות, שביתת מסחר מלאה, עשרות פצועים מקומיים בדרגות קשה ובינוני.

אש"ף קורא לתושבים לפתוח בשביתה כללית

ערפאת: החזיקו מעמד ● ארה"ב מביעה צער ● מצרים מוחה ● קוראים לכינוס מועה"ב

תוניס. — אש"ף קרא בשבת לתושבים הפלשתינים לקיים שביתה כללית בשטחים "כדי לחלוק כבוד לקורבנות הדיכוי הישראלי". לפי אש"ף נהרגו בימים האחרונים 23 אנשים ונפצעו 210 דובר אש"ף בסאם אבו־שריף ציין כי יאסר ערפאת שלח הודעה ברוח זו להנהגה הלאומית הפלשתינים הפועלים בשטחים".

ערפאת: החזיקו מעמד

יו"ר אש"ף יאסר ערפאת פירסם בשבת הודעה בתוניס בה שיבח את תושבי השטחים הכבושים ועודד אותם "להחזיק מעמד ולהגביר את המאבק". ערפאת ציין בהודעתו כי "התגברות פעולות הדיכוי הישראלית נגד האוכלוסיה של השטחים הכבושים מצביעה על אוזלת ... ההתנגדות ועמדת הגבורה של האוכלוסיה". "החזיקו מעמד ... את מאבקכם נגד הכובש. יידע־נא הישראלים כי הגוף שלנו (המשך בעמוד 4)

...ות האשמות ח"כ לנדאו ● עמ' 2

...בערים – סוף שבוע בשכם ● עמ' 3

...איתכם בזריקת עציצים" — הקונגרס הציוני ננעל במהומה רבתי ● עמ' 19

...שום על הריגת הנערה מדיר־אל־בלח ● עמ' 4

...ידות: ערביי ישראל – ארה"ב ● עמ' 19

...על מרי

...החומרים המתמשכים זה כמה ימים ברצועת עזה ובגדה ... מקבלים בהדרגה אופי של מרי אזרחי. מתקבל הרושם, כי ... השטחים נואשה מהמשך הכיבוש, כאשר התברר, כי נגוזה ... להסדר מדיני שיביא עמו פתרון הבעיה הפלשתינית. בעיוורונם ... ראשי הממסד השלטוני בישראל לייחס "אי־שקט" (על פי ... הרשמי) לתאריכים היסטוריים שונים – הצהרת בלפור, כ"ט ... – מבלי לראות את הרקע האמיתי לסערה הגוברת בקרב ... הפלשתינים. גם טיעון בדבר הפעילות המתסיסה של אירגוני ... אינו מהווה תשובה מלאה ואמיתית לסערה הפוקדת את ..., ואת המעורבות של ילדים ונשים ביידוי אבנים בהפגנות ... יום בריכוזים של הפלשתינים.

... השבוע שחלף היו נפגעים רבים הן ברצועת עזה והן בגדה. ... של הצבא וכוחות בטחון אחרים, הופעלה במלוא חריפותה ... אך לא "יד חזקה" וגם לא "יד רכה" אין בכוחם להביא לרגיעה ... הכבושים. ישראל תצליח לדכא בכוח את מוקדי "הפרות הסדר" ... בנשק חם כנגד המפגינים, ביניהם ילדים ונשים, אך זה יהיה ... סדר הנשען על הצורך לערב את יחידות צה"ל בריכוזים צפופי ... עויינת. תמונות האירועים האחרונים, כפי שהופצו בתחנות ... העולם, לא יוסיפו כמובן לתדמיתה של ישראל, שתצטייר כמדינת ... של האוכלוסייה הנתונה לשלטונה. הדיונים במועצת הבטחון, ... התריפה של מצרים, אלה הם הביטויים הראשונים לתגובה ... מסתייגת מהתנהגותנו בשטחים.

... על המצב החמור מוטלת כולה על ממשלת ישראל. ראש ... אינו רואה תשובה אחרת מאשר הבטחה ש"ינקוט באמצעים", ... הממשלה כולה שיתקה את עצמה מלנקוט מהלך מדיני, שעצם ... היתה מביאה הפוגה במעשי האלימות החדדיים. התושבים ... איבדו כנראה כל תקווה לפתרון בעייתם בדרכי השלום, מה ... כעת בכוח נושא אופי של לבנוניזציה של השטחים, והיא על סף ... השלטון הכובש.

... מערת תחת רגלינו בשטחים הכבושים. חיילינו נאלצים להפנות ... נגד אזרחים, נשים וילדים, יש משום אשליה ועיוורון בכך ... להחזיר את הסדר על כנו על־ידי שימוש בכוח, או על־ידי ... עם הנכבדים במקום. אולי תחול הפוגה קצרה, אך האיבה ... תפרוץ שוב וביתר עוצמה עד כדי הפיכת נוכחותנו שם לגיהנום ... לפלשתינים, אך גם לנו. עדיין יש זמן לאופציה אחרת, לאופציה ... שושים קץ למעגל האלימות ותפתח אשנב להסדר המבוסס על ... בטחונה של ישראל, תוך נסיגה משטחים ופתרון הבעיית

צעיר נעצר בכיכר השעון בשכם (צילום: פרטוש)

קצין חיל־הים נהרג בהתקלות עם ספינת מחבלים מאירגון "חיזבאללה"

ההרוג, סגן עמית סלע – הובא למנוחות ביום ו' בקיבוצו גשולים ● חיל־הים לא ישנה, גם לאחר הפיגוע, הוראות הפתיחה באש כדי שלא להקשות על דייגים תמימים ● חיזבאללה שואפת לבצע פיגוע בתוך ישראל

מאת אבי בניהו,
כתבנו הצבאי

קצין חיל־הים, סגן מישנה עמית סלע, נהרג ביום חמישי בלילה בהתקלות בין ספינת (המשך בעמוד 2)

עמית סלע (אלפוז/חדשות)

"כשהדלקנו הזרקור, נפתחה האש"

מאת יואב אביב,
כתב "על המשמר" בחיפה

ביום שישי נערכה בבסיס חיל הים בחיפה פגישת כתבים עם צוות ספינת "הדבור" של חיל־הים שהותקפה ביום חמישי בלילה על ידי סירת מירוץ של המחבלים. מפקד הספינה, סגן ערן, סיפר כי יצא עם חייליו לפעילות בטחון שוטף שיגרתית מול חופי לבנון, צפונית לצידון, מול שפך הליטני. הבחין צוות הספינה במספר כלי שייט. "לא היתה תנועה מוגברת של כלי שייט באיזור והכל נראה שיגרתי למדי" אמר סגן ערן. בבדיקה של הכלים שהיו באיזור הוברר כי המדובר בסירות דייגים תמימות שרבו באיזור. בהמשך הבחינו אנשי צוות הדבור בצלליות של סירה נוספת במים.

אש עם הדלקת הזרקור

"כשהדלקנו את הזרקור נפתחה עלינו אש מהסירה שהתגלתה כסירת מירוץ. נתתי פקודת אש לצוות וכל הקנים ירו, הקרב הזה מטווח של כ־200 מטרים ונמשך כארבע דקות. סירת המירוץ של המחבלים, שהיתה בעת פתיחת האש בתנועה, נפגעה במכלי הדלק שלה וטבעה". סגן ערן הוסיף: "הייתי מודע לאפשרות כי סירת המירוץ יכולה להיות סירה עם חומרי נפץ שתנסה להתנגש בנו, ונערכתי לכך בהתאם".

ספינת הדבור של חיל הים נפגעה קלות מרסיסי פגזי אר־פי־ג'י שנורו לעברה. צוות "הדבור" סיפר כי מסירת המחבלים נורו בנוסף לפגזי אר־פי־ג'י גם יריות מנשק קל.

הצוות פעל כשורה

מפקד הבסיס אמר כי בתחקיר שנערך התברר כי הצוות נקט בכל אמצעי הזהירות הדרושים ופעל כשורה. מפקד הדבור סגן ערן אמר: "הצוות תיפקד מעולה בדרך כלל כשאתה נמצא תחת אש אתה חושש שמישהו ייכנס להלם או ישכב; יש נטיה, (המשך בעמוד 2)

פרס: הושג הסכם עם האוצר לפתרון בעיית ההתיישבות

פרס קרא למתיישבים לא לבכות ולחכות בסבלנות, המצב לא כל כך גרוע ● בקרית שמונה הופתע פרס לגלות, שעובדים משתכרים 370 ש"ח לחודש

מאת יהודה צור,
כתב "על המשמר"

ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, הודיע אתמול למתיישבים בגולן שהושג הסכם עם האוצר שיביא לפתרון בעיית ההתיישבות. לדבריו, כבר עתה נעשים המהלכים הממשיים לפתרון בעיית החובות.

בפגישה שהתקיימה אתמול בבוקר בקיבוץ מרום הגולן עם נציגי קיבוצים ומושבים בגולן הודיע פרס, שהעדיפות הראשונה תינתן ליישובי קו העימות.

בפגישה זכה פרס לביקורת קשה מצד כמה מן הנוכחים, שקבלו על כך שעברו לפחות שנתיים מאז שהתעורר צורך לפתור את בעיית חובות היישובים.

חברים במקום אמרו, שגם בפתרון המוצע אין ממש כי בעוד 20 שנה ימשיכו נכדיהם לשלם את החובות, ומדובר רק בהקלה מסוימת. בפגישה הוגש לפרס מסמך ובו תביעות להזרמת כספים לפיתוח, שמונה מיליון דולר לרמת הגולן ועוד סכום דומה לבקעה.

פרס הגיב בחריפות על דברי המתקיפים וקרא להם לא לבכות ולחכות בסבלנות. הוא הביע בטחונו שתוך כמה שנים יבוא פתרון, והזכיר לנוכחים שהתכנית הכלכלית הצליחה לפתור את בעיית האינפלציה ובלי זה בוודאי מצב ההתיישבות היה היום קשה יותר.

הוא הזכיר, שבזמנו בעת שהיה חבר קבוץ אלומות לפני 40 שנה, מצבם של היישובים החקלאיים היה הרבה יותר קשה. המצב היום לא גרוע כפי שמתארים אותו.

איתן ליס, ראש מועצה אזורית גולן, ויהודה ולדמן, העומד להחליפו בעוד כמה שבועות, והעומד בראש מטה המאבק של ההתיישבות, הביעו תקווה שההסדר אכן יתממש, וקראו לתת להסדר הזדמנות להוכיח את עצמו. אברהם סנפירי, ראש מנהלת ההסדר לחובות ההתיישבות, אמר שכבר בימים אלה עוברים אנשיו את היישובים כדי לממש את ההסכם.

בביקורו במפעל תרופות בקרית שמונה מסר לפרס מזכיר מועצת הפועלים, יוסף שלום, שהמפעל שקם לא מזמן משלם לעובדיו שכר של כ־370 שקל לחודש. פרס הביע השתוממותו על כך, וציין שיש חוק שכר מינימום. לאחר שסגן שר האוצר, עדי אמוראי, כינה את המצב "זוועתי" הבטיח פרס להתערב ולטפל בבעיה. מזכיר מועצת הפועלים תיאר תמונה קודרת של מצב התעסוקה בעיר וציין שישנם מפעלים שעומדים להסגר. ראש העיר פרוספר עזרן מסר שביום ראשון הקרוב ייחתם הסכם עם משקיע יהודי מהונג קונג, להקמת מפעל טכסטיל שיעסיק עד כ־1600 עובדים. אל פרס נלוו גם סגן שר האוצר עדי אמוראי, ראש מנהלת האזור, אברהם סנפירי, וניסים זווילי, והם סיירו גם בכמה יישובים אחרים בגבול הצפון.

מפעל "פרי זה" יחוסל בתוך שבוע, אם לא יימצא לו קונה

משלחת מפ"ם: לתת לעובדים להפעיל את המפעל במסגרת חוק ● הפועלים זועמים על שהכונס לא הבטיח הזרמת פרי למפעל

העובדים סחוטים – ח"כ גרוסמן מקבלת הסבר מיו"ר הוועד, יוסי בארי (צילום: מגל)

מאת יואב אביב וקובי מנדל,
כתבי "על המשמר"

"מפעל השימורים "פרי־זה" בחדרה יחוסל בתוך שבוע ימים, אם לא ימצא לו קונה." אמר אתמול כונס הנכסים של המפעל, עו"ד ליפא מאיר.

לדברי כונס הנכסים, לא יהיה מנוס מחיסולו של המפעל, שחוב של 15 מיליוני דולרים רובץ עליו.

גרוסמן: מעדיפים קרקעות על יצור

עובדי "פרי זה", המתבצרים במפעל בחדרה זה היום ה־11, קיבלו אתמול בברכה את חברת הכנסת חייקה גרוסמן ואת עורך הדין אפרים זילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, שבאו לשמוע על ההתפתחויות האחרונות ולהציע עזרתם.

"אין כל הצדקה לסגירת המפעל", אמרה ח"כ גרוסמן לאחר סיור במפעל המושבת. "יש קונים, וכונס הנכסים חייב לעשות את הצעדים המיידיים כדי שהמפעל יופעל בידי הקונה עוד בעונה הנוכחית. במידה ויתברר שכל מיני גורמים אינטרסנטיים מנסים לטרפד את המכירה, משיקולי העדפת עסקי קרקעות על ייצור, תהיה לכך תגובה ציבורית וחריפה ביותר, מצד חברי כנסת רבים".

זילוני, שנפגש גם הוא עם ועד העובדים, הבטיח להם כי יש מקום לבחון אפשרות לתת לעובדים להפעיל בעצמם את המפעל, בסיוע הממשלה, במסגרת חוק רכישת מפעלים על ידי עובדים.

"ההסתדרות מצידה תעשה כל מאמץ כדי שהמפעל ייפתח מחדש" אמר זילוני. "הנהלת בל"ל והסוכנות היהודית, מבעלי הבנק שהוא הנושה העיקרי של המפעל, חייבים בימים אלה של קונגרס ציוני לגלות גמישות והבנה, ולעסוק לא רק בעניינים שברומו של עולם. הסוכנות חייבת לקחת בחשבון גם שיקולים אחרים, השונים משיקולים קרים של רווח כספי".

פנייה ל"גת" לשחרר מכסות פרי

עליזה תמיר — יו"ר ועדת התעסוקה של ההסתדרות פועלת למען העברת מפעל "פרי זה" המושבת בחדרה לבעלותו של היזם, הפרדסן יוסף קרני. במטרה להבטיח רכישת המפעל פנתה עליזה תמיר להנהלת מפעל "גת" בגבעת חיים שישחררו את המיכסה של עשרת אלפי טונות פרי, לטובת "פרי זה", כדי שניתן יהיה להפעיל את המפעל מחדש. כמו כן פנתה עליזה תמיר לכונס הנכסים ולבנק לאומי הנושה, וקראה להם ללכת לקראת היזם קרני כדי שיוכל לרכוש את המפעל, ועל מנת שפרשת "אתא" לא תחזור. אתמול נפגשו עליזה תמיר ועו"ד גלילה הורנשטיין, היועצת המשפטית של ועדת התעסוקה, עם העובדים במפעל המושבת בחדרה. לעובדים נמסר על המגעים המתקיימים. כמו כן מציינת עליזה תמיר שההסתדרות מחפשת דרכים כדי לסייע לעובדים, שלא קיבלו משכורות נובמבר, להתגבר על קשייהם הכלכליים.

ביום ראשון הקרוב מתכוונים כל 200 העובדים וכן ועדי עובדים באזור חדרה להפגין מול משרדי הנהלת בנק לאומי בתל־אביב, נוכח הסחבת ואוזלת היד של כונס הנכסים אשר לא הבטיח את כמות הפרי לפני תום שנת ההפעלה. אילו היה מבטיח את המשך זרימת הפרי למפעל, ניתן היה להמשיך ולהפעילו. המנכ"ל (השכיר) של המפעל אף הודיע שהוא מסוגל להמשיך להפעיל את "פרי זה", אילו היתה נמשכת הובלת הפרי למפעל.

הכונס מחכה להצעות

הכונס הודיע אתמול, כי בימים אלה מתנהלים מגעים עם שני יזמים הרוצים לרכוש את המפעל ולהפעילו. ההצעה האחת עומדת על כשני מיליון דולרים, והיא עבור הציוד, ואילו ההצעה השנייה עומדת על 2.4 מיליוני דולרים והיא כוללת את מבני המפעל.

הכונס אמר, כי רק את שתי ההצעות, וכי הוא מבקש משני היזמים, יוסף קרני ויעקב ... [illegible] ... שיבטיחו את המשך העסקת העובדים והפעלת המפעל.

הכונס אמר, כי עד כה ... מלמכור את המפעל בתחתית, אך שכבר קיבל כמה הצעות לכך.

2 הפליטים האיראנים סיימו לרצות דינם ושוחררו מהמעצר

עם זאת, צו הגירוש נגדם לא בוטל ומשרד הפנים דן במצבם

מאת זהבה מרום,
כתבת "על המשמר"

שני הפליטים האיראניים שהגיעו באופן בלתי־חוקי לארץ שוחררו אתמול מכלא אילון והם מתגוררים עתה בבית מארחם הישראלי ברעננה לדיון מחודש, במשרד הפנים במצבם.

שני הפליטים האיראניים, רמזאן עלי קרדלי וליוליאלה חוסיין פורהשם, הגיעו ארצה בנפרד. אחד מהם הגיע לארץ בשחייה מעקבה שבירדן לאילת, והשני נכנס דרך הגבול היבשתי שבין ירדן לישראל.

מאז תפיסתם הם נעצרו ונכלאו ללא הגבלת זמן בכלא אילון. לפני זמן־מה הגישו בשמם עורכי־הדין אביגדור פלדמן ושמעון שוסר עתירה לבג"ץ, המבקשת לשחררם כפליטים פוליטיים.

האסירים שוחררו אתמול בלא שהופעל נגדם צו־הגירוש ובטרם ענו המשיבים לבית המשפט הגבוה לצדק. אם יגורשו מהארץ ויגיעו לאיראן, צפוי להם שם ביצוע גזר־דין מוות שנגזר עליהם.

דוברת משרד הפנים, טובה אליגסון, מסרה כי צו הגירוש לא בוטל, וכי השניים שוחררו מכיוון ש... [illegible] עליהם בבית משפט ... על כניסה בלתי־חוקית לארץ.

עוד מסרה הדוברת, כי עורכי הדין של השניים ... לפגישה במשרד הפנים ... [illegible] ... הפליטים לקבל מקלט ... ארגון הפליטים ... [illegible] ... עדיין מוכן להישאר בישראל.

דו"ח ועדה של האגודה למען החייל:

יחסים מעורערים בהנהלה בדרום פגעו בשירות לחייל

מאת שלי יחימוביץ

מערכת יחסים משובשת בהנהלת הוועד למען החייל בדרום־הארץ ופעילות משובשת של הנהלת הוועד ומוסדותיו הביאו לירידה משמעותית בשירותים הניתנים לחיילים בבסיסים בדרום־הארץ. כך נקבע בדו"ח פנימי של "הוועדה לפתרון המשבר במרחב הדרום" שמינה יו"ר האגודה, יוסף נבו.

בשבוע הבא תחליט ההנהלה הארצית אם לקבל את המלצות הוועדה, לפזר את מוסדות האגודה בדרום־הארץ, ולמנות במקומם ועדה קרואה.

מן הדו"ח עולה, כי מערכת יחסים משובשת בין יו"ר המרחב, גדעון גורדון, לבין מנהל המרחב, דוד צייגר — הביאה לערעור ביחסי האנוש בכל סניפי הוועד למען החייל בדרום. בדו"ח נאמר כי בשנה שחלפה נפוצה הידיעה על המתרחש באגודה בין מפקדי צה"ל, וכתוצאה מכך נפגע קשות מעמדה.

יו"ר האגודה, יוסף נבו, אומר, כי מבדיקה שערכו הוא וכבירים נוספים באגודה עולה, שהדרג הציבורי של האגודה במרחב הדרום מפולג ושסוע. עם־זאת, התנגדה הוועדה הציבורית בדרום התנגדות נמרצת למינוי ועדה קרואה, ונתנה להם ארכה שתוקפה פג היום — להגיע לפתרון המשבר בכוחות עצמם. בשבוע הבא תחליט הנהלת האגודה באופן סופי אם תמונה ועדה קרואה.

בתוך כל פרשה מיכאל הנגבי, יו"ר מרחב הדרום בעבר, מכתב הקורא ליוסף נבו להתפטר מתפקידו בשל "יחס לא הוגן ומרושע למתנדבים" ובשל ניהול כושל. נבו אמר עליכך, כי לא יגיע להשמצות אישיות, אולם הזכיר כי מאז תחילת כהונתו גדלו הכנסות האגודה ב־230 אחוזים, וכי רק בתשעת החודשים האחרונים רכשה האגודה ציוד לחיילים בשווי 35 מיליון שקלים.

ישיש נשרף למוות ו־7 נפצעו בדליקה באשדוד

ישיש בן 80, מרסל מרקוביץ, נשרף למוות בדליקה שפרצה אתמול אחר־הצהריים בדירתו ברחוב חטיבת הנגב באשדוד. עוד שבעה אנשים, ביניהם שני דיירים ושני כבאים, נפצעו קל והועברו לביה"ח "קפלן" ברחובות.

חמשת הדיירים, שהוצאו על ידי הכבאים, נבדקו, נחבשו ונשלחו לבתיהם, בעוד ששני הכבאים נשארו באשפוז ומצבם הוגדר קל עד בינוני.

סמוך לשעה 3.30 אחה"צ נתקבלה קריאה בתחנת כבאי אש, בתחנת מד"א ובתחנת המשטרה על אש שאחזה בדירת קרקע בבית בן ארבע קומות. למקום הגיעו שלוש כבאיות וחמישה אמבולנסים של מד"א.

הכבאים הפעילו סולם הידראולי ומנוף גבהים למלט דיירים מקומה ב' וג' של הבניין לשם התפשטות הדליקה. קצין הכיבוי מתחנת מכבי אש באשדוד, יחיאל ממן, מסר שהאש פרצה כנראה כתוצאה מתנור נפט שהתהפך בחדרו של הישיש והיא אחזה מייד ברהיטים ובכל תכולת דירתו.

המנוח היה עריריי, ואחותו וגיסו, תושבי אשדוד, נהגו לבקרו מידי יום כדי לסעוד אותו. גם אתמול בשעות הבוקר ביקרה אותו אחותו והיא שהדליקה לו את התנור. כל תכולת הדירה נשרפה כליל. ליתר הדירות נגרם נזק מועט יותר.

במהלך ההצלה ובניסיון לאתר את האש, נפל מקומה שנייה הכבאי רס"ל אליהו מור (28) כשבידיו כל החלון, שניתק ממקומו. האיש נפגע בגבו והועבר לביה"ח "קפלן". גם כבאי אחר, סמל ציון בן סימון (29), מאשדוד נפגע מהעשן ומהלהבות. מצב השניים הוגדר קל עד בינוני.

בתוך זמן קצר הצליחו הכבאים להשתלט על האש כאשר קודם לכן פונו דיירים מכל הבניין. בין הראשונים שהגיעו למקום היה נציג חברת החשמל, שדאג לניתוק הזרם לבניין, דבר שהקל הרבה על עבודות ההצלה ואיתור הדליקה. הוקמה ועדה לבדוק את נסיבות הדליקה ולאמוד את הנזקים. (עתיים)

ילד נהרג, וילד ואשה נפצעו, בשתי תאונות

ילד בן שבע, תושב בני ברק, נהרג אתמול בבוקר לאחר שנדרס על ידי אוטובוס.

הילד, יעקב חנוכה, ירד בשעה 7.45 בבוקר מן האוטובוס בו נסע, ואז נדרס על ידו.

הנהג תושב בני ברק בן 25 נעצר לחקירה.

ילד נפגע אתמול בבוקר על־ידי אוטובוס במרכז ירוחם ונוסעת נחבלה קשה כתוצאה מבלימת האוטובוס.

הילד, שהיה בדרכו לבית הספר, נפגע סמוך לשעה 07.30 בבוקר, ברחוב הראשי, כתוצאה מבלימת החירום של נהג האוטובוס, טולטלו נוסעיו בעוצמה רבה ואחת הנוסעות נחבלה קשה.

אמבולנס הוזעק למקום התאונה והביא את שני הנפצעים לתחנת מד"א בישוב, שם אבחן רופא חשש לשבר בגולגולת אצל הילד, ופגיעות באברים פנימיים אצל האשה. השניים הוסעו באמבולנס לכיוון המרכז הרפואי "סורוקה" בבאר שבע, כשמהכיוון הנגדי יוצא לקראתם אמבולנס נט"ן, שהופעל לראשונה בבאר שבע רק לפני כשבוע.

בתחנת הדלק באזור רמת חובב נפגשו שני האמבולנסים, והפצועים הועברו לנט"ן והובהלו לחדר המיון ב"סורוקה", תוך כדי המשך טיפול בהם בזמן הנסיעה. טרם הוברר נסיבות התאונה.

הילד נבדק בבית החולים ופציעתו הוגדרה כקלה. (עתיים)

בחוגים חרדיים חוששים מיוזמת "חוק ההסמכה"

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

בחוגים חרדיים חוששים מיוזמת חקיקת "חוק ההסמכה", יוזמה שמטרתה לסכל את תוקפה המשפטי של פסיקת השופטת פרוקצ'יה לפיה, לעיריית ירושלים אין סמכות לאסור על פעולות תרבות והקרנות סרטים בלילות־שבת בעיר.

לדעת משפטנים דתיים עשוי "חוק ההסמכה" אם יוצע לכנסת לעבור שינויים והסתייגויות, העלולים לרוקן אותו מתוכנו. לנגד עיניהם עומדת פרשת פתיחת בתי קולנוע בפתח־תקוה.

עיריית ירושלים טרם החליטה אם לערער על פסק־הדין בפני ערכאה גבוהה יותר. בית המשפט המקומי העניק לה 45 יום לעשות זאת.

חבר הנהלת העירייה, איתן מלניק, אמר אתמול, כי הוא עושה מאמצי שכנוע גדולים כדי למנוע ערעור על פסק־הדין. לדעתו, רוב חברי סיעת "ירושלים אחת" — הגדולה בסיעות שבמועצה העירונית, לא נוטים לתמוך בערעור הרף המפגיעה בסמכויות העירייה. היום תתכנס סיעת "ירושלים אחת" לדיון נוסף בסוגייה משפטית זו.

בילין: ההצעה הירדנית היתה מאוד סימפטית לישראל וחבל שחלפה מהעולם

דוחה האשמות ח"כ לנדאו ● „ספק אם ח"כ חרות ראה בכלל ההצעה הירדנית"

מאת דליה שהורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין דחה בתוקף ביום ו' את האשמותיו של ח"כ עוזי לנדאו, כאילו הצעת ההחלטה של ירדן בעצרת האו"ם, שביילין הורה להימנע בהצבעה עליה, כללה תמיכה בסנקציות על ישראל או בגינויה.

ד"ר ביילין הציג, בפגישה עם הכתבים המדיניים, את נוסח ההצעה הירדנית, שלא כללה תכנים אלה. הוא אמר, כי ההצעה הירדנית היתה „מאוד סימפטית וחבל שהיא חלפה מן העולם".

ההצעה הירדנית

ד"ר ביילין אמר, כי מדי שנה יוזמות מדינות ערב במושב עצרת האו"ם קבלת החלטה על ועידה בינלאומית, שישראל מצביעה באופן מסורתי נגדה. השנה, בפעם הראשונה, הציעה ירדן הצעת החלטה מתונה יחסית. ההצעה קראה לכינוס ועידה בינלאומית על המזרח התיכון על בסיס החלטות האו"ם הרלוונטיות והחלטות פיסגת עמאן. הצעת ההחלטה לא הזכירה את אש"ף או מדינה פלשתינית.

משלחת ישראל באו"ם היא שהפנתה את תשומת לב משרד החוץ לתוכן ההצעה ולכך שיש בה „הפגנה ירדנית אנטי־אש"פית מעניינת". המשלחת ביקשה ממשרד החוץ הנחיה כיצד להצביע. בתהליך ההתכתבות עם משלחת ישראל התברר, כי 12 מדינות הקהיליה האירופית יצביעו בעד ההצעה הירדנית וכי ארצות־הברית מתלבטת בין תמיכה להימנעות.

ד"ר ביילין הורה להימנע בהצבעה — אם תחול בה התמתנות בשתי נקודות: יוזכרו בפירוש החלטות 242 ו־338 (במקום „החלטות האו"ם הרלוונטיות") ותימחק ההתייחסות לועידת עמאן.

ד"ר ביילין ציין, כי הניח שהתנאים שהתנה לא יתקיימו. עם זאת רצה למנוע מצב שבו כן יתקיימו התנאים והיתה פעילות אירופית לאיזכור החלטות 242 ו־338, ואילו ישראל תצביע נגד. הוא אמר, כי הנחיית ההימנעות נועדה להיות בעלת ערך סימלי וכי היא משתלבת במדיניות שמטרתה להחזיר את ישראל לעמדה של יוזמה מדינית, להציגה כמדינה רגישה לשאלות מוסר ולהסיר ממנה את התווית של מדינה מוקצה, לצד מדינות בעלות משטר מרכא.

לא נדרשה התייעצות

ד"ר ביילין ציין, בתשובה לשאלה, כי לא נועץ בעניין זה בדרג המדיני מאחר שהנחיותיו נגעה לתחומי הטיפול השוטפים של המשרד ובתוכנה היא במסגרת הפרמטרים המותרים. אילו היה מדובר במלחמת איראן־עיראק, אמר, שהיא נושא שלא נקבעה לגביו עמדה, היה עליו לפנות לדרג המדיני. אך בנושא הועידה הבינלאומית יש קווים מנחים. „ביקשתי להימנע בהצבעה לא משום שזו עמדתי, אלא מפני שלקחתי בחשבון את הפרמטרים של העמדות בממשלה", אמר.

לאחר שיגור ההנחיה למשלחת ישראל באו"ם, אך בלי קשר עימה, לחצו מדינות ערב על ירדן לגנוז את הצעת ההחלטה שלה והגישו במקומה את הצעת ההחלטה הקיצונית. ההצבעה הירדנית, אמר ד"ר ביילין, הפכה ל„אפיזודה, המוכיחה שוב כמה קשה להיות מתון בתחום המדיני — לא רק לנר".

ד"ר ביילין הרגיש, כי קשה לו להאמין שח"כ לנדאו ראה את ההצעה הירדנית, ש„היתה מאוד מתחשבת במצב הפוליטי המיוחד שלנר".

לפטר את ביילין

מוטי בסוק כתב „על המשמר" בכנסת מוסר:

ח"כ חרות עוזי לנדאו קרא אתמול לרה"מ ולממלא מקומו לפטר לאלתר את המנכ"ל המדיני של משרד החוץ יוסי ביילין. לנדאו זועם על ההנחיה שהעביר ביילין לשגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו. בנימוקים להדחת ביילין, מציין לנדאו, כי אסור שמשרד החוץ ינהל מדיניות עצמאית משלו „וצריך להיזהר שהזנב לא יקשקש בראש".

צופים המשך העלייה במניות עקב הורדת שיעורי הריבית

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

מגמת עליות השערים בבורסה לניירות ערך, שהחלה באמצע השבוע שעבר, עשויה להמשך גם השבוע בשל המשך ירידת הריבית על הפקדונות השקליים — מעריכים מומחים בשוק ההון.

עם זאת מציינים אותם מומחים, כי המסחר בשוק המניות לווה בשבוע שעבר בקיטון נוסף בהיקף המחזורים היומיים ותפנית משמעותית חייבת להיות מלווה בגידול מחזורי המסחר.

המחלקה לניירות ערך של בנק הפועלים ציינה בסקירתה השבועית ביום שישי, כי בעקבות השחיקה המתמשכת בשוק המניות קיימות מספר חברות ששערי מניותיהן נמצאים ברמה הכדאית להשקעה מבחינה כלכלית.

כלכלני בנק־הפועלים מצביעים על גורמים נוספים שמשפיעים על שוק המניות: המשך הפירסומים בנושא המלצות ועדת שישנסקי, הערכות של חברות לקראת סוף השנה בתחום של ניסוי על ניירות ערך, נתונים כלכליים על מצב המשק בחודשים האחרונים, פירסומי־הצעת התקציב ל־88 והנפקות של חברות הנסחרות בבורסה המתוכננות בתקופה הקרובה.

„כשהדלקנו הזרקור"

(סוף מעמוד ראשון)

ובמיוחד בים, להתכופף ולירות באוויר, אבל דבר כזה לא קרה והצוות תיפקד כמו באימונים". גם מפקד חיל הים האלוף אברהם בן שושן אמר כי „הצוות פעל יפה, הם פעלו בצורה מושלמת והסתערו על המטרה". אנשי צוות הדבור מסרו כי זיהו ארבעה מחבלים שככל הנראה נפגעו כולם.

עמית נהרג במקום

סגן עמית סלע נפגע, לדברי חבריו, במטח האש הראשון שירו המחבלים. הוא עמד ליד תותח הירכתיים והגיש מחסנית לתותחן. מפקד בסיס חיל הים תא"ל א. אמר כי סגן עמית סלע היה בתהליך הכשרת קצונה, במהלכו היה עליו לבצע סיורי בט"ש עם צוות „הדבור". חבריו לצוות סיפרו כי הבחינו בפגיעתו של עמית מיד לאחר שסירת המחבלים טובעה. „עמית נהרג במקום" אמר מפקד הדבור.

סגן עמית סלע היה בן 21. הוא סיים קורס חובלים של חיל הים לפני כחצי שנה ואהב את הים, מחשבים ומוסיקה. אביו יצחק הוא מרכז המטע של קיבוץ נחשולים ואימו נורית עוסקת בחינוך, הוא היה הבכור במשפחתו בה היו שלושה בנים ובת.

קצין חיל־הים נהרג

(סוף מעמוד ראשון)

„דבורי" של חיל הים לספינת מחבלים שיעים מארגון „החיזבאללה" במימי הלבנון, בין צור לצידון. כל המחבלים שהיו בסירה, בכל הנראה ארבעה, נהרגו וטבעו עם סירתם בים.

עם מותו הועלה סג"מ סלע לדרגת סגן, הוא הובא לקבורה ביום שישי בחלקה הצבאית בקיבוץ נחשולים.

לדברי גורמי צבא בכירים מחיל־הים, ארגון „חיזבאללה" הוא האחראי לאירוע זה. לדבריהם פיתח הארגון בשנה האחרונה בסיוע האיראנים זרוע ימית שאומנה ומתוקצבת מכספי משמרות המהפיכה האיראניים. הגורמים מתריעים ואומרים כי על פי כל הסימנים מעתיק ארגון „החיזבאללה" את שיטת הפעולה של האיראנים במלחמה במפרץ הפרסי, ונוקט בשיטות של מיקוש ימי וסירות מתאבדים. לדברי הגורמים מפתח גם ארגונו של אחמד ג'יבריל זרוע ימית בסיוע באמון ומימון של סוריה. מפקד חיל הים האלוף אברהם בן שושן קיים ביום שישי בבוקר תחקיר בענין הפיגוע.

לא ישונו ההוראות

לדברי גורמים בכירים לא ישנה חיל־הים את נוהלי הפתיחה באש, גם לאחר התקרית האחרונה. „בים מסתובבים גורמים רבים, כולל דייגים, ואין בכוונתנו להערים עליהם קשיים, חובת הזיהוי הוודאי חלה עלינו וכך נמשיך" אומרים בחיל הים.

הגורמים הצבאיים מדגישים עוד כי לרשות ארגוני המחבלים עומדים בחופי לבנון עשרות מעגנים קטנים, שהוקמו באחרונה ונמצאים בשליטת משפחות מפלגים שונים. להערכתם ינסה ארגון ה„חיזבאללה" להמשיך בדרך זו של תקיפת ספינות חיל־הים ומיקוש ימי, תוך שהוא שואף להגיע לביצוע פיגוע בתוך שטח ישראל.

סגן עמית סלע הובא למנוחות בקיבוצו נחשולים, ביום ו' אחה"צ. אחרי הארון הלכו עשרות בני המשק, משפחתו חבריו וחבריו לחייל וליחידה.

לא בטקס צבאי

על פי בקשת המשפחה לא נערך טקס צבאי מלא. ארונו של עמית הגיע עטוף בדגל הלאום על גבי קומנדקר צבאי. הוא נישא על ידי שישה מחבריו לקיבוץ שעברו בין שתי שורות של קציני חיל־הים. על־פי בקשת המשפחה לא נורו מטחי כבוד. מפקד הפלוגה הימית עליה נמנה עמית אמר על הקבר הפתוח: „העניקת למפקדיך בטחון כי יש על מי לסמוך, מבצעים רבים ביצענו יחד, גם בליל אמש ביצעת הכל ללא דופי ודוגמתך האישית תלווה אותנו" דוודתו של עמית אמרה: „היית בן, חבר ואוזן קשבת". בהלוויה השתתף גם מפקד חיל הים. האלוף אברהם בן־שושן.

„המשמר" עתון יומי
על המשמר
חמו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר הדרים 102—121. טל' 3—253161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4807 חיפה 31040.

המתקדמת פנתה לסיעות השמאל להגיש אי־אמון משותף על הדיכוי בשטחים

פלד: צה"ל אינו מדווח אמת על מספר הנפגעים

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

בהצעת אי־אמון בממשלה, שתוגש לכנסת ע"י מתי פלד ומוחמד מיעארי מטעם הרשימה המתקדמת, הם קובעים כי „צעדי הדיכוי שנוקט השר רבין בשטחים הכבושים, הם מעשה טרור ממלכתי, שהוא קטלני ככל טרור אחר, וראוי לגינוי במותו."

בהודעה שהעבירו שני הח"כים נאמר עוד: „ידי השר רבין מגואלות בדם, הידיים ידי רבין והקול קול שרון."

ח"כ פלד האשים, בפני כתב „על המשמר", את דובר צה"ל במסירת דיווחים כוזבים על התנגשויות בין הצבא לבין אזרחים פלשתינים, תוך הפחתה מכוונת במספר הנפגעים המדווחים.

הצעה משותפת

שני הח"כים מ„המתקדמת" פנו לסיעות מפ"ם, ר"צ, חד"ש ו„שינוי", והציעו להם להסכים על עמדה משותפת שתוצע השבוע במליאת הכנסת בעת הדיון על הצעת אי־האמון. ח"כ פלד אמר עוד לכתבנו: „הגיעה העת ש־19 חברי הכנסת הדוגלים בשלום יאזרו אומץ להציג יחדיו אלטרנטיבה אנושית למדיניות הברוטאלית של הממשלה".

לכתבנו נודע שסיעת חד"ש הגישה אף היא הצעת אי־אמון לממשלה ותובא לדיון בכנסת בימים הקרובים.

הכנר הדגול, ישה חפץ, נפטר לאחר מחלה ממושכת

לוס אנג'לס. — הכנר היהודי יליד רוסיה, ישה חפץ, שזכה לשם עולמי מת ביום ה' בלילה בבית החולים „סיני" בלוס אנג'לס.

ישה חפץ, שהיה בן 86 במותו, אושפז בבית החולים ב־16 באוקטובר לאחר נפילה, שגרמה לסיבוכים נוירולוגים, ציין דובר בית החולים. ישה חפץ נולד בוילנה, החל ללמוד לנגן בכינור בגיל שלוש הוא ערך את הקונצרט הראשון שלו בסט. פטרסבורג כשהיה בן תשע. הוא הגיע לארה"ב לאחר מהפכת אוקטובר, והחל להופיע בקרנגי הול ב־1917.

חפץ הקסים את המאזינים עד לשנות ה־70 של חייו, והופיע בפומבי לאחרונה ב־1972, עם התזמורת הפילהרמונית של לוס אנג'לס. לאחר ניתוח בכתפו ב־1975 נאלץ להפסיק את הקונצרטים, אך המשיך ללמד.

ראה עמוד אחורי. (עיר)

יזמים מהונג־קונג יקימו מפעל בקריית־שמונה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

השבוע עתיד להחתם הסכם להקמת מפעל טקסטיל בקרית שמונה, שיעסיק בעתיד 1600 עובדים. ראש העיר פרוספר עזרן מסר לכתבנו שהוא מקווה שלאחר מו"מ ארוך אכן יחתם ההסכם כבר השבוע. מדובר במפעל מהונג־קונג, שבעליו מבקשים להעבירו לישראל לאחר שהתברר להם שצעד זה יהיה כדאי מנקודת ראות כלכלית.

ביתנו אבל במות חברנו היקר
זאב עמרמי
ההלוויה תתקיים היום יום א' 13.12.87
בשעה 15.00 בעין החורש
המשפחה
וקיבוץ עין־החורש

אנו מודיעים בצער על פטירתו של
יעקב בן־בינה
ההלוויה תתקיים היום יום א' 13.12.87 בשעה 14.00
בבית העלמין בחולון – נפגשים ליד השער החדש
המשפחה וקיבוץ ניר־יצחק

לגד וילמן ולקיבוץ העוגן
משתתפים באבלכם הכבד
במות
אדית
מוטי גלברג
גלברג בע"מ
חרושת מוצרי בשר

ביתנו שרוי באבל כבד
חברתנו
אדית (יהודית) וילמן
איננה
ההלוויה תתקיים היום יום א' בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ העוגן

משמרת מחאה נגד ההרג בשטחים

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

משמרת מחאה נגד ההרג בשטחים התקיימה אמש מול משרדי משרד הבטחון בקריה בתל־אביב. כשלושים איש המשתייכים למפלגות השמאל הגיעו למשרד הבטחון כדי למחות על המתרחש בימים האחרונים בשטחים וכדי לדרוש את „הפסקת הירי הבלתי מרוסן נגד הפלשתינים תושבי המחנות". הם פוזרו על־ידי כוח משטרה שהגיע למקום. בין המפגינים, שעמדו בשקט במדרכה שממול למשרד הבטחון, לבין השוטרים, התפתח ויכוח קשה על חוקיות משמרת המחאה. רס"ר בר־יהודה, שהיה איש המשטרה הבכיר בשטח פקד על המפגינים להתפזר, מאחר שלדבריו „בזכותו לפזר כל קבוצה של יותר משלושה אנשים". ראשי המפגינים, שזכו לליווי משפטי צמוד, טענו בפני השוטרים שמשמרת מחאה, עד 49 איש, איננה מחייבת אישור משטרתי מוקדם על פי החוק.

רס"ר בר־יהודה לא השתכנע מהטענות המלומדות של המפגינים והכריח אותם להתפזר. עורכת־הדין תמר פלג, מ„האגודה לזכויות האזרח" אשר צפתה מרחוק בנעשה בעת ההפגנה ופיזורה, אמרה לכתבנו כי ההפגנה היתה חוקית מכל בחינה שהיא.

נודע כי תנועת „די לכיבוש", מארגנת הפגנת המונים במוצאי־שבת הקרובה בתל־אביב, במחאה על ההרג בשטחים.

צבן: רב מתפרע מונה לדיין אזורי

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ח"כ מפ"ם יאיר צבן קרא אתמול ליועץ המשפטי לממשלה ולמבקר המדינה לבדוק את נסיבות מינויו של הרב אליהו אברז'יל לדיין אזורי.

בפנייתו מציין צבן כי אברז'יל, מי שהתפרע לפני מספר חודשים בבית כנסת רפורמי בירושלים, מונה לדיין למרות שיש חששות כבדים כי לא עמד בבחינות הדיינות.

שטחים בוערים

שבת בשכם ובבלאטה — פחד אלוהים

(צילום: מאיר פרטוש)

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

אין חוקיות בשטחים. בכל צעד קשה למצוא אותה. לפתע, כמעט בלי קשר לכלום, השטחים בוערים, על סף של מרי אזרחי. הנסק פועל כמו תזמורת ישורת: מרצועת עזה דרך ג'נין ועד לשכם ולטול־כרם. שביתות סגר, שביתות מסחר, ידוי אבנים, צמיגים בוערים ועוד ועוד.

הקשר ניצב צה"ל מול הדילמה הקשה, מול עבודת השיטור הכינוס שנכפתה עליו. אתמול, יום שבת באזור שכם, בפירוש לא עוד גל של מהומות, אלא הסה גדולה. מיום שישי נהריים הורמו לאזור כוחות גדולים של צבא, רוב החיילים מילואים.

רק חתולים וכלבים בסמטאות

נעשר בבוקר מהומות גדולות באזור הקסבה ו„כיכר השעון" במרכז העיר. הנסיונות להגיע להבנות עם ראש העיר בשכם נסתיו שירגיע את הרוחות לא עלו יפה. ראש העיר הודיע לאלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, כי תושבי שכם רוצים יום זה כל אבל. מחנה בלאטה נותר ניצחוני יום שישי. אני עובר בתוך המחנה, דממת אלוהים. רק חתולים וכלבים בסמטאות הצרות. פה ושם נשמע ניצור על מכשיר קשר של סיור רגלי של צה"ל. בפתחי הבתים זקני המחנה, מורגלים באירועים שכאלה. גם מחנה הפליטים עסכאר בעוצר מהבוקר לאחר שורה של הפרות סדר.

פטרול צה"ל בפתח הקסבה

בדרכי לשטחים אני עובר מחסומים של צה"ל. עומד מהצד ומתבונן. צה"ל מפיק לקחים. המחסומים גדולים יותר, יותר חיילים, התנהגות בסך הכל בסדר, מחסום אחד מאויש בחיילי משטרה צבאית ומחסום שני בחיילים.

מפקד בכיר בפיקוד מרכז מסביר לי את פשר המחסומים הללו: „כל תפקידם של המחסומים הוא למנוע כניסת גורמים יהודים נושאי נשק לתוך מוקדי החיכוך. אנו מבקשים למנוע מקרים שבהם, בשל יידוי אבן, ייכנס מישהו לפאניקה ויפתח באש. זה הכל. ממליצים שלא להיכנס לאזור, ומי שמתעקש נכנס".

במכשירי הקשר של „הקודקודים" מתקבלים דווחים על מחסומי אבנים בכבישי הגישה להתנחלויות בשומרון. מילא, בשבת זה לא מפריע, בכל מקרה הם לא נוסעים.

רעולי פנים ואבנים בשכם

ב־11.00 בבוקר מגיע לשכם האלוף מצנע, הוא טס לרמאללה ומשם, לשכם. יוצאים לסיור רכוב במרכז העיר. „בכיכר השעון" אירוע, תוך שניות מתעופפות האבנים ונשמעות הסירנות בכלי הרכב הצבאיים וכאמבולנסים, צעירים רעולי פנים מיידים אבנים וחלקם מנסים לתלות דגלים שחורים על העמודים בכיכר. צה"ל כאן בנוכחות כמעט חסרת תקדים, הצבא מגיב במהירות ובאיפוק רב. מבצעים מעצרים ומפנים את הצירים לתנועה. בעיר שביתת מסחר מלאה.

חיש מהר מתמלאת הכיכר באנשים. אמהות צועקות על החיילים שלקחו את בניהן לחקירה. מאות צעירים בפתח „הקסבה" מיידים אבנים ומקללים בעברית צחה. פחד אלוהים להסתובב במרכז שכם.

האלוף מקיים התייעצויות, לצדו מפקד המנהל האזרחי, תא"ל שייקה ארז, מפקד כוחות צה"ל בשטחים, אלוף משנה זאב, וקצינים בכירים. מכל עברי הגדה מגיעים הדיווחים על הפרות הסדר האלימות.

ב־11 וחצי נכנסים לסיור בתוך מחנה בלאטה. האלוף מתחקר את הקצינים ואת אנשי משמר הגבול.

ה„שביבה" שולט בבלאטה

הסיפור כאן החל ביום שישי בצהריים אחרי התפילה במסגדים. מאות אנשים חמושים באבנים במקלות ובגרזנים תקפו סיור של מג"ב, שניקלע לסכנת חיים ופתח בירי. במסגדים, כמו במקומות נוספים, מתנהלת פעולת הסתה. הקצינים מספרים על שיטה חדשה שפיתח צה"ל בעזה, כשמתחילה הסתה ברמקולים של המסגדים מנתקים את החשמל לאזור ומפסיקים את הרמקולים. בשומרון עוד לא נוהגים כך.

האלוף מצנע מקבל דיווח על ח"כ צ'רלי ביטון שהגיע עם משלחת של מפלגתו לבקר משפחות אבלות בבלאטה. הצבא יעץ לו שלא להיכנס למחנה אך הוא התעקש, קיבל כוח צבאי לאבטחה, ונכנס.

ליד קבר יוסף שקט. ארבעה ג'יפים עם חיילים מאבטחים כאן את קומץ המתפללים שכפו עצמם על מערכת הביטחון.

בתוך מחנה בלאטה מסתובלים. כוח אדם מעולה שחוסך הרבה מאד בעיות. במחנה שולט ארגון „השביבה" — הנוער של הפת"ח. בימים כתיקונם אחראי כעת משמר הגבול על הסדר במחנה, אבל כעת יש תגבור. שישה אנשים נהרגו השבוע בשטחים וברצועה, אחד בעזה, שניים בשכם ושלושה בבלאטה. הגדה המערבית סוערת כפי שלא זכור שנים רבות.

באחת בצהריים ממריא מצנע במסוק לרמאללה, אחר כך מגיע הרמטכ"ל. הצלם ואני נוסעים שוב לפתח הקסבה. בכניסה עשרות צעירים רעולי פנים משליכים אבנים ומסמנים „וי" בידיים. מחזות של מערב פרוע. מנגד חיילים יורים כדורי גומי ורמוני גז מדמיע.

עייפים מהשיטור

בשיחות עם קצינים בכירים בשטח אתמול ניכרת העייפות בצה"ל מהמשימה הזאת. עוד בטרם הסערה הגדולה אמר לי קצין בכיר, כי „חבית חומר הנפץ עליה אנו יושבים עומדת להתפוצץ וכי יש למצוא במהרה פתרון מדיני". השאלה היא מי שומע אותו.

בסיכום יום אתמול מנסים לשחזר את כל האירועים. היו רבים, רבים מאוד. וכך יחלוף עוד יום ועוד יום והסערה תישוך, עוד ערבים וחיילים ייפגעו, ומרי אזרחי בדרך, והממשלה שומעת סקירה כ„פורום שרים לביטחון".

מבט אל האבן, מהצד המפחיד

מאת אבי בניהו

צריך אולי פעם אחת להרגיש את זה על עצמך, להבין את הבעיה וכך להבין גם את הדילמה של החיילים והמפקדים.

אתמול בשכם, במקרה לגמרי זה קרה גם לנו. צריך לראות את האבן הענקית הזאת, (לחילופין — סלע קטן) מתעופפת מולך ומתנפצת בשמשה הקדמית של הרכב ורק המזל מפריד בינך לבין המוות.

עופרה, המכונית, וסימן פגיעת האבן (צילום: מאיר פרטוש)

אתמול בסביבות עשר וחצי בבוקר נכנסנו הצלם ואני ביחד עם נציגת דובר צה"ל בפיקוד מרכז למרכז שכם לתוך המהומות והפרות הסדר. הקצינה, רב־סרן עופרה פרוייס נהגה במזו הקטנה. התנועה היתה צפופה יחסית ומסביב לרחוב כוחות גדולים של צבא.

לפתע, במרכז הכיכר, הבחנו בצעיר המנסה לטפס על עמוד כדי לתלות דגל שחור. החיילים חשו לעברו ופינו אותו.

בתוך שבריר של שנייה בער אזור הכיכר.

עשרות צעירים צועקים מיידים אבנים גדולות למרכז. ניסינו לנסוע קדימה או אחורה — אי אפשר.

ולפתע ראיתי את הגוש הגדול מעופף אלי האבן שעליה שמענו בדרך כלל בחדשות וקראנו בעיתונים, אולם טרם הרגשנו אותה על בשרנו. רציתי להזהיר את עופרה שנהגה, אבל המילים לא יצאו מהפה. האבן פגעה בדיוק במרכז השמשה הקדמית, מול פניה של הקצינה, מיד פגעה אבן גדולה נוספת בדלת המכונית. הרמנו את הראש לאחר הלם ראשוני והרחוב היה מלא אבנים גדולות.

כן, זה הורג. ומול אלה ניצבים החיילים והמפקדים מדי יום. לעיתים באים אליהם בטענה על ירי לרגליים שהורג ערבים, וכותבים נגדם מאמרים. נכון, קשה לקבל את זה אבל לפחות עכשיו אני מבין טוב יותר מה הם מרגישים בשטח.

פירושו של דבר

מטרת החיזבאללה — ליצור „מיני מפרץ פרסי" בלבנון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

את האחריות לפיגוע הימי בו נהרג סגן עמית סלע נטל על עצמו הארגון השיעי „חיזבאללה" הפועל בדרום לבנון בהשראה דתית איראנית.

זה כשנתיים עוקבים בחיל־הים ובמודיעין אחר התפתחותה של זרוע ימית בארגון השיעי. הפעולה בסוף השבוע היתה הראשונה לאחר תקופת התארגנות ואימונים. קדמה לפעולת ההתאבדות האחרונה סדרה של הטמנת מוקשים ימיים בנתיבים בהם אמור חיל־הים הישראלי לפטרל, מול חופי לבנון.

את השיעים בלבנון מפעילים משמרות המהפכה של איראן, המטמיעים אצלה את שיטת הלחימה במפרץ הפרסי. אופייני לכך הוא המיקוש הימי שנתגלה מול חופי לבנון לפני כחודשיים, וכך עתה בהיתקלות האחרונה. בחיל־הים צופים המשך פעילות בכיוון זה ומתריעים מפני סכנת היווצרות מעין „מיני מפרץ פרסי", קרוב אלינו.

ה„חיזבאללה" החל בהקמתה של הזרוע הימית לפני כשנתיים. ברשותם סירות גומי, וסירות ספורט מהירות, בפעולה המבצעית הראשונה שלהם בים עלה ארגון ה„חיזבאללה" דרגה אחת, כאשר על פי ההערכה, (כמו יתר הארגונים המחזיקים זרוע ימית) ינסה גם להחדיר חוליות דרך הים לפיגועים בשטח ישראל.

גם סוריה תומכת בזרוע ימית של מחבלים מלבנון. גם לארגונו של אחמד ג'יבריל, מבצע פעולת הגלשנים, יש זרוע ימית בצפון לבנון. מפקד הכוח הימי הוא תאלר ג'יבריל, בנו של מנהיג הארגון. כוח זה נתמך באופן ברור על־ידי הסורים, ונעזר במימון ובשטח אימונים באיזור טריפולי שבצפון לבנון, הנתון לשליטה סורית. יחד עם יתר הארגונים, ובראשם ארגונו של ערפאת המחזיק זרוע ימית גדולה. המחבלים מבקשים לנצל את הים כדרך לחדור לישראל משלוש סיבות עיקריות:

קשיים בחציית הגבולות היבשתיים, אזור הביטחון וגדר המערכת.

הנחה כי את רצועת החול ארוכה לא ניתן לחסום לחלוטין.

מרבית האוכלוסיה והמתקנים החיוניים של ישראל מרוכזים לאורך רצועת החוף, ולפיכך הצלחת חדירה דרך הים מבטיחה למעשה את הפעולה.

הפעולה האחרונה של ה„חיזבאללה" התאפיינה בפעולת התאבדות שיעית, והפעם בים. אם תגומש ההערכה כי זוהי רק התחלה, הרי לחיל־הים ולצה"ל צפויה תקופה לא קלה.

צוות ה„דבור", מימין לשמאל. יושבים – הסדירים אמנון ויריב, עומדים – המלואימניקים אבי ורון (צילום: מאיר פרטוש)

שריד: לצאת מהערים ומריכוזי אוכלוסיה בשטחים

מאת מנחם ענברי ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

חוגים ביטחוניים העריכו, כי גל ההפגנות הנוכחי בגדה פרץ בעקבות רצח הישראלי בעזה. למחרת היום היתה תאונת דרכים שבה נהרגו מפגיעת רכב ישראלי ארבעה עזתים. גורמים לאומניים הפיצו שמועה כי התאונה היתה מכוונת, והדבר העיר את הרוחות גם בגדה.

הגורמים הביטחוניים ציינו כי זאת הסיבה שמנעו את הפצתו של היומון אל־פאג'ר בשטחים: אל־פאג'ר כתב כי התאונה היתה מכוונת. הפצת העיתון נאסרה לעשרה ימים.

חבר הכנסת בנימין בן אליעזר, שהיה מתאם הפעולות בשטחים, מציין כי מוקדי התסיסה הם במחנות הפליטים תושבי המחנות אחוזים יאוש. במחנה הפליטים בלאטה שולטים כיום יסודות קיצוניים, אסירים ביטחוניים שהשלימו את תקופת מאסרם וחזרו למחנה, והם הוציאו את השליטה מידי המוכתרים.

לדעתו מערכת הביטחון פועלת כיאות אבל חסרה לה הכוונה מן הדרגים המדיניים. אין מנוס מפתרון מדיני, ציין, הוא מעריך, כי כיום גם בליכוד מתחילים להבין, שלא יהיה מנוס מנסיגה מהרצועה.

משלחת מטעם חד"ש, שכללה את חבר הכנסת צ'רלי ביטון, עוזי בורשטיין ופרופ' שחר, ביקרה אצל המשפחות השכולות בבלאטה, לאחר שאנשי צה"ל, לאחר דין ודברים הסכימו שלא להתלוות לחברי המשלחת במהלך הביקור. המשלחת וזועזה ממראה כתמי הדם וממה שהיא שמעה מן המשפחות. הם סיפרו לחברי המשלחת כי שלושה מן ההרוגים נפגעו מצרור אחד של קצין. לדבריהם, רופא שביקש להחיש עזרה הוכה ע"י אנשי משמר הגבול ששברו את רגלו.

יוסי שריד (רצ), חבר ועדת החוץ והביטחון תובע עריכת דיון דחוף בוועדה „במצב החדש של התקוממות עממית" בשטחים. בהצעה דחופה לסדר היום מציע כי צה"ל ייצא, חד־צדדית, מהערים ומריכוזי האוכלוסיה בשטחים. לדעתו, יש להשאיר נוכחות אך ורק בנקודות אסטרטגיות. שריד גורס כי לא נוכל לנהל לאורך זמן חיים עם כל כך הרבה מוות, כאשר בכל יום יש הרוגים ופצועים. „אם בשנים הראשונות לכיבוש ירינו לעצמנו ברגליים, עכשיו אנחנו כבר יורים לעצמנו בראש", אמר.

יש עוד סיבה לחטוף אבוקדו
מבצע אבוקדו ברשתות:
קו־אופ והיפר קו־אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.
קח פרי ותגידו, לי בריא!
מחיר מירבי לצרכן
2.80 ש"ח לק"ג.
הזנים במבצע: פוארטה והאס.
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

המשכים

התלמידה מבלאטה, סאחר אל דזנאיה בת 17, שנהרגה מאש חיילי צה"ל (צילום: ברויטמן)

השטחים על סף מרי

(סוף מעמוד ראשון)

וגרזנים. החיילים שהיו בסכנת חיים ירו לעבר המפגינים והרגו שלושה תושבים: עלי אסמעיל בן 13; סיהלה סלח עבד אל עזיז בת 50 וסאחר אחמר גרמי בת 19, כולם מבלאטה. כל השלושה הובאו לקבורה ביום שישי בלילה במחנה תוך אבטחה של צה"ל. פצועים נוספים פונו לבית חולים בשכם.

אירוע זה גרם לתסיסה בכל ערי הגדה ובמקביל ברצועת עזה. בשבוע האחרון נהרגו באירועים שונים בשטחים וברצועה שישה פלשתינים.

סיורי שומרון ומצנע

מאז יום שבת הוטל עוצר על מחנות הפליטים עסכר ובלאטה בשכם וצה"ל תיגבר את כוחותיו באופן ניכר בכל האזורים. הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון סייר אתמול ברצועת עזה ובערי השטחים ושמע סקירות מפי המפקדים בשטח על ההתמודדות מול הגדה הסוערת. אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע סייר אתמול בשכם וברמאללה וביצע תחקיר מפורט של האירוע בו נהרגו שלושת התושבים בבלאטה.

חבר הכנסת צ'רלי ביטון ערך אתמול ביקור אצל משפחות ההרוגים בבלאטה. ח"כ ביטון לא נענה לבקשת גורמי הצבא באזור שהציעו לו שלא להכנס למחנה הנתון בעוצר וצה"ל צירף לו כוח אבטחה שליווה אותו.

הסתגרות מתואמות

גורמי צבא בכירים התקשו להצביע על הגורמים ל"סערה" הפוקדת את השטחים והרצועה. "אין פה חוקיות בשטחים והמהומות פורצות במהרה, העסק כולו נראה "מתוזמר" מאוד", אמרו גורמים בכירים בשטחים.

במשך יום אתמול ניסו צעירים פלשתינים בשכם לתלות דגלי אש"ף ודגלי אבל שחורים בעמודים בכיכרות העיר כמו כן יודו אבנים, נופצו שמשות מכוניות של צה"ל, הובערו צמיגים והוצבו מחסומים. הצבא הגיב באיפוק יחסי מול גל המהומות.

בחברון נרשמו הפרות סדר גדולות במכללה האיסלמית בעיר. בטול כרם הושלכו בקבוקים, יודו אבנים והובערו צמיגים.

ברמאללה היו הפרות סדר במחנות הפליטים אל-עמארי וג'ילזון וכן הפגנות ואירועים אלימים בסמינר למורים, ובבית הספר לאחיות. על הדרכים המובילים לישובים יהודים בשומרון הוצבו מחסומי אבנים שפונו על ידי צה"ל.

הרמטכ"ל וקציני צה"ל בכירים ידווחו היום לממשלה בישיבתה השבועית על הנעשה בשטחים. כמו כן ימסר דין וחשבון מפי ראש הממשלה יצחק שמיר הממלא כעת את מקומו של יצחק רבין כשר הבטחון.

8 פצועים ברצועת

עזרא אבירן, כתבנו ברצועה מוסר:

שמונה תושבים מקומיים נפצעו בהפרות הסדר של סוף השבוע, ברצועת עזה. ביום שישי נפצעו אב ובתו וכן נער במחנה הפליטים ג'בליה, כאשר אנשי משמר הגבול שנקלעו שם בהפגנה סוערת, נאלצו לחלץ עצמם תוך ירויות. בשבת נפצעו בחאן יונס וברפיח חמישה אנשים, שני מבוגרים ושלושה נערים. ארבעה מהם הועברו לביה"ח באשקלון והחמישי לביה"ח סורוקה בבאר-שבע.

לאחר הפרות הסדר ביום שישי בג'בליה ובשכונת סג'עייה בעזה, הוחשה תגבורת לאותם מקומות שם הפגינו צעירים בעקבות תפילת הצהריים במיסגדים. סמוך לשעה 2 בצהריים הוטל בקבוק תבערה לעבר שתי מכוניות משטרה שהיו בדרכן למחסום ארז בצפון הרצועה. הבקבוק פגע במכוניתו של סגן ניצב אלי אלימלך, מפקד משטרת עזה. דקות לפני כן הוטל בקבוק תבערה באותו מקום לעבר רכב ישראלי בו נהג בדואי מהנגב. כוחות הבטחון שהוחשו למקום עצרו מספר חשודים במעשים אלה. בשבת בבוקר התחדשו הפרות הסדר ע"י הצתת צמיגים בכניסה לערי הרצועה.

אש"ף קורא לתושבים

(סוף מעמוד ראשון)

חזק יותר מהברזל שלהם... יש להבטיח שלא יידעו שלום ויציבות כל עוד לא תהיה הכרה בזכויות הלאומיות של העם הפלשתיני" הוסיף עיסאת.

ארה"ב הביעה ביום ו' את צערה נוכח מעשי ההרס האחרונים בגדה המערבית וציינה כי מעשים אלה מאשרים כי יש צורך להימנע מעימות נוסף. "מותם ופציעתם של צעירים פלשתינים בגדה המערבית ובעזה במהלך הימים האחרונים והריגתו של אורח ישראלי בעזה ביום א' מצערים אותנו ביותר" אמרה דוברת משרד החוץ פיליס אוקלי. "מותם של אנשים אלה מהווה הוכחה נוספת שאלימות יוצרת אלימות ומבליטה את הצורך ששני הצדדים יימנעו מעימות נוסף" הוסיפה ואמרה הדוברת.

מצרים מוחה נגד האלימות

עיצמת עבדל מג'יד, שר החוץ וסגן ראש ממשלת מצרים, שיגר בשבת איגרת לעמיתו הישראלי שמעון פרס ובה נאמר כי "מצרים דוחה מכל וכל את השימוש באלימות על-ידי החיילים הישראלים נגד התושבים הפלשתינים של השטחים הערביים הכבושים". מקור במשרד החוץ המצרי הוסיף ואמר כי עבדל מג'יד דרש משמעון פרס "שיושם קץ לצעדים הישראלים, המהווים מכשול גדול המפריע למאמצים להשכין שלום". עוד נאמר באיגרת כי "אלימות יוצרת אלימות". השר המצרי מחה נגד הנהלים הישראלים", שהביאו למותם של אזרחים.

קריאה לכינוס מועה"ב

קבוצת המדינות הערביות קראה ביום ו' למועצת הבטחון להתכנס ללא דיחוי כדי לדון במצב שנוצר בגדה המערבית וברצועת עזה. הבקשה לזמן את המועצה נכללה באיגרת בת משפט אחד שנשלחה לנשיא המועצה אלכסנדר בלונוגוב מבריה"מ על ידי שגריר דרום תימן עבדאללה אשטאל, המכהן כיו"ר קבוצת המדינות הערביות.

בדיון שנערך במועצה קרא נציג אש"ף לגוף זה להפסיק את "המעשים הפליליים" נגד הפלשתינים ולאלץ את ישראל לפנות את הגדה המערבית ואת רצועת עזה. זהדי טרזי, משקיף מטעם אש"ף השמיע דרישה זו בישיבת לילה של המועצה שזומנה כדי לדון במעשי האלימות שהתרחשו ברצועה ובגדה המערבית בימים האחרונים, שבמהלכם מצאו את מותם לפחות שישה פלשתינים.

(עי"ר, עי"צ, עתי"ם)

הנאשם בהריגת התלמידה, שמעון יפרח, קרא בביהמ"ש ספרי קודש ומכתבי תמיכה

הואשם אתמול בהריגה ● אביו התפרע בחצר בית המשפט וניסה לתקוף עיתונאים

שמעון יפרח מנוה דקלים בגוש קטיף הואשם ביום ו' בבית המשפט המחוזי בבאר שבע בהריגת התלמידה בת ה-17, אינטצאר אל-עאטר, מדיר אל בלח.

הפרקליטות הגישה בקשה לעצור את הנאשם עד תום משפטו. אך על פי בקשת סנגורו, עו"ד משה ישראל, נדחה הדיון בבקשה לשבוע הבא. ועד אז יישאר יפרח במעצר.

אביו של הנאשם, דוד יפרח, התפרע ברחבת בית המשפט וניסה לתקוף עיתונאים. דקות אחדות לאחר מכן הוכנס הנאשם לאולם המשפטים צר המידות. כמה ממלויו נותרו מחוץ לאולם ותבעו לשווא מהמשטרה להוציא עיתונאים מהאולם ולהכניס בני משפחה וחברים במקומם.

יפרח נראה רגוע לחלוטין וקרא בספרי קודש. אשתו מרים, אחיו ואחיותיו מסרו לידיו מכתבי עידוד ותמיכה שהתקבלו אצלם מתלמידים בשדרות ומבתי ספר דתיים אחרים בארץ. יפרח אמר: "מי שאומר שאינו מצטער על מותה של הנערה, אינו בן אדם".

יותר משעה עברה בהמתנה לבואו של השופט אפרים לרון, והדיון עצמו ארך שתי דקות. עו"ד צילה קינן, סגנית בכירה לפרקליט מחוז הדרום הגישה לשופט את כתב האישום נגד יפרח.

כתב האישום גולל את פרשת מותה של התלמידה בבית הספר "מנפלוטי". בכתב האישום נטען, שביום 10.11.87 נסע הנאשם במכונית "סובארו" בה נהג רחמים בן חיים. הם נסעו לכיוון עזה, בכביש מחאן יונס. וסמוך לשעה 07.15 בבוקר נזרקו אבנים על מכוניות שנסעו בכביש.

באותו מועד נכנס הנאשם עם מכונית ה"סובארו" בנסיעה לתוך סמטה, בה נמצא בית הספר התיכון לבנות וירה מאקדח "ברנדלי" לעבר חצר בית הספר, אל התלמידות.

הפרקליטות טוענת, שבירי שלו לתוך חצר בית הספר גרם הנאשם ברשלנות פושעת ובמעשה אסור, למות התלמידה, כשהוא מגלה פזיזות וחוסר איכפתיות לגבי תוצאות מעשהו. יפרח מואשם בהריגה.

התובעת הגישה, ביחד עם כתב האישום, בקשה למעצר הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. הסנגור ביקש לדחות את הדיון כדי לאפשר לו ללמוד את החומר. הסנגור הסכים שיפרח יישאר במעצר עד לדיון. (עתי"ם)

אז אולי אני ואת ניפגש הערב להעמקת הדיון הרעיוני

מועצת הקן הקיבוצי של השומר הצעיר, שהתכנסה בסוף השבוע במוסד הרי אפרים, במסגרת חגיגות 75 שנה לתנועה, ננעלה אתמול.

המועצה קיבלה שורת ארוכה של החלטות סיכום, הקוראות להעמיק את החינוך הערכי-רעיוני במסגרת הקן ולהגביר את המעורבות בחברה הישראלית. השתתפו כ-200 לובשי חולצות כחולות, חניכים בוגרים, מדריכים, חברי משלחות הו"ג וההנהלה הראשית.

המועצה קבעה, כי על השכבה הבוגרת במוסד מוטלת האחריות לחינוך השומרי בין כתליו, בחנה דגמים שונים של קשר בין המוסד והקיבוץ לקן השומרי, ועמדה על החשיבות הרבה של מעורבות החניכים במסגרות שונות מחוץ לגדר המוסד.

שלמה גלזר

(צילום: ויקי כהן)

עוד חדירה למחנה צה"ל החודר — ממש נמר

מאת שלי יחימוביץ'

רמון, הנמר שהתפרסם לאחר שפרץ לפינת החי של מצפה רמון ועשה שמות בחיות שם, נטש כעת את העיירה והחל לבקר בבסיסי צה"ל הסמוכים.

רמון נהג לבקר בעיירה לעיתים תכופות, אולם לאחר פרשת פינת החי ולאחר שתושבים איימו שאם יראוהו שוב בעיירה — יירו בו, החלו פקחי רשות שמורות הטבע לנסות להרחיקו מן העיירה. המשדר המוצמד לגופו של רמון, מאפשר לאנשי הרשות לעקוב אחר מסלול הליכתו. בכל פעם שקלטו כי הוא מתקרב יתר על המידה לעיירה, הפחידו אותו בירי חזיזים. בעקבות הפעולות הללו התרחק רמון מהעיירה אולם החל לבקר בבסיסי צה"ל הסמוכים לה.

באחרונה, בשעה שבע בערב, נכנס לבסיס חיל האוויר הסמוך, והחל לשוטט להנאתו בין המבנים. החיילים הנדהמים מיהרו להזעיק את פקח רשות שמורות הטבע במצפה רמון, שלמה קניאס. "היתה שם התרגשות וקצת המולה", מספר קניאס, "והנמר הבין בסוף שהמהומה וההתקהלות הן בגללו. הוא עבר מתחת לגדרות ופנה דרומה".

קניאס אומר כי רמון פשוט התאהב באזור מצפה רמון. הוא מצא לו בת זוג בבקעת צין, והשניים העמידו צאצאים.

מסורב העלייה, אלכסיי מגריק, קיבל היתר יציאה

מסורב העלייה אלכסיי מגריק (28), קיבל ביום ו' היתר יציאה מבריה"מ ויגיע בתוך שבועיים עם אשתו ובנו הפעוט לארץ.

בשורה זו נמסרה ע"י אלכסיי בשיחה טלפונית ביום ו' ממוסקווה עם אביו ולדימיר, שעלה לישראל לפני כמה שנים.

אלכסיי מגריק, מסורב עלייה מאז 1984, נעצר ב-1986 במוסקבה והואשם בהחזקת סמים. הוא נשלח למחנה עבודה באומסק, סיביר, שם ישב כשנה וחצי. לפני כחודשיים שוחרר, חזר למוסקבה, ומאז הוא ממתין עם אשתו ובנו.

בסוף השבוע קיבל אלכסיי אשרה, ונאמר לו כי עליו לצאת את בריה"מ תוך שבועיים. (שתי"ם)

נהרג חייל צה"ל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

חייל צה"ל נהרג ביום שישי אחר הצהריים ברצועת הבטחון. המקרה אירע בשעה 5 אחה"צ כאשר מיטען צד התפוצץ בעת שסיור של צה"ל עבר באיזור שמדרום לכפר בארעשית על גבול רצועת הבטחון. יש לציין שמדובר באיזור בהם ביצעו בעבר מחבלים נסיונות פיגוע רבים נגד כוחות צה"ל.

שרון: ירדן מצטטת את הרמטכ"ל, אבל הוא טועה, אפשר וצריך למנוע חדירת מחבלים

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון אמר ביום ו', כי אינו מסכים עם הרמטכ"ל, שאי אפשר למנוע חדירת מחבלים לארץ. לדעתו זו גישה לא נכונה, ובטלוויזיה של ירדן מצטטים את דבריו אלה של הרמטכ"ל.

"הייתי מציע לומר, כי שום מחבל לא ייכנס לישראל, ואם יחדור לא ייצא ממנה" — אמר שרון במועדון המסחרי התעשייתי בתל-אביב.

שרון הוסיף, כי "אנו מצפים שחייל צה"ל ימלא את המוטל עליו, ואילו בליל הגלשנים הוא לא מילא, והש.ג. לא היה יחיד — היו גם בעלי דרגות. מי שחילקו שבחים ותשואות, והעלו בדרגות קצינים ומפקדים שבזמן מלחמה לא מילאו הוראות ופעלו נגד דרג מדיני — אל יצפו אחר כך לגדולות מש.ג. ומקצינים זוטרים ובל יבואו אליהם בטענות" — אמר.

אשר לדיבורים על התנגדות אמריקאית לתגובה על ליל הגלשנים, ציין שרון, כי יש לנו ממשלה סוברנית והיא שתחליט מתי לפעול. גם יצא נגד אלו שטענו, כי המחבל שרצח ופגע בבני משפחות מוט פעל על דעת עצמו. "מה החשיבות בכך שפעל על דעת עצמו?" — הקשה. לדעתו, המחבל לא פעל על דעת עצמו, כיוון שאש"ף אשר מרכז פעילותו במזרח ירושלים הוא יוצר את האווירה, ואילו נערי ה"שאבקה" של אש"ף, אשר פעם יידו אבנים — היום הם זורקים בקבוקי תבערה, וכל זה נעשה בירושלים בירת ישראל.

אשר להצעתו של פרס לפרז רצועת עזה, שאל השר שרון: "מי יפרז מחבלים, מומטען או בקבוק תבערה? ומי ישגיח על הפירוז? ואם הכוונה היא לצאת משטח עזה ולהשאירו ללא שלטון — האם לא ייצאו משם מחבלים?" (עתי"ם)

גם נאמן וכהן פנו בעתירה לבג"ץ שיורה לגרש את מובארק עוואד

חברי הכנסת יובל נאמן וגאולה כהן טוענים בעתירה לבג"ץ, כי ראש הממשלה, כמחזיק תיק הפנים, אינו פועל לגירושו של מובארק עוואד מהארץ בשל לחצים המופעלים עליו על ידי פקידי ממשל אמריקנים, ובראשם השגריר בישראל, תומס פיקרינג.

חברי הכנסת נאמן וכהן עתרו ביום ו' לבג"ץ נגד שמיר, בדרישה להורות לראש הממשלה לגרש את מובארק עוואד מהארץ. בעקבות ביטול אשרת השהייה שלו בישראל.

העותרים טוענים בין השאר, כי מובארק עוואד, העומד בראש המכון ללימודי אי-אלימות במזרח ירושלים, הוא גורם מתסיס ומסוכן, והישארותו בארץ היא פגיעה בביטחון המדינה.

זו עתירה שנייה שהוגשה לבג"ץ בעניין גירושו של עוואד. את העתירה הראשונה שהוגשה לפני שבוע, הגישו אליקים העצני ושלמה באום.

העתירה שהוגשה ע"י חברי הכנסת נאמן וכהן הועברה לעיונו של השופט התורן, ד"ר משה בייסקי, וטרם ניתנה בה החלטה ראשונית. (עתי"ם)

גורבאצ'וב: התנאי ליציאה מהירה מאפגניסטן — הפסקת הסיוע למורדים

גורבאצ'וב דיווח על הפסגה בברלין, לחברות ברית ורשה ● מדינות נאט"ו קוראות לאשרור ההסכם ע"י הסנאט האמריקני

וושינגטון. — "גבירותי ... אנו יכולים להתברך ... ראשון לקראת פירוז ... מנשק גרעיני" — אמר ... ביום ו' בערב מנהיג ברית המועצות מיכאיל גורבאצ'וב במסיבת עיתונאים שקיים עם סיום ועידת הפסגה.

גורבאצ'וב הוסיף ואמר כי ועידת ... היתה הצלחה, אך הטעים כי ... קיימים חילוקי דעות רציניים בין שתי מעצמות העל.

"על אף העובדה שאנו סבורים כי ... דעות עדיין קיימים ובאי ... נקודות חילוקי הדעות הם ... ניכר, אין אנו חושבים ... מכשול שאי אפשר ... עליו. נהפוך הוא, אנו חייבים ... את הדו-שיח בינינו", אמר.

המנהיג הסובייטי הטעים כי ... שאפתירה לחוזה לצימצום ... האסטרטגי וכי יתכן שחוזה ... ייחתם כאשר נשיא ארה"ב ... למוסקבה במחצית הראשונה ...

בנוגע לאפגניסטן ציין המנהיג ... כי ארצו תוכל לפנות את ... מארץ זו תוך 12 חודשים ... מזה, אך תבע ... תפסיק ארצות הברית את ... הנשק למורדים.

... העיתונאים נשאל ... מדוע פיזרה המשטרה ... הפגנה יהודית במוסקווה, ... והוא בדרכו לארה"ב ואם ... את מדיניות הגלאסנוסט.

על כך השיב, "כאשר מפרים את החוקים לא היתה לשלטונות כל ברירה אלא לנקוט בצעדים. תקריות מתרחשות לפעמים, אך ורק כאשר מפרים את החוק. לא התרחש שום דבר בעל חשיבות, היתה תקרית והיא התנדפה" הטעים.

מנהיג לוב מועמר קדאפי אמר ביום ה' כי מדינות קטנות יותר ישלמו את מחיר שיפור היחסים בין מעצמות העל. "ההיסטוריה לימדה אותנו שאם מושגת הסכמה בין המעצמות הגדולות, הרי זה על חשבון המדינות הקטנות יותר", קבע.

ואילו מנהיג אש"ף יאסר ערפאת אמר "לא חשבנו שלפסגה יש מטה קסמים שמאפשר מציאת פתרון לכל הבעיות. אם אכן הסכימו שתי מעצמות העל על משהו, הן לא תוכלנה לאלץ אותנו לעשות מה שלא מקובל על דעתנו".

מדינות נאט"ו משבחות

לאחר שנציגי המדינות החברות בברית נאט"ו שמעו דו"ח משר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, הם שיבחו את החוזה בעל המשמעות ההיס-טורית וקראו לאשרורו המהיר על ידי הסנאט האמריקאי.

שר החוץ הבריטי סר ג'פרי האו אמר "האישור המוקדם ככל האפשר של החוזה לחיסול הכוחות הגרעיניים לטווח בינוני תואם את האינטרסים המערביים".

חמש מדינות החברות בברית — בריטניה, איטליה, בלגיה, הולנד וגרמניה המערבית — חתמו על הסכם הקובע את הנהלים שיאפשרו למפקחים סובייטיים להכנס לשטחן של מדינות אלה ולבדוק אם אכן מבוצעות ההחלטות הכלולות בהסכם בין שתי מעצמות העל. פיקוח זה יימשך 13 שנים.

שר החוץ המערב גרמני האנס דיטריך גנשר אמר "הסכם זה לא מצמצם אלא מגדיל את ביטחונה של אירופה המערבית".

גורבאצ'וב דיווח לברית וארשה

בברלין המזרחית שמעו נציגי המדינות החברות בברית וארשה דו"ח על ועידת הפסגה מפיו של מיכאיל גורבאצ'וב. המנהיג הסובייטי שהה רק במשך 6.5 שעות בברלין המזרחית והמשיך בטיסתו למוסקווה. (עי"ר, עי"צ)

"סותביס" טעתה בהערכה, ומוכר התמונה הפסיד מאות אלפי דולרים

לונדון.— ציור מן המאה ה-16 שנמכר בתחילת השנה ב-170 לירות שטרלינג עבר עתה לידי קונה חדש ששילם תמורתו 418,000 לירות שטרלינג (765,000 דולר) במכירה פומבית שנערכה בלונדון ביום ו', על כך הודיעה חברת המכירות הפומביות כריסטיס.

התמונה של האפיפיור קלמנט ה-7 מהמאה ה-16, פרי מכחולו של צייר הרנסאנס האיטלקי, סבסטיאנו דל פיומבו, נמכר לקונה אלמוני, שרכש את התמונה באמצעות הטלפון.

התמונה בגודל טבעי שצויירה סמוך לשנת 1532, נמכרה על ידי החברה למכירות פומביות היריבה, סותביס, בעיר צ'סטר שבמרכז בריטניה בחודש יוני, כאשר נקבע בקטלוג שהיא לא שווה יותר מ-300 לירות שטרלינג (549 דולר).

היא הובאה לאחר מכן ל"כריסטיס", שם קבע מומחה שהיא יצירה של סבסטיאנו.

חברת סותבים הודיעה, כי טעתה בהערכת שווי התמונה וציינה, כי בכוונתה לשלם פיצויים למוכר הראשון, סוחר אמנות ששמו לא פורסם. (עי"ר)

חיל הים תגבר את סיוריו בחופי לבנון, מחנות הפליטים בכוננות

מאת כתבנו לעניינים ערביים

מקורות לבנוניים מסרו על כוננות מוגברת במחנות הפליטים בדרום לבנון ובקרב אמל, חיזבאללה ואש"ף מחשש להתקפה ישראלית בכל רגע.

מקורות אלה מוסרים, שחיל הים הישראלי תגבר את סיוריו לאורך חופי דרום לבנון עד הזהראני, בעיקר אחרי התיתקלות של ספינת חיל הים שבה נהרג קצין ישראלי.

"ההתנגדות האיסלמית" — הזרוע הצבאית של "חיזבאללה", פרסמה הודעה, שבה נאמר, "גיבורי האיסלאם מכוח הימי של כוחות ההתנגדות האיסלמיים תקפו ספינת סיור ישראלית באש מקלעים ורקטות במשך חצי שעה, הם הטביעו את האוניה לאחר שזו עלתה בלהבות והרגו או פצעו 35 חיילים ציוניים".

... במשחק ה-22 ... אליפות השחמט

... — המשחק ה-22 ... העולם בשחמט בין האלוף ... קספרוב ויריבו אנאטולי קרפוב ... ביום שישי בתיקו אחרי 19 ... המשחק הקצר ביותר ... עד היום.

... בן 24, הציע את התיקו, ... אחרי שעתיים ... (עי"ר)

לוב תצטרף לברית המגרב

ממקורות יודעי דבר נודע, שהיחסים הדיפלומטיים בין תוניסיה ללוב יתחדשו תוך מספר ימים ושכנראה יוכרזו על כך לפני אמצע דצמבר — מוסר העיתון הכוויתי "אלקבס".

בעקבות זאת, תבקש לוב רשמית להצטרף לברית האחווה בין תוניסיה אלג'יריה ומאוריטניה.

הבקשה תיענה ולוב תצטרף כצד רביעי בברית זו. (עי"מ)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה
לתשומת לב מנויי ירושלים
קונצרט למנויים מס' 2
נדחה לתאריך 14.1.88

...הפילהרמונית
...אביב, ...תרבות, 8.30 בערב
...קונצרט למנויים מס' 4
...קונצרט למנויים מס' 4
...קונצרט למנויים מס' 3
...ירושלים
...קונצרט למנויים מס' 2 נדחה לתאריך 14.1.88

הקונגרס אישר 6 מיליארד דולר לישראל ל-88'-89'

וושינגטון.— בית הנבחרים האמריקאי אישר ביום ה' חוק סיוע חוץ לשנתיים בסך של 23 מיליארד דולר. החלק הארי מסכום זה יועבר לישראל, מצרים, יוון ותורכיה.

החוק נתקבל ברוב של 286 נגד 122 קולות והועבר לסנאט. מניחים שהסנאט לא יטפל בחוק זה אלא בתחילת השנה הבאה.

ישראל תקבל 3 מיליארד דולר ב-1988 וב-1989 ואילו מצרים תקבל בכל אחת משתי שנים אלו 2.1 מיליארד דולר. החוק כולל גם סכום של 343 מיליון דולר ליוון, ו-490 מיליון דולר לתורכיה מדי שנה. (עי"ר)

עניי לימה קיבלו מזון, והקולונל החטוף שוחרר

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

קולונל קרלוס קארניו אשר נחטף לפני שלושה חדשים ע"י המחתרת בצ'ילה, שוחרר בסן-פאולו שבברזיל לאחר שלושה חודשים בשבי.

המחתרת דרשה תמורת שחרורו — חלוקת מזון, בגדים ותרופות בסכום של 80 אלף דולר בין עניי בירת צ'ילה. לאחר שמשפחתו של איש הצבא הצ'ילאני מילאה אחרי התנאים, הוא הוצג בפני אמצעי התקשורת בברזיל. הוא סיפר שהוא הועבר לשם בארגז ושיבח את חוטפיו על התנהגותם ומשמעתם הצבאית שלהם.

באמריקה הלטינית רואים בחטיפתו ובשחרורו הראוותני ניצחון תעמולתי גדול לאופוזיציה בצ'ילה.

60 ילדים נהרגו בהתנגשות רכבת באוטובוס ליד קאהיר

78 ילדים נפצעו, רבים מהם קשה ● האוטובוס העמוס יתר על המידה החזיר את הילדים מביקור בגן החיות; הנהג שנהרג ניסה לקצר את הדרך

קאהיר.— 60 ילדים נהרגו ו-78 נפצעו לפי סיכום זמני, כאשר רכבת התנגשה באוטובוס מלא תלמידים ליד קאהיר ביום ו'.

התאונה אירעה לפנות ערב, כאשר נהג האוטובוס ביקש לקצר את הדרך ועבר על פסי רכבת ליד הכפר כאפר אלשורפא במרחק של 25 ק"מ מצפון-מזרח לקאהיר — נאמר בהודעת המשטרה.

"ראינו את הרכבת מתקרבת אלינו כמו מפלצת. כולנו זעקנו" אמר ראשיד ראשר עבדל חלים, שליח שישב ליד הנהג באוטובוס.

הרכבת פגעה בחלק האחורי של האוטובוס. הרופאים אמרו, כי רבים מבין הפצועים במצב אנוש וקלושים הסיכויים שיחיו.

הילדים, בני 6 עד 12, חזרו מביקור בגן החיות בקאהיר. בין ההרוגים גם נהג האוטובוס. נהג הרכבת נעצר לחקירה.

המשטרה מציינת, כי האוטובוס הוביל כ-150 ילדים במקום המכסימום של 42.

הרופאים עבדו במשך כל שעות הלילה, להציל את חייהם של הפצועים. 68 מבין כ-80 שאושפזו בבית חולים ממשיכים לקבל טיפול. הורים מזועזעים הצטופפו בבית החולים וחיפשו את ילדיהם כל הלילה. (עי"ר ועי"צ)

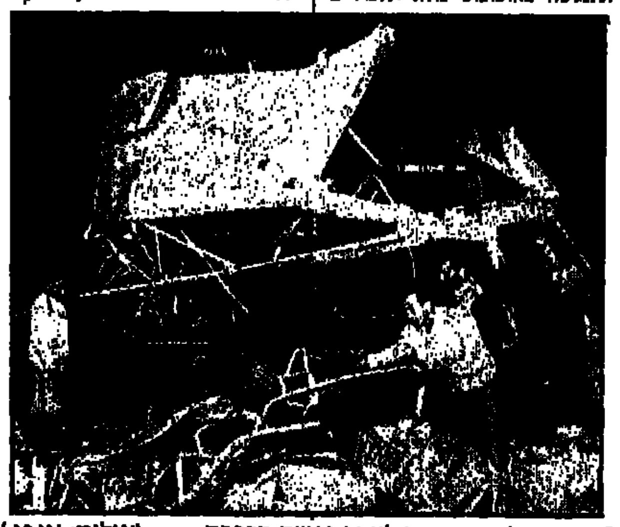

שרידיו של האוטובוס לאחר פגיעת הרכבת (צילום: אי.פי.)

עצרת האו"ם גינתה את שיתוף הפעולה האסטרטגי בין ישראל לארצות הברית

"ארה"ב מעודדת את ישראל להמשיך במדיניות של תוקפנות והתפשטות" ● העצרת קיבלה עוד שורת החלטות נגד מדיניות ישראל בשטחים

מרכז האו"ם.— העצרת הכללית קראה ביום ו' פעם נוספת לכינוס ועידת שלום בחסות האו"ם לענייני המזרח התיכון בהשתתפות חמש המדינות המיוצגות דרך קבע במועצת הביטחון, ואש"ף.

החלטה זו אושרה ברוב של 124 קולות נגד 3, כשנציגי 22 מדינות נמנעים. התנגדו להחלטה — ישראל, ארה"ב והונדורס.

הצעת ההחלטה, שהובאה לדיון ביוזמת 17 מדינות ערביות, ושהוגשה על ידי ירדן, מתייחסת לאש"ף כ"הנציג הלגיטימי והיחיד של העם הפלשתיני".

בהחלטה אחרת, שאושרה על ידי העצרת ברוב של 99 קולות נגד 19, כשנציגי 33 מדינות נמנעים, נאמר כי בעיית פלשתין היא הבעייה המרכזית של הסכסוך המזרח תיכוני.

גינוי הכיבוש הישראלי

החלטה זו מגנה "את המשך הכיבוש הישראלי של שטחים פלשתיניים ושטחים ערביים אחרים, כולל ירושלים" ותובעת פינוי מיידי וללא תנאים של ישראל מכל השטחים שנכבשו ב-1967.

אותה החלטה גם מגנה את "התוקפנות, המדיניות והנוהלים של ישראל המכוונים נגד העם הפלשתיני" וכן החלת חוקי ישראל ושיפוטה ברמת הגולן.

הצבעה נפרדת נערכה על קטע שבו נאמר כי הסכם שיתוף הפעולה האסטרטגי בין ישראל לארה"ב, וכן אספקת נשק וסיוע כלכלי, כולל הסכם לסחר חופשי שנחתם לאחרונה, "עודדו את ישראל להמשיך במדיניותה התוקפנית והשואפת להתפשטות".

חלק זה מהצעת ההחלטה אושר ברוב של 64-33, כשנציגי 41 מדינות נמנעים.

להפעיל סנקציות

ברוב של 82 נגד 23 קולות כשנציגי 43 מדינות נמנעים, אישרה העצרת הכללית החלטה שקבעה, כמו בשנים הקודמות, שישראל אינה מדינה שוחרת שלום, וקוראת שוב לכל המדינות להפעיל נגדה סדרה של סנקציות, כולל ניתוק היחסים הדיפלומטיים, המסחריים והתרבותיים. החלטה זו קוראת לכל המדינות "להפסיק ללא דיחוי, כל אחת בנפרד וכולן יחד, את כל העסקות עם ישראל כדי לבודד אותה לחלוטין בכל המישורים".

שיפוט ירושלים — בטל

החלטה נוספת, שאושרה ברוב של 140 קולות נגד 3, כש-7 מדינות נמנעות, קובעת שהחלטת ישראל לכפות את שיפוטה והנהלתה על ירושלים היא בלתי חוקית ולכן בטלה ומבוטלת.

החלטה זו מביעה צער על כך שכמה מדינות העבירו את נציגויותיהן הדיפלומטיות לירושלים, תוך הפרה של החלטה שנתקבלה על ידי מועצת הביטחון ב-1980.

התנגדו להחלטה זו — ישראל, קוסטה ריקה ואל סאלוודור. נמנעו — ארה"ב, קאמרון, חוף השנהב, הונדורס, האיטי, ליבריה ומאלאווי. (עי"ר)

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 11.12.87

מטבע	יחידות	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6979	1.7191	1.7087
דולר אמריקאי	1	1.51	1.58	1.5429	1.5621	1.5525
מרק גרמני	1	0.93	0.97	0.9465	0.9584	0.9523
לירה שטרלינג	1	2.78	2.91	2.8312	2.8665	2.8540
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2789	0.2824	0.2804
ין יפאני	100	1.18	1.24	1.2009	1.2158	1.2082
גולדן הולנדי	1	0.83	0.87	0.8413	0.8518	0.8465
פרנק שוויצרי	1	1.14	1.20	1.1618	1.1763	1.1691
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2605	0.2638	0.2621
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2430	0.2460	0.2445
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2454	0.2485	0.2471
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3844	0.3892	0.3871
דולר קנדי	1	1.16	1.22	1.1825	1.1973	1.1899
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.14	1.0983	1.1120	1.1048
ראנד דר' אפריקאי	1	0.48	0.80	0.7936	0.8035	0.7982
פרנק בלגי	10	0.44	0.47	0.4525	0.4581	0.4546
שילינג אוסטרי	10	1.32	1.38	1.3443	1.3610	1.3532
לירה איטלקית	1,000	1.26	1.34	1.2825	1.2985	1.2893

על היום

13.12.87

שיכתבו את ההווה

מי אחראי לתוספת ל"הודעה־לעיתונות" ששוגרה מישראל לפולין, ואשר גרמה תקרית קשה? מישהו בצמרת. לא הגנראל ירוזלסקי

מאת יוסף שמי

באפריל 1988 אמורים להתקיים בוורשה, בירת פולין, אירועים לרגל 45 שנה למרד גטו וארשה. על־פי התוכנית המקורית, אמורים לבוא לפולין כ־5000 יהודים כדי ליטול חלק בעצרת בהנחת זרי־פרחים למרגלות האנדרטה לזכר המורדים והמשולחים למחנות המוות, ולהשתתף בחנוכת אתר זיכרון באומשלגפלץ, מקום ממנו נשלחו תושבי הגטו אל מחנה טרבלינקה.

בין 5000 „עולי־הרגל" גם לוחמי הגטאות לשעבר, הפרטיזנים אסירי המחנות, פעילי ארגוני הלוחמים. בתום הישיבה האחרונה של הוועדה המכינה, פורסם סיכום הדיונים וההחלטות. כצעד שיגרתי, נשלח סיכום זה לסוכנות הידיעות הרשמית של פולין — פא"פ, ופורסם בעיתוני פולין וגם בבטאון הממשלה. אך בעיתון המרכזי של המפלגה, „טריבונה לודו" נוסף להודעה־לעיתונות ששוגרה מישראל, משפט ובו קביעה כי בעת האירועים והדיונים שיתקיימו לרגל 45 שנה למרד גטו וארשה, יעמוד על הפרק גם נושא ההתפשטות הטריטוריאלית של ישראל והאיום של תחיית התנועה הנאו־נאצית בגרמניה המערבית.

שלום גראייק, שהיה בין משתתפי הישיבה של הוועדה המכינה, מחה נמרצות במכתבו לממשלת פולין וגם למרכז המפלגה. הוא דרש תיקון והבאת דברי הסתייגות. במחאה רשמית של ממשלת ישראל, נדרשה התנצלות, ונאמר מפורשות כי אם לא יתוקן הדבר, לא ישתתפו נציגים ישראלים באירועים.

פניתי אל סטפן קוויאטקובסקי, העומד בראש משרד האינטרסים של פולין שמקום מושבו ברמת־גן. „ממתין להבהרות ממשרד החוץ בוורשה" — אמר הנציג הפולני. הוא הפנה אותי לשלום גראייק ששב זה עתה מפולין בתום ישיבת הוועדה המכינה. גראייק חזר על המסר: ישראל לא תוכל להשתתף באירועים לציון 45 שנה למרד גטו וארשה אם לא תפורסם התנצלות. לטענתו, היה העיתון „טריבונה לודו", בטאונה הראשי של המפלגה, המקור לידיעה „המתוקנת" וסוכנות הידיעות „אינטרפרס" תירגמה נוסח זה לשפות זרות.

ביקשתי לשוחח בטלפון עם דובר ממשלת פולין, יאז'י אורבן. הנציג הפולני ברמת־גן טען שאין בידו מספר הטלפון. גם לא של לשכת ראש־ממשלת פולין. ניסיתי את מזלי בשבועון „פוליטיקה", הידוע בליברליותו. אבל סגן העורך הראשי לא הרים את השפופרת פעם אחר פעם, למרות שהמרכזנית הבטיחה שהיא מעבירה את השיחה.

ניסיון מאוחר יותר, ליצור קשר עם מערכת „טריבונה לודו" — הצליח. סגן העורך הראשי, גרוצ'קובסקי הרים את השפופרת, אך טען „אין לי מושג בנושא," ויעץ לשוחח עם הכתב שערך את הידיעה או להתקשר למחרת עם העורך הראשי. יז'י מייקה, העורך הראשי, אמר בשיחה טלפונית למחרת היום, כי עיתונו הדפיס רק את הנוסח שהתקבל מהסוכנות הרשמית — פא"פ. לשאלתי, מדוע לא תיקנו את המשפט הכורך בכריכה אחת אירועים לרגל 45 שנה למרד גטו וארשה וסיום חיסול גדול של ישובי יהודים על אדמת פולין עם מדיניות ההתפשטות של ישראל וסכנת צמיחה של ניאו־נאצים — השיב כי הם לא מתקנים ידיעות של סוכנות זאת. ואולי — הוסיף — עורך הידיעות היה עייף באותה שעת לילה מאוחרת ולא שם ליבו לבעיה. ליז'י מייקה היה

(המשך בעמוד 15)

400 העדויות הנעלמות

מזכ"ל הקונגרס היהודי, ישראל זינגר: נתנו לשועלים באו"ם לשמור על התרנגולת ■ פרשת היעלמות חומר על ואלדהיים — מוזרה, חשודה ומסריחה

מאת שלמה סלוצקי

קולו של ישראל זינגר, מזכ"ל הקונגרס היהודי, מוכר לציבור הישראלי מאז תיאר בעברית רהוטה את השתלשלות פרשת ואלדהיים ואת המאמצים למנוע את בחירתו לנשיאות באוסטריה. עתה מצאה אותו הפרשה החדשה של היעלמות 400 תיקים של פושעי מלחמה נאציים מארכיון האו"ם — כאן, בקונגרס הציוני, וזינגר יכול להתעודד באוזן בלתי־אמצעי אל קהל מאזיניו.

לדעתו, גם היום התיקים אינם מובטחים כראוי בארכיוני האו"ם ועומדים כל העת בסכנה של „היעלמות מסתורית".

— מתי נודע לכם על היעלמות התיקים?

ידענו שחסרים דפים בתיקו של ואלדהיים, אך לא היה ברור מה הדפים הללו טומנים בחובם. אלא שכעת כאשר נודע לנו שעוד 400 תיקים חסרים בארכיון. ברור לנו שלוואלדהיים היה עניין לא לשמור על התיקים הללו כראוי. או אולי הוא שומר עליהם יותר מדי טוב, שהרי הוא ידע מה יש בתוכם...

— איזה חומר היה בתיקים הללו?

מה שחשוב הוא לא רק מה חסר בתיקים, אלא מה יש בהם. עדיין לא ישב איש לערוך התאמת אינפורמציה בין כל התיקים, כולל ה־400 הללו, שכעת חסרים ואי־אפשר לעשות זאת לגביהם. העובדה שהם חסרים, מדברת בעד עצמה לגבי חשיבות המידע שהיה גנוז בהם.

— מתי נעלמו התיקים הללו?

יש לנו את כל היסוד להאמין, שבסוף תקופת כהונתו של ואלדהיים ב־1980, היו חילופי מכתבים בין שר המשפטים של ארה"ב, לבין קורט ואלדהיים והוא הבטיח אז לדאוג לפתיחת התיקים בפני משרד המשפטים. אלא שמאז ועד סוף כהונתו, נתקל משרד המשפטים בדחיות חוזרות ונשנות, והתיקים לא זכו לראות אור, אלא כאשר השגריר הישראלי נתניהו דרש זאת בתוקף לפני שנה, לאחר שפירסמנו את דבר הימצאם של התיקים.

— אתם מאשימים את מוסדות האו"ם ואת ואלדהיים בהעלמת התיקים או בסיוע לכך?

בינתיים, אנחנו שואלים שאלות וחוקרים בשקט. בינתיים, רק נותר להגיד שזה דבר מסריח. זה עוד דבר מסריח מסביב לוואלדהיים. עד כדי כך שקשה לעמוד על ידו, ולצערי אני בעצמי פגשתי את ואלדהיים ושוחחתי עימו רבות לפני פירסום עברו, כאשר הריח לא היה חריף כל־כך.

— אתה בן־בית באו"ם. יוצא ונכנס עשרות פעמים בשנה. האם חסרים שם אמצעים טכניים מודרניים לשמירה על התיקים הללו?

הם בכלל לא שמרו על התיקים. זו התשובה שאנחנו קיבלנו כשהפנינו את השאלה לאחראים על הבטחון. הכל מוזר וחשוד ביותר. אפילו ציידי הנאצים הגדולים ביותר לא ידעו על קיום תיקים כאלו. ואם לא היינו מגלים ומפרסמים זאת, ייתכן עוד שנה לא היו שם בכלל תיקים. זה מה שקורה כאשר נותנים לשועל לשמור על התרנגולת.

— האם אין כאן אחריות כלשהי על הממשל האמריקני בהסיכתו של קורט ואלדהיים מקצין נאצי לבעל המעמד המכובד של מזכ"ל האו"ם?

אם אתה שואל אותי האם ב־1948 היו אמריקנים שידעו על ואלדהיים ועברו, התשובה היא כן. כך לגבי הרוסים, היוגוסלבים, הבריטים והצרפתים. או אם אתה שואל אותי, איך הוא יכול היה להיבחר למזכ"ל האו"ם, האמורה לשמור על העולם מפני נאצים ופאשיסטים, אני אומר לך שיש הרבה שחיתות בעולם הזה, ומכאן שאנו צריכים ללמוד מזה שצריך להפסיק לעשות הסכמים עם כל מיני ממשלות בעולם, בגלל כל מיני אינטרסים לאומיים. אני מאוד מפוחד שעוד אנשים, מלבד כל אלה שהוזכרו, ידעו על עברו של ואלדהיים...

על הפרק

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

„לא שונאת את גורבצ'וב"

המשך מדיניות הסירוב למבקשים לעלות מבריה"מ הוא אחד הסדקים העבים במדיניות הגלסנוסט

מאת יוסף גלילי

ככל שהתקרב מועד הפסגה בין ראשי מעצמות העל, מיכאיל גורבצ'וב ורונלד רייגן, גברה העצבנות בקרב הארגונים הפועלים למען יהודי בריה"מ בישראל, בארצות־הברית ובאירופה. הפעם התמקדו בשתי מטרות מקבילות: הכרה בזכות יהודי בריה"מ לשוב למולדת ומתן היתרי־יציאה למסורבי עליה המחכים זמן רב להיתר. כמובן הכרה בזכותם לחיי תרבות עצמאיים במיעוט לאומי.

מאז הוכרזה מדיניות „הגלסנוסט" של מיכאיל גורבצ'וב, שיחררו הסובייטים שסתומי־לחץ באמצעות מתן היתרי־יציאה לבולטים מבין מנהיגי הפעילים למען העליה בבריה"מ ושחרור אסירי־ציון מן הכלא והמחנות. רוב אסירי־ציון לשעבר הגיעו לישראל, כמו כן הגיעו מסורבי עלייה ותיקים, הנמנים כיום עם ראשי הפעילים למען יהודי בריה"מ בישראל. בו בזמן גדל מספר היהודים שיצאו מבריה"מ. בחודשים שחלפו יצאו כ־800 יהודים מדי חודש ומתחילת השנה יצאו 7,000 יהודים. רק 25 אחוז מהם הגיעו לישראל.

יחד עם זאת, יוצרת מדיניות הגלסנוסט חילוקי־דעות בקרב היהודים ותומכיהם. כאלה הטוענים שהאוביר התיר את הרצועה כמתווה לקראת פיסגת גורבצ'וב־רייגן, אחרים הטוענים כי „הגלסנוסט" היא תהליך חיוני בדרך אל הדמוקרטיזציה והפרסטרויקה המתרחשות במשטר הסובייטי. בכל מקרה, הגברת הזרם האנטישמי, חידוש פעילותו של „פמיאט" (זכרון), המשך מדיניות הסירוב לדורשי עליה, פירוד בין משפחות על־ידי מתן היתר יציאה לאחד מבני הזוג, והפרדת אבות מבניהם ואמהות מבניהם ונכדיהם, הם בבחינת סדקים עבים במדיניות „הגלסנוסט" כלפי היהודים.

עם זאת, אין להתעלם מן התהליכים החיוביים שהתרחשו בבריה"מ מאז הגיע

קציעה רטנר (82) מפגינה בוושינגטון „השיבו לי את משפחתי".

גורבצ'וב על מדיניות „הגלסנוסט", כגון התרת חופש הדיבור והמחאה, השלטונות בענייני עלייה, לימוד עברית במוסד רשמי והצורך של הדוברים להשיב על שאלות, להתווכח ולהכחיש עובדות. בולט במיוחד העדרם של הראווה. אלה הם הישגים יחסיים בתהליך הדמוקרטיזציה בכלכלה ובחברה ובעיתונות הסובייטית.

יש לזכור שאין לנו עניין עם מסורת דמוקרטית בנוסח המערבי, אולם יש בין תומכים לבולמים, שבסופו של דבר יגיעו לידי מכנה משותף, גם אם הביורוקרטיים ומוקדי השלטון שלהם יצטרכו לשלם מחיר כבד ביותר על עדיפות. בכל שיעמיק תהליך הדטאנט וההבנה בין שתי מעצמות־העל — של גורבצ'וב להסתייע בשירותי המערב ביישום הגלסנוסט והפרסטרויקה בתוך בריה"מ.

בהכרזותיו האחרונות של גורבצ'וב לגבי הבעיה היהודית, הכניס לאפשר כל אלה מבין ה„מסורבים שאינם מעורבים בסודות מדינה". בזמנו, במאריס, תקופת „הצינון" ואמר שתארך כ־10־5 שנים. אנשי האוביר מנצלים תקנה־זוראה זו. הם מונעים את יציאתם של יהודים שאין להם כל נגיעה לסודות לשכוח שגישתם ותפיסתם של קברניטי בריה"מ את השאלה היהודית והציונות להופעת הציונות על במת ההיסטוריה המודרנית, לפני מלחמת העולם הראשונה. שורשיה של תפיסה זו יונקים מקביעתו של לנין, בזמנו, כי הבעיה היהודית במשטר הסוציאליסטי־קומוניסטי. סטלין הביא לידי וולגריזציה, בלשון המעטה, תורת לנין, לא רק לגבי הבעיה היהודית. הוא קבע שאין „אומה יהודית" ולכן של העלית הדתית, התרבותית והאמנותית של היהודים.

ישנם סימנים רבים המעידים על כך שגורבצ'וב מנסה להשתחרר מהכבלים של האידיאולוגיה הבולשביקית, בכיוון של פתיחות ואתירה להבנה עם המערב. שתהליך זה יעמיק ויתקדם, יש סיכוי שגם הבעיה היהודית תמצא את פתרונה. ימשיכו הארגונים היהודים, בהדרכת מדינת ישראל, להפעיל לחץ מתמיד על הסובייטיים, שנעשים רגישים יותר ויותר לדעת הקהל העולמית ובתוכה —

לפני ועידת הפסגה בוושינגטון הגישו הארגונים הפועלים למען יהודי בריה"מ רייגן רשימה ארוכה של שמות מסורבי־עליה, בתוכם משפחות שרק אחד מבני היתר יציאה ומקרים מיוחדים אחרים — כדי שיגיש אותה לגורבצ'וב. בין המיוחדים המשקפים מצבים קשים בולטת קריאתה ופנייתה הדרמטית של קציעה בת 82, מרחובות לגורבצ'וב:

„כאמא וסבתא אני פונה אליך לאפשר לבתי יהודית רטנר־ביאלי ובעלה לעלות לישראל יחד עם נכדי מיכאל ורעייתו מאשה, כדי שאזכה לראות את נכדי ואת ניני שמואל בן ה־7 חודשים".

מיכאל (25) בוגר אוניברסיטת מוסקבה במתמטיקה, הוא כאמור היחיד המסועפת שקיבל „סרוב לא מנומק". הסבתא, קציעה רטנר, נחושה בדעתה עולם כדי לראות בערוב ימיה את בני משפחתה.

קציעה רטנר עלתה ארצה יחד עם בעלה יהושע רטנר ב־1973. מאז היא פעילה „אמהות למען בנים", שליד המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ. למרות גילה, שופעת מרץ ועירנות. בהופעתה בעצרת מחאה לפני שגרירות בריה"מ המאוחדות, אף קראו אחד משיריה שתורגם לאנגלית.

הופעתה בארצות־הברית עוררה הדים. תמונתה ודבריה פורסמו בעיתונות האמריקנית. ביתה, מרינה רטנר, עלתה לישראל ב־1971, והיא מסייעת לאמה למען עליית המשפחה. מרינה מדעיקה ומפעילה את קשריה עם אנשי קונגרס הפועלים למען יהודי ברית־המועצות.

קציעה רטנר על גורבצ'וב: „הוא מן הצעירים. יש לו כוונות טובות לשנות את המשטר, אבל השמרנים הביורוקרטים הם כל־כך מושרשים שקשה מאוד לשנות מקווה, שהנוער והאינטליגנציה יתמכו בגורבצ'וב והוא יצליח לחולל שינויים לדמוקרטיה".

עוד היא אומרת: „אין בי שנאה למשטר הסובייטי. יש לי רק משאלה אחת. את ילדי, נכדי וניני בערוב ימי".

כעת שרשימה זו מתפרסמת, נודע שמיכאל קיבל היתר יציאה.

ברכות חמוצות

צרפת אינה מוקסמת מן המחוות של גורבצ'וב. הסכם פירוק הטילים מעורר חשש, כי אירופה הופקרה לידי הסובייטים

מאת ארנון יפה, פאריס

איך אפשר לא לשמוח? בפעם הראשונה בהיסטוריה שתי מעצמות צבאיות הורסות כלי־נשק הרסניים, משליכות טילים אטומיים לפח אשפה. בפאריס שמחים קצת. הרגשות מעורבים. ניכרת מבוכה בשלטון וברחוב פוחדים מעט. מברכים רק על הפילוסופיה החדשה של פירוק במקום חימוש.

תושבי אירופה חוששים, כי בפירוק טילים היסטורי זה לטווח בינוני, אירופה אינה אלא שפן הנסיונות של המעצמות. האמריקנים „מסתדרים" עם גורבצ'וב על חשבונה. צרפת נעדרה כמעט לגמרי משלבי הגיבוש של ההסכם. לא היתה לה השפעה והצרפתים קצת מקנאים.

ההצגה הראוותנית גורבצ'וב־רייגן בטלוויזיה נתפשה, למרות החששות, כי הפנינג עוררה תקוות. גם מתנגדים חריפים מודים בשינוי. בריה"מ אפילו פותחת את בסיסי הטילים, קודש הקודשים, חדר המיטות שלה, לביקורת זרה. אי־אפשר לא לברך על ההסכם, אבל הברכות חמוצות. גורבצ'וב אינו מקסים את הצרפתים. הם חושדים בהופעתו. מבעד למחוותיו הנחמדות הם רואים שיני ברזל. בחוגי השלטון צופים בדאגה בתהליך שהם מכנים: ה„אמריקנים עוברים גילגול — מהיסטריה אנטי־קומוניסטית להיסטריית הצגת גורבי".

הקרמלין קורן האור והארוחות הגאלה אינם מרשימים איש. הפילוסוף אנדריי גלוקסמן כתב, כי התמימים מאמינים ל־מראה ההצגה כי אנו חיים בעולם האפשרי הטוב ביותר. אך כאשר נשיא פוגש מזכיר כללי אין זו אלא אשלייה כל עוד הם לא מדברים על אלה שסובלים. פירוק כמה טילים לא מונע את שריקת הכדורים".

גורבצ'וב סירב לדבר על זכויות האדם והיהודים. הוא אפילו התפרץ בכעס על שמזכירים לו את זכויות האדם בארוחה בשגרירות ברית־המועצות בוושינגטון. בימין ובשמאל כאחד חוששים, שמא מריגיות פירוק הכלים העורפיים תפגע בביטחון אירופה. הסכם זה נחשב כמשרת את הצרכים הסובייטיים. הכל תלוי בשלב הבא בתור. רבים סבורים, שאם רייגן וגורבצ'וב לא יפתחו בשיחות על חיסול הנשק הכימי, פיתוח הנשק האסטרטגי ו־איזון הנשק הקלאסי, יתחזקו החשדות שהם מסתדרים על חשבון ביטחון אירופה.

שר התרבות לותר תיאר את ההסכם „כחסר כל תועלת, ומסוכן לבטחון אירופה". הוא משקף תחושה כללית. הצרפתים לא מתלהבים. הם גורסים כי האיום האטומי הסובייטי לא פחת. הסובייטים מקריבים כמה מאות טילים מתוך עשרת אלפים ראשי הטילים שלהם לטווח רחוק. 1500 טילי אס.אס. 20 שהם מפרקים אינם אלא טילים מיושנים, שאבד עליהם הכלח. למחרת הפגישה בוושינגטון מקוננים פה. „אנו בחוץ", אומרים.

עיתוני הרסן הימניים מציגים את אירופה כאשה נבגדת. „לה פיגארו" כותב: „כבר ב־1945 נטש נשיא אמריקני ישיש ותשוש את מחצית אירופה לטובת סטלין. עכשיו שוב משתכנע נשיא תשוש בכוונות הטובות של האימפריה הסובייטית. האם ינטוש את החצי השני של אירופה?" גורבצ'וב נראה נפה כמו שכורות. בעתונים הוא מתואר כערמומי ומצולח ומולח, הנשיא רייגן, כבר־מינן. קריקטורה ב„לה־מונד" מציגה את רייגן כגימלאי בחלוק בית. כשלון הפגישה והאירופית בשל ריבים על מכסות של ירקות עוד הגדיר פה את תחושת האיז־אונים גל הסכם שתי הגדולות — הסכם הנוגע ישירות לאירופה, בלי שישאלו אותה.

לעומתם הביע הנשיא מיטראן תמיכה מלאה בהסכם. הוא כפה על הממשלה הימנית הבעת תמיכה. „צריך לפרק נשק," הוא אמר, „התנגדות משמעותה תמיכה בחימוש."

אך גם מיטראן אומר, כי ההסכם יאבד את כל משמעותו אם לא יאסר עתה על פיתוח הנשק הכימי ויבחנו את חוסר האיזון של הכוחות הקונבנציונלים לטובת הרוסים. גם הנשיא הקודם ז'יסקר ד'אסטן ברך את הפירוק: „הם הצליחו לעלות על דרך חדשה". חרף ההסתייגויות, פתיחת בסיס טילים אטומיים סודיים ברוסיה בפני פקחים אמריקנים נחשבת כמהפיכה. מומחים העריכו, כי ההסכם החדש מחייב „קשרים אינטימיים" בין שתי המעצמות — קשרים שיעודדו השגת הסדר במזרח התיכון.

הצרפתים שומרים בקנאות על כוחם האטומי ורואים עצמם מחוץ להסכם. ה־צבא משקיע עתה מיליארדי פרנקים ב־חידוש הכוח. טילים שהתיישנו מוחלפים בחדשים. גם צוללות טילים אטומיות צרפתיות משייטות באוקיאנוסים. כוח הרתעה מיוחד לסכל התקפה אטומית או קונבנציונאלית.

פה אין ספק כי התור לפירוק יגיע בזמן הקרוב. הרוסים תובעים בכל מפגש לכלול בהסכמים את פירוק הטילים הצרפתיים והבריטיים. גנרלים בדימוס מתריעים כי פירוק טילי הפרשינג מותיר את אירופה חשופה ללא הגנה. אחר אמר, כי „רייגן נפל קורבן לתעמולה סובייטית". גם שר ההגנה הביע הסתייגות. אחרי ששנים ירקו על הנוכחות הצבאית האמריקנית באירופה הם בוכים שוושינגטון נוטשת אותם.

בלי טילי הפרשינג אין עוד איום ישיר על אירופה מאדמת בריה"מ. טווח הטילים שיוותרו על כנם מגיע באירופה אל מטרות בכל עיר במזרח־גרמניה. הרוסים נהנים מעליונות במישור הקונבנציונאלי. פירוק הטילים עצמו אינו נוגע לצרפת. „אנו לא ניגרר אל דרך פירוק האטום", אמר שר החוץ ריימונד.

הסובייטולוגים סבורים, כי הקרמלין הקריב הרבה. הם אמרו כי אפילו ממפקדי הצבא האדום נבצר לבלום את התנופה שבה פתחו הנשיא רייגן וגורבצ'וב. הם התנגדו עד הרגע האחרון לזרוק לפח האשפה את יקיריהם הטילים, אך לא עצרו את התנופה. „הפרטים" האחרונים בהסכם, שנקבעו בז'נבה, אינם פעוטים. ה־אמריקנים השיגו, בשלב זה, פיקוח ישיר במפעלי הייצור של טילי ה־אס.אס. 25, „הדרך הראשון" בסדרה, אף כי טיל זה לא כלול בהסכם.

„להמונד" כתב, כי לגנרלים האמריק־נים יהיה קשה לסבול אירוח פקחים סובי־טים במתקניהם, אבל אצל הסובייטים, ש־לוקים בקנאות חולנית לסודותיהם ה־צבאיים, זה מפנה. בשעתו הביע חרושצ'וב התנגדות תקיפה להסכם זה באומרו: לא נניח לזרים לחדור אל חדר המיטות שלנו.

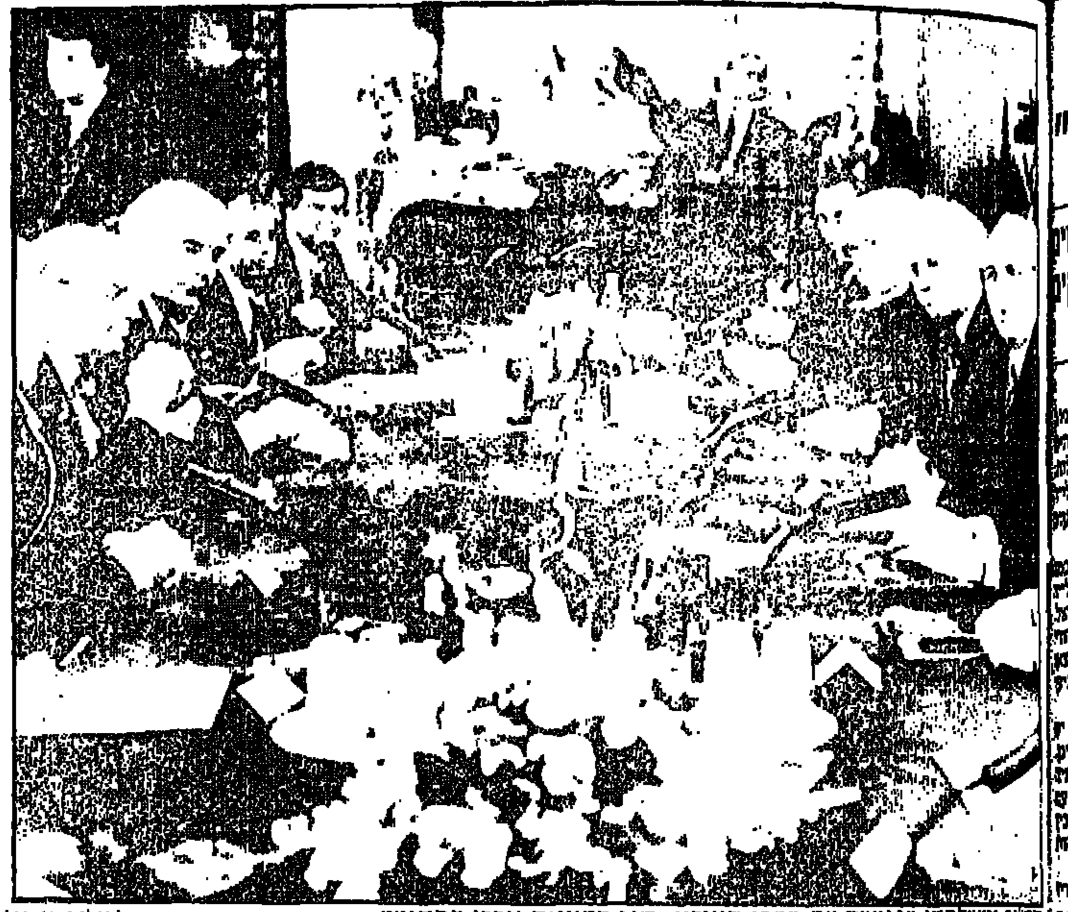

ומשלחתו בפגישה עם חברי קונגרס. תור הדיונים אחרי החתימה. (צילום: אי.פי.)

מפנה היסטורי? לא בהכרח

חוקרי היסטוריה ומדיניות מסתייגים מביטויי האופוריה. משבחים את ההסכם לפירוק הטילים מתוך זהירות אקדמית

מאת רונית מורגנשטרן

ינאים והתקשורת ברחבי ה־ ובעיקר במערב, יוצאים ממש ולא חוסכים בשבחים כשהם אדירים את פגישת הפיסגה בין גורבצ'וב וההסכם לפירוק ה־ הגרעיניים לטווח בינוני. טויים הנפוצים הם: „עידן חדש", היסטורי". העוסקים במחקר של ההיסטוריה של המדינות יות זהירים יותר בבחירת ה־ אם כי הם מסכימים שמדובר חשוב בדרך הנכונה.

יאיר עברון, מאוניברסיטת תל־ אומר, כי לפני שמגדירים מהלך כמפנה היסטורי יש להמתין שלבים. „לכן אני עדיין זהיר, ההסכם ילך ויתבצע לפי ה־ שהוסכמו בין רייגן לגורבצ'וב. אני הוא כן יתבצע והוא יוביל גם נוספים, בתחום של פירוק הנשק ובעיקר בהבנה על סוגיות נוספות. אבל שעד שאלה אני רואה בזה צעד חשוב מאוד להוביל למפנה היסטורי של ממש. להיזהר לקרוא לו במפורש ככזה. היו תקופות של דטאנט בין שתי ואחריהן באה הצטננות, אם כי לא חזרו למלחמה הקרה. יש גם נכנסים בעולם שעלולים לגרור לעימותים. או לפחות עדות מנוגדות. המצב הבינ־ חוזר מלהיות שליו. ההתפתחויות גם בתוצאות של הבחירות ל־ בארה"ב. אני מניח שהנשיא הבא ימשיך במגמה הכללית עכשיו. תלוי גם כיצד גורבצ'וב בבריה"מ. אבל בהחלט אנו עדים ראשונים למפנה מרחיק לכת בין שתי המעצמות" — מטעים

תחילה של דרך ארוכה

ד"ר בוריס אורלוב, סובייטולוג ברסיטת תל־אביב מתבטא בזהירות. „אני כהיסטוריון זהיר מאוד בכל לפסוקים היסטוריים. ההסכם הוא צעד חשוב מאוד, אבל רק התחלה ארוכה. לפי מה שהבנתי מדובר אחוזים מכל הנשק הגרעיני. אני נורא ממונחים כמו „היסטורי", „עידן חדש" ואיני תומך. ההודעה היתה השורדת עכשיו שמעתי את תגובתו הנזעמת אגרופים על השולחן, של שנשאל על נושא זכויות האדם. זו התגלה אופיו האמיתי של. הזירה העיקרית היא לא בפיסגה זו או אחרת אלא במאבק בין המשטר הטוטליטארי והעולם החופשי. אפשר לרצוח אנשים גם בסכיני פלאסטיק כמו בקמבודיה. לא צריך בשביל זה נשק גרעיני".

פרופ' יעקב רועי, מהמכון לחקר בריה"מ באוניברסיטת תל־אביב, מרגיש כי הוא מתייחס לצד הפוליטי בלבד, ובו אין הוא רואה תפנית היסטורית. „אני לא רואה שפותרים את הסכסוכים האזוריים ואת בעיות זכויות האדם. כך שבינתיים איני רואה את המפנה. פתח למפנה יש, כי מדברים, וכל עוד מדברים יש תקווה לפתור דברים. כל עוד גורבצ'וב זקוק למערב הוא משאיר פתח. אך מוקדם מדי לומר אם הפתח הזה יוביל למפנה ממש."

הכרח כלכלי

פרופ' (בגימלאות) יהושע אריאלי, מ־המכון ללימודים אמריקניים באוניברסיטה העברית בירושלים, מציין, כי אם מדובר במפנה היסטורי, זאת אפשר יהיה לדעת רק אחרי הרבה זמן. „בכל אופן ברור לי, שזה לא רק מפנה חריף ביותר במלחמה הקרה בין שתי המעצמות, כולל הנסיון מצד ארה"ב להוציא את רוסיה הסובייטית מכלל האנושות. זו גם הפעם הראשונה מאז החל מירוץ החימוש הגרעיני, ששני הצדדים הגיעו למסקנה שיש לא רק להפסיק ייצור נשק גרעיני אלא לפרק נשק גרעיני קיים.

„לבריה"מ ההסכם הוא הכרחי בגלל הכלכלה שלה או השינוי של גורבצ'וב, שרוצה להחיות את המשק ולעודד יוזמה ומודרניזציה. גם מבחינת הגנת רוסיה, הנשק הגרעיני אינו הכרחי וככל שאדם בר דעת מבין, מחסן הנשק הגרעיני הקיים בעולם יביא לא רק להרס כדור־הארץ אלא להרס היקום כולו. אמריקה שהלכה כל השנים בכיוון של חימוש והטפה לאי־אמון בכל הסכם עם בריה"מ, הגיעה למסקנה דומה. האמת היא, שהיוזמה באה מצד גורבצ'וב. ההסכם חשוב לרייגן, כי הוא יוצר אווירה ותדמית חדשה. ההסכם חשוב כי הוא מביא להתפרקות של החרדה באירופה והוא חשוב לכלכלת ארה"ב, כי הוא עשוי להוריד מהעול הנורא של הגרעון שבא בעקבות החימוש ההיסטורי של רייגן במשך שבע השנים האחרונות.

„האם ההסכם הזה יקדם ויצור אווירה גלויה בין המעצמות? מצד בריה"מ כן, אם הכוחות השמרניים לא יפילו את גורבצ'וב. לרייגן ההסכם מאוד חשוב, כי בין כה וכה הוא הפסיד את הקולות של השמרנים בבחירות וחשוב לו שיזכרו אותו כנשיא השלום ולא בתור נשיא המלחמה. די מתקבל על הדעת, שכל מי שיבוא במקומו ימשיך בדרך זו, כך שבסופו של דבר זה יכול להיות בהחלט מפנה היסטורי".

פרופ' מיכאל אגורסקי, מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מציין, כי קשה לעקור על־ידי צעד אחר את כל השגיאות שנעשו עד עכשיו. יש הצטברות של כוחות הרסניים בעולם, גם בבריה"מ וגם בארה"ב ואי־אפשר שהכל ייעלם בבת אחת. „כמו בכל הסכם יכול להיות, שזה פתח למפנה היסטורי, אבל אין דברים מובטחים. אם כי זה פותח דלת ורואים קצת אור במנהרה החשוכה. אין ספק שזו התפתחות חשובה מאוד.

הסכנה והעונש

טילי הפרשינג הפכו את גרמניה למטרה העיקרית באירופה. הגרמנים מאושרים לקראת סילוקם. הממשלה הגרמנית נלהבת פחות.

הגרמנים צוהלים מרוב התלהבות. הממשלה הגרמנית פחות נלהבת, אך היא ניגררת בלית ברירה אחרי דעת הקהל. הסכם פירוק הטילים התקבל כתחילת הגאולה במערב־גרמניה. 78 טילי הפרשינג האמריקניים המוצבים בסביבות הילברון, נחשבים מסוכנים שבעתיים מטילי האס.אס. 20 הרוסיים. הם אות הקלון והעונש התמידי על פשעי הגרמנים במלחמת העולם השניה.

הגרמנים משלימים פחות ופחות עם העונש שנגזר עליהם, שצבאות זרים יחנו על אדמתם. הטילים האמריקניים הפכו את הגרמנים למטרה עיקרית באירופה והם, כמובן, לא מעוניינים לשמש מטרה כזו. לפי משאל דעת־קהל, 75 אחוז מהגרמנים מאמינים כי ברית־המועצות חותרת באמת לשלום. מתנגדי הטילים כבשו את דעת הקהל הגרמנית. סיסמתם: „מוטב להיות אדומים חיים מאשר להיות בעלי טילים מתים" התפשטה לחוגים רחבים. בשבילם אין זה שאלה אקדמית מופשטת. את הטילים הם חשים על בשרם. קצת פחות מטענים גרעיניים מעל הראש, זו הקלה.

פירוק פופולארי

פירוק הטילים כה פופולארי, שאפילו החוגים הימניים, הנוקשים כמו פרנס יוזף שטראוס, שמותחים ביקורת קשה על האמריקנים על שאיפשרו הסכם שמשרת את הסובייטים, שותקים. חוגים אלה רואים סכנה חמורה בהסכם. הוא עלול להוביל לנייטרליות של גרמניה. אך הם מהווים מיעוט כטל בשישים.

בטלוויזיה הגרמנית חוגגים „עידן חדש ביחסי שתי המעצמות". הקנצלר קוהל תיאר את ההסכם כהיסטורי. הוא הזכיר, כי בעבר „לא היה מתקבל הסכם כזה אצלנו." לא רחוקים הימים בהם היו הגרמנים האנטי סובייטיים ביותר באירופה, אך ימים אלה חלפו. עתה האמריקנים מזיקים ומסכנים את שלומם. הקנצלר ביקש, כי בהמשך השיחות יתרכזו בטילים שמאיימים ישירות על גרמניה, טילים בטווח פחות מ־500 ק"מ עם מטען קלאסי.

נשפי סילוק

הממשלה מרגישה, כי לא תצליח לכפות כיום על דעת הקהל את חידוש טילי „לאנס" האמריקניים לטווח קצר, כדי לפצות אותה על סילוק הפרשינג. הגרמנים לא רוצים עוד טילים. לא משנה לשם מה יוצבו. בשבילם הטילים הם לא רק סכנה, הם עונש. סילוקם מעל אדמת גרמניה התקבל כשחרור מעוונות המלחמה וצמצום הסכנה שגרמניה תהפוך לשדה־הקרב של אירופה.

הסובייטים, מסתבר, הצליחו לשכנע את הגרמנים, כי האיום לא נשקף להם מצידם, אלא בגלל שעל אדמתם מוצבים טילים מערביים. אך עדיין מאות טילים לטווח קצר מכוונים היישר אל גרמניה. אחד מהטיעונים שהשמיע גורבצ'וב לשכנע הגנרלים הסובייטיים, כדי שיסכימו להרס האס.אס. 20, היה גידול במספרם של מתנגדי הטילים בקרב אזרחי גרמניה. בעיירות הגרמניות הסמוכות לאתרי שיגור הטילים עורכים נשפים. עבורם פירוק הטילים הוא רווח נקי.

ארנון יפה

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

טראגיקומדיה של נעורים

מאת גיורא מנור

„אביב מתעורר" מאת פרנק ודקינד; עברית: שמעון לוין; בימוי: אסתר איזביצקי; תפאורה ותלבושות: עפרה צדיק; תאורה: חני ורדי; ב„תיאטרון החאן" ירושלים.

בעוד שנתיים ימלאו 100 שנה למחזה „אביב מתעורר" מאת פראנק ודקינד. רבים כינו את המאה ה־20 „המאה של הילד", כאילו כל העולם העמיד את הילד והמתבגר במרכז העניינים. הכל מנסים להקל על כאבי־הגידול וצער ההתבגרות של הדור הבא, כניגוד גמור לבערות, לשמרנות ולדורנות, ששלטו בחינוך בתקופות קודמות.

למרבה התמיהה, נשאר המחזה של ודקינד על נערים ונערות המתלבטים ומתחבטים בסערת הרגשות של ההתבגרות, יותר אקטואלי משנעים להודות. אפילו אם „עובדות החיים" הביולוגיות ידועות ויש שפע ספרים בנושא המין, כי הבעיה איננה רק בערות ואי־ידיעה. העניין מסובך ועמוק יותר. הבעיה היא בעיקר הציפיות של ההורים והלחצים שנוצרים בין הדורות.

ודקינד כינה את המחזה שלו „טרגדיה של ילדים" — ואני מניח, שהיה נהנה מהפרשנות הסאטירית למרי של הבמאית למחזה שלו, כפי שהעמידה זאת אסתר איזביצקי על בימת ה„חאן". היא ידעה להבדיל היטב בין הדמויות האנושיות, החמות, של הנערים והנערות, לבין הקאריקאטורות הנלעגות של המורים וההורים.

בעצם זה ביטוי לגישתו של „הנסיך הקטן" של סנט אקזופרי למבוגרים, אלא שאלה מסוכנים ורצחניים יותר במחזה, ולא „סתם טיפשים". אומנם הסצינה הסאטירית בחדר־המורים נתקצרה מאוד, אולם נוספה תמונת פנטומימה מצויינת בכיתה, כשהתלמידים יושבים על כסאות עשויים ברזל, המשמשים בסצינות אחרות כגדר וחלקי תפאורה אחרים. (תהיתי, מדוע הם לא היו לסורגים ב„בית החינוך לפושעים צעירים", אליו נשלח מלכיור, אחרי שמתברר שהוא הכניס את הנערה ונדלה להריון. ואגב, כנראה מחוסר אפשרות להעסיק עוד שחקנים, כל חבריו לכיתה מצויים גם ב„מוסד". זה קצת משונה, אך מדובר בפגם זעיר במסכת הבימוי המבריק, בדרך כלל).

התפאורה של עפרה צדיק, הבנויה רובה מדפי־מחברת, משובצים או מקווקווים, כיאה לטרגדיה של בית־ספר, משמשת היטב את הבימוי. אולם בסצינות אחרות, המתרחשות בבתיהם של מלכיור וונדלה, ניסתה הבמאית ליצור מצב סימולטאני, אבל למעשה רק בילבלה את היוצרות, כי היתה תחושה מוזרה שמיטתה של הנערה מצויה באמצע הסאלון של בית משפחת גאבור, המסומל באופן יפה על ידי אהיל ענקי.

מצא חן בעיני, שהשחקנים המגלמים את שני הנערים, משחקים גם את האבות שלהם. זה יוצר מין דמיון משפחתי, וזה טוב. יהודה אלמגור כמלכיור הצעיר מנסה לדבר מהר, אולי כדי להשמע צעיר וחסר סבלנות, עד שקשה לפעמים להבין את הרפליקות שלו, ודווקא כאב הוא משמיע את דבריו בנחת, ברגיסטר עמוק יותר. וזה חבל, כי לעומת יתר הנערים, אמור מלכיור להצטיין בבגרות ותבונה.

יצחק אביטל בתפקיד מוריץ, „התלמיד החלש, המוכרח להצליח", כדי לספק את האמביציות הטיפשיות של הוריו, המתאבד לבסוף, טוב בהתחלת המחזה, אבל אינו מצליח להגיע לערעור הנפשי, הדרוש כדי להצדיק את התאבדותו.

גילי בן־אוזיליו מצויינת בתפקיד ונדלה. זו שחקנית צעירה רגישה, שעתידה לפניה. בכלל, תפקידי הצעירים בנויים טוב יותר מאלה של המבוגרים — כאשר אין הם קאריקאטורות.

אורה מאירסון מלאכותית כאימו הנבונה של מלכיור, והיסטרית בתפקיד אילזה, הצריכה כאילו לשמש אות אזהרה, כמי שבאמת מתמכרת ליצריה וסופה מר. איילת מרגלית משעשעת בסצינה, בה כאמה של ונדלה אינה מצליחה להתגבר על עצמה, ולספר לבת איך באים תינוקות לעולם.

לפעמים המבוגרים מופיעים בדמות מכנסיים או שמלה ענקיים על קולבים נוסעים, וזה מצויין. בבימוי קטעים אלה של „בובות" עזר ארוארדו הוכשר, ולדעתי אפשר היה לעצב את התנועה בצורה עשירה ורב־גונית יותר.

בסיום נפגשים מוריץ המת, מלכיור, שברח מה„מוסד" והדמות המוזרה של „האיש במסיכה". מוריץ המת מנסה לפתות את מלכיור להצטרף אליו ל„עולם האמת", ואילו האדון המיסתורי משכנע אותו לבחור, למרות הכל בחיים, כי המוות הוא דווקא „עולם השקר". התאורה הבהירה, שלא היה בה דבר מאווררת חצות בבית־קברות, וחוסר ההכנה של תפקיד ה„איש במסכה" מצד השחקן אריה צ'רנר, גרמו לסיום המפורסם הזה להיות בלתי משכנע ודי מגוחך. אגב, המחבר עצמו הופיע פעמים רבות בתפקיד ה„דמות במסיכה". הלא הוא היחידי, המבין באמת מה מתרחש בנפשו של מלכיור, שהחלטתו להמשיך לחיות היא ביטוי לכך, שאיננו נער עוד. מה שהופך אותו לגבר אינה העובדה הביולוגית, שהכניס את ונדלה להריון, אלא היכולת שלו להתמודד עם בעיות חייו, בניגוד למוריץ, שהלחצים עליו הביאו אותו להתאבדות.

לא רק ביפאן שולחים ילדים יד בנפשם בגלל כשלון בבחינות. זהו „אביב" עצוב, שלא איבד, למרבה הצער, מאקטואליותו.

סוף סוף ראינו בימוי של מחזה שהפך כבר לקלאסי, המבוסס על הבנת הטקסט ובעיקר מה שעומד מאחוריו, באמצעים בימתיים מודרניים ואישיים, שאינם באים להפגין רק כשרון, אלא משמשים את המחזה. וזה חשוב מהפגמים המצויים בהצגה זו בכמה סצינות.

„אביב מתעורר" – יותר אקטואלי משנעים להודות

קולנוע

נולד לקיסרות

„הקיסר האחרון" — גת, בת"א

מאת יעל ישראל

ברנרדו ברטולוצ'י חוזר. הבימאי האיטלקי שהסעיר את העולם בהיותו בן 32 עם סרטו „הטנגו האחרון בפאריס", אותו בימאי צעיר שבעבור ארבע שנים נכנס לרשימת גאוני הקולנוע עם האפוס „1900", חוזר לאחר היעדרות ארוכה של בטלה מאונס, עם סרט ראווה מונומנטלי שקשה להתעלם ממנו, אחרי שנות „הצום" הארוכות היה על ברטולוצ'י לעשות קאם־בק מרשים.

„הקיסר האחרון", סרטו החדש, הוא סרט גדול מהחיים. אפילו גדול מהקולנוע. הוא ענק, שאפתני, ראוותני, מעורר התפעלות, אפוס היסטורי אדיר ממדים מבחינת ההפקה, התפאורה, התלבושות והאמצעים הויזואליים. מה שאפשר לכנות תוך כדי הורדת הכובע: אירוע קולנועי. הוא כזה על אף ולמרות העובדה שברטולוצ'י נסוג לעומת שיאי יצירתו הפוליטית משנות ה־70.

„1900" כזכור, עסק בתהפוכות הפוליטיות בין המאות: המאה ה־19 על סף השינויים הפוליטיים של המאה ה־20. „הקיסר האחרון" עוסק גם הוא בתהפוכות הפוליטיות והתרבו־תיות הדראסטיות שהתרחשו במאה ה־20. מקפיטליזם לקומוניזם. משחיתות כלכלית של משטרים מלוכניים נצלניים לשלטון עם של שוויון. הסרט הוא ניסיון יומרני לתאר את תולדותיה של סין במאה הרת תהפוכות זו, דרך סיפור חייו הטראגי של גבר שנולד וחונך להיות קיסרה הטירני של סין, אך בעת בה מלאו לו 15 שנים ובטרם טעם את טעמו של שלטון ענקים, סין הופכת לרפובליקה קומוניסטית.

ברטולוצ'י מתאר בפרטנות כמעט נטורליסטית, תוך הקפדה על פרטי־פרטים של תפאורה אותנטית ותלבושות גרנדיוזיות, את החיים הדקדנטיים בחצר המלוכה הסינית. ילדותו ובגרותו של הנער בקטעי פלש־בק ארוכים עוברים בפנינו ותוספים סיפור אגדה מרהיב ביופיו על ילד סיני קטן ומתוק, שיום אחד מובל ל„עיר האסורה" — הוא מקום משכנם של הקיסרים — ומתנתק מהעולם החיצון עד הגיעו לגיל 20. השנים הראשונות עוברות על הקיסר הינוקא בנעימות ובבדידות מזהרת. יש לו צבא של סריסים סרחניים שדואגים לרווחתו כאדיקות של אמא פולנייה חונקת, ויש לו אפילו מיינקת יפהפיה שמניקה אותו עד גיל 12. מחנכים אותו בידיעה שהוא הקיסר הכל־יכול. על הכל להישמע לפקודותיו וגחמותיו.

ב־1912 הופכת סין לרפובליקה וכך מתחסלת לה גם המסורת המפוארת של שושלת הקיסרית. השלטונות משאירים לפו־יי את תוארו הרם רק לצורכי ייצוג בתוך „העיר האסורה". במשך עשר שנים נוספות ממשיך הנער לחיות כשהוא עטוף בצמר גפן, בטוח שהוא שליט העולם. מביאים לו מורה בריטי (פיטר או'טול) שחושף בפניו את התגליות המפליאות של הקידמה המערבית. כעבור שנים ספורות פו־יי ושתי נשותיו היפות נראים כבר כמו ליידיז וג'נטלמן בריטיים לכל דבר, הם משחקים טניס וגולף בחליפות לבנות ורוקדים פוקס־טרוט אופנתי.

ב־1924 עוברת סין את המהפכה הקומוניסטית והופכת לסין העממית. רבבות של בוגדים עוברים חינוך מחדש, ופו־יי, הקיסר המודח (ג'ון לון מ„שנת־הדרקון") בורח לעיר הבירה של מנצ'וריה, שם הוא מעביר עוד כמה שנים בנעימות, בפראזיטיות ובחוסר דאגה במחיצת ידידיו האירופאיים הדקדנטיים, על חשבון שארית אוצר הכתר. ב־1931 היפאנים פולשים למנצ'וריה ופו־יי שחלם תמיד להיות קיסר של ממש, מקבל את הצעתם להתמנות לקיסר של מאנצ'וקו החדשה, תחת חסותם הפוליטית.

מלחמת העולם השנייה עוברת על פו־יי בעוורון מוחלט למעשי השתלטנות של היפאנים האכזריים. הוא הופך בידיהם לשליט בובה חסר כל כוח פוליטי, וכבר אין לו טיפת כבוד לעצמו, אשתו המאוכזבת מתמכרת לאופיום, והקיסר הקטין הופך לדמות פאתטית. אדם מריר, שבור, אפל, מנוצל, שבר כלי של כל מה שהיה יכול להיות. בתום המלחמה הרוסים לוכדים אותו ומוסרים אותו לסין, הוא נשלח לעשר שנות „חינוך מחדש" בכלא, שם מנסה מנהל הכלא הרחום להכניע את רוחו הארוגנטית, ללמדו שוויון אנושי מהו, ולחסל סופית את שרידי גאוותו הכרלנית. ב־1960 עם ראשיתה של מהפכת התרבות של מאו, פו־יי מקבל חנינה, שב לפקין כאזרח פשוט, ואת שארית חייו מעביר בגפו בתור גנן מושפל ועני, עם חליפה כחולה אחידה וזוג אופניים רעועות, ממש כמו כל הסינים האחרים.

הסרט, פרו־קומוניסטי בתפיסתו, תומך בגישה לפיה כל אחד יכול לשנות מערכת ערכים מן הקצה אל הקצה, גם קיסר מפונק שחונך להיות עליון על אחרים, כך שאפילו את שרוכי נעליו קשרו לו משרתיו — יכול להפוך לאיש ענו, צנוע, מסתפק במועט ושמח בחלקו. מבחינה ויזואלית קולנועית טהורה הסרט „הקיסר האחרון" הוא הישג לברטולוצ'י ויחידת בתולדות הקולנוע, מבחינה תימאטית הוא נשבה בשטחיות הצרה הפשטנית של אפוסים מונומנטליים אמריקניים מהסוג של „55 יום בפקין", „היאנג צה גועש" ו„הארומים".

„הקיסר האחרון" – מחנכים את הקיסר

מופע

רבקה רז – ערב חד־פעמי

מאת יוסי ונונו

אחרי „המלך ואני" אחרי ערב שירי מחזמר, שחזרה לתודעה הציבורית בעזרתה האדיבה של ריטה־ליזה דוליטל, תנסה רבקה רז לתקוף מכיוון אחר, שהיא מצטיינת בו לא פחות — השירה.

רז תגיש ערב חד־פעמי שהוא כולו שירי רומנסות ספרדיות. היא תשיר בלאדינו ובעברית עם סיפורים מהווי יהדות ספרד. הערב גם יכלול שירים מוכרים מ„בוסתן ספרדי".

ילווה אותה הפסנתרן מישה בלכרוביץ. בבית־לסין מוסרים שזה ערב חד־פעמי, הצלחת הערב תגרור ערבים חד־פעמיים נוספים.

בית לסין, 16.12 ב־21.00, מרתף עליון.

מוסיקה

הישג נוסף לגורטלר

מאת יוסי שיפמן

הפסנתרן הישראלי הצעיר דניאל גורטלר זכה בפרס. הוא נטל את הפרס הראשון בתחרות הבינלאומית לפסנתר ויניה־דל־מאר בצ'ילה. המדובר במדליית זהב, פרס כספי וחוזי הופעות בדרום־אמריקה.

דני גורטלר מוכר כבר כקוטף פרסים. הוא עשה זאת בז'נבה. שם הגיע למקום השלישי (ז'נבה ידועה באי־חלוקת הפרס הראשון), הוא עשה זאת במינכן בפרס שני ועכשיו בדרום־אמריקה.

דני, תלמידה של נעמי הכהן — שנות עיצוב: תלמידו של אריה ורדי־שנות גיבוש, זכה כבר להערכה מקצועית של גדולים וטובים ביניהם המוסיקאים ליאונרד ברנשטיין, זובין מהטה וכריסטוף אשנבך. לפני עשר שנים החל דני לזכות במילגות על־שם שרת של קרן התרבות אמריקה־ישראל. אחר־כך גם במענקי קלרמונט. זכור עוד ביצועו הסוחף ל„אטיודים הסמפוניים" של שומן. מאז תפס „טרמפ" מכובד כשהופיע יחד עם עמית למקצוע ולגיל, יורן סאוט, בפסטיבל רובינשטיין.

הישגו האחרון של גורטלר שב מעלה את תפיסתנו הלקוייה להישגיהם של מוסיקאי ישראל הצעירים. דרכם הקשה אל פסגות ההצלחה אינה קלה משל עמיתיהם בספורט. אבל בשעה שמנצדורף זוכה לכותרות ענק במדורי החדשות נדחקים הישגים שווי ערך באמנות אל פינות נידחות. נידחות גם בתודעה. מי שמונה את הישגיהם של אלי אוחנה בקבוצת מכלן הבלגית, או של רוזנטל בברוז' או סיוני בקווינס פארק ריינג'רס, שוכח את העובדה שהם בעצם „יורדים". כאן המילה הנוראית מטוטאת עמוק אל מתחת לשטיחיהם של עסקני הספורט הציוני ודובריו. במוסיקה העניין הופך לכתם.

כמה קיתונות של דיו נשפכו על הישראלים אפילו על פרלמן צוקרמן וחבריהם עד שהגיעו להם. ומה עם האחרים? עד כאן להפעם תפקידי ככלב על מפתנו הדוקרני של חופש הביטוי ושל בדיקת עצמנו.

צ'ייקובסקי נקי משמאלץ

מאת יצחק שור

תזמורת סימפונית ירושלים, רשות השידור, קונצרט שלישי בסדרה למנויים. בתוכנית: צ'ייקובסקי, קונצ'רטו לכינור ברה־מינור אופוס 68; סטיב אלברט, מוסיקת גשם (1984), ביצוע בכורה בארץ; הסימפוניה הראשונה מאת ברהמס, מנצח, ג'יראלד שוורץ. כנרת, ורה ויידמן.

הסכנה האורבת לכל מי שמנגן את הקונצ'רטו לכינור מאת צ'ייקובסקי היא לגלוש לרגשנות סלאבית נוספת. מסכנה זו נחלצה ורה ויידמן, תלמידתו של דוד אויסטרייך, ביצועה היה נקי־נקי, עם קשתות רחבות ומלאות וצלילים כהים, אלטיים מאוד, ברגיסטרים הנמוכים. הפרק השני, הלירי, היווה את מרכז היצירה, ואולם השיא היה בנגינת ההדרן, סרבאנד מתוך הפרטיטה השניה מאת באך, לכינור סולו. היתה זו נגינה גבישית שתימצתה יכולת נהדרת והבנה מעמיקה.

ביצוע הסימפוניה הראשונה מאת ברהמס, תחת שרביטו של ג'ראר שוורץ, היה סלחני. בנגינתה המרוכזת של תזמורת ירושלים נשמע ברהמס „בטהובני" משהו, אף כי ורבה יותר מחושב. „מוסיקת גשם" של סטיב אלברט פתחה את הקונצרט בצלילים רועשים מחוצנים ונטולי משמעות.

חברה חדשה

מאת גדי יציב

מטמורפוזה דתית

...ר כדי כך גדלה מידת ההטפשה, הפונדמנטליות והשוביניזם בקרב היהדות הדתית המאורגנת בישראל — שניתן לקבוע כי השתנו פניה כליל

...איש אינו יכול להתעלם מכך: ... מאוד ומכוער מאוד קורה ... היהדות המאורגנת בישראל, לכל ... היהדות המאורגנת. על־פי רוב ... את מה שקורה בשם התואר „הקצנה", אבל בכל זאת ניתן ... קרב היהודים הדתיים הללו ... ספציפיות שונות, אף כי ... לזו, אשר לכל אחת מהן ... מיוחדים: ההטפשה, ... הפונדמנטליות והשוביניזם. תהליך ... מתבטא כמובן בגילויים כגון ... קברי האבות, בקבוקי המים ... ורופאי האליל, המזוזות ... הנדירות והקמעות המלוטפים, ... שלטי העצים והאבנים ההולכים ... במקומותינו. הפונדמנטליות ... מתבטאת בקנאות איומה לכל אות ... קודש, בבלבול זמנים גמור ... ועתיר בהבנת ההסטוריה ... השוביניזם מתגלה בשנאת ... הערבים, כשהיא מתורגמה ... פוליטיים וגם לסגנון חיי ... את שלוש התכונות הללו — ... הפונדמנטליות והשוביניזם — ... ניתן למצוא בקירבנו גם בעבר ... הקיום שלהם היום רבה ... וההיקף ההדרי של תופעות ... עכשיו יותר מבעבר. עד ... מידתן של שלוש תכונות ... ניתן להחלט לקבוע כי היהדות ... המאורגנת עברה מעין מטמורפוזה, ... פניה כליל.

■ הקצנה עם חותם אשכנזי

... העצובים של תהליך זה ... לשינוי דמותם של היהודים ... הדתיים. עוד לפני שנים ... ניתן היה לדבר על סגנון חייהם ... המזרחיים כעל מופת ודוגמה ... של רפורמה־בעל־פה, רפורמה ... מרמעצמה, בלא פילוסופיות ... ובלא הצהרות. היו אלו קהילות ... ניכור כ„דתיות", שחבריהן ... את המצוות אשר יש לשמור או ... ניתן לבטל כשהם מגלים ... כפתיות כלפי שכניהם. למשל: ... של היין בליל שבת כשלאחר ... יוצאים הצעירים לבילויי הנוער ... הליכה לבית־הכנסת בשבת ... בבוקר — למגרש הכדורגל. ... בעיניים אדוקות כחוסר־ ... עקביות היה למעשה אורח חיים ... ובעל קסם משיכה לציבור ... עכשיו כל זה מצוי בתהליך ... מי שלא היו לחילוניים — ... הקצנה דתית שנושאים ... אשכנזי מובהק. שני הגילויים ... ביותר של השפעה זו הם, מצד ... הנסירית הגדלה והולכת של ... אבו־חצירה בנתיבות, ... החסידים האשכנזים, ... הטרחים־„הליטאים" שהקימו ... ש"ס. הראשונים נודעים ... ההטפשה והאיוולת שלהם, ... — כנסיות פונדמנטליות ... הוויית החיים היפה שהכרנו ... למשל, במחנה־יהודה או בנחלת־ ... שלום הגיעה כנראה כבר אל ...

■ ניסיון שווא

... חיים נוספת הולכת ונמחקת ... בעקבות התהליך האמור. זו ... של היהדות הדתית שקראנו ... „מתקדמת", אשר התרכזה ... „הפועל המזרחי" וב„בני־עקיבא" ... המושב שלה היו חברי הקיבוץ ... נאמנות אני מתייחס להוויית־חיים ... רק לתנועה פוליטית, משום ... אמרים גם בנטיות־לב, באורח ... דיבור ובמראה חיצוני. הרעיון ... של הוויית חיים זו — שתיתכן ... דתית אשר תהווה חלק ... המערכה — שבר כאילו מוסכמות ... שהיו מבוססות על ... תנועת הפועלים באירופה, כדבר ... הארוגנטית, ההכרזתית, של כל ... דתית להיות בעלת אופי ... נפוצה, ימני ושוביניסטי. עכשיו ... כנראה, שפועלת כאן חוקיות ... מעבר למקום ולזמן — וכי

אך שווא היה הניסיון ההוא, וייתכן כי כל התארגנות על יסוד דתי מכילה בתוך עצמה יסודות שמרניים, מתנשאים, מתנגדי־שינוי מטבע בריאתם — המתכוונים בסוף־מעשה ומתבייתים אל הקצה הימני של הקשת הפוליטית — תהיה ראשיתם ונקודת שילוחם הראשונית אשר תהיה.

■ בעלי־ברית? אין!

למה לא רואים אותם על פני השטח את הדתיים האחרים? — אנחנו שואלים את עצמנו מדי פעם. אחרי הכל, כל אחד מאיתנו פוגש אותם את הדתיים האחרים הללו: אנשים נאורים, רחבי־אופקים, שוחרי־טוב ורודפי־שלום. מדוע אין האנשים הללו מטביעים את חותמם על המערכת הפוליטית? קשה לנסח לכך תשובה חד־משמעית, אבל אולי קשורה התשובה לאופיים של אלה: הם אכן אנשים מאמינים, אבל גם חכמים מאוד ונבונים באמונתם מכדי שיעזו לייחס לאלוהים את עמדתם הפוליטית ואת נטיות־ליבם. במלים אחרות: כשהם קובעים עמדה פוליטית, ואפילו עמדה עקרונית כלשהי, הם אכן שואבים אותה מאמונתם — אבל הם אינם מקדשים את עמדתם ואת דעתם, ואין הם מתחצפים־פנים כלפי בוראם עד כדי העמדת עצמם כחוליה בשלשלת הקבלה, ואינם רואים את פרי־רוחם כמיצווה למשה מסיני ודברי אלוהים חיים. מן הסיבה הזאת, אולי, מצויים בקירבנו אנשים דתיים נאורים רבים — אך התארגנויות פוליטיות נאורות מעטות בלבד. המסקנה העצובה: בשלב זה, ובעתיד הנראה לעין, אין לצפות לבעלי־ברית דתיים בתחום הפוליטי.

■ אין גשרים פוליטיים

מכאן ניתן לעבור לשיקולים של פוליטיקה מעשית. הנחת היסוד צריכה להיות שהברית ההיסטורית בין תנועת העבודה לבין התנועה הדתית־לאומית חלפה ועברה, ושוב לא תחזור בימינו. סקטור זה בחברה הישראלית עבר כבר את כל תהליכי ההקצנה שצוינו לעיל, וכנראה הוא עבר אותם באורח בלתי־הפיך. ב„בני עקיבא" ובחינוך הממלכתי־דתי ניתן להבחין בגילויים ברורים של פונדמנטליות דתית. ראשיו ומנהיגיו של סקטור זה נסחפים לא פעם אחר גילויי ההטפשה, ובנציגיהם ניתן להבחין כמעט בכל פולחן של איזה קבר חדש שממציאים להם כל מיני פסאודו־ארכיאולוגיים. אף־על־פי־כן, סימן ההיכר העיקרי של ההקצנה אצל אלה הוא השוביניזם. גם כאן, כמו בגלגול הקודם שלהם, הדברים אמורים לא רק בביטויים הפוליטיים של השוביניזם — כמו למשל בגירסה האחרונה של מצע המפד"ל — אלא גם בנטיות הלב ובאורח המחשבה של האנשים הללו, כפי שהתבטאו הדברים לאחרונה, למשל, בריקודי־השמחה המזועזעים של סרוגי־הכיפה על פי קברה של הנערה הנרצחת ברצועת עזה. אני מודה כי ממראה הזוועה של הריקודים הסוערים הם עדיין לא הצלחתי להרגע. מדובר כאן אפוא בתהליך נפשי עמוק מאוד, תהליך של שינוי ושל עיוות דמות. מוטב לפיכך שלא נשגה באשליות. התהום הברויה ביניהם לבינינו שוב איננה ניתנת כנראה לגישור פוליטי, גם לא על־ידי רבי־אמנים בתחום ניסוחן של פשרות פוליטיות ריקבות. זוהי עובדה עצובה מאוד — אבל צריך להסתגל אליה ולהתכונן לקראתה.

■ להתכונן למציאות

הגלולה המרה הזאת תהיה קשה לבליעה אחרי הבחירות הקרובות, כשצריך יהיה להרכיב ממשלה. אני מאוד מקווה שגם מנהיגי מפלגת העבודה מודעים לכך, ועורכים את שורותיהם ואת שיקולי הטווח הארוך שלהם בהתאם. בהחלט יכול להיות שנעמוד כולנו בפני הברירה הבלתי־סימפטית הבאה: המפלגות הדתיות הן לשון המאזניים הקובעות אם תקום ממשלה בראשות מפלגת העבודה או אם תקום ממשלה בראשות ה„ליכוד" — והן כולן, אחת־אחת, קיצוניות יותר מבעבר ובלתי־מתפשרות בתביעותיהן. או נואלץ להבחין בין שלושת גילויי ההקצנה שצוינו לעיל, ולא נסתפק בהבחנה בלבד — אלא בעל כורחנו נהיה חייבים להכריע ביניהן. האם נעדיף להתחבר אל כוח פוליטי דתי שחבריו שקועים־פחות־יחסית בתהליכי ההטפשה והפונדמנטליות, אבל הם שוביניסטים מתנשאים, אנשי טרנספר וטיפוח ומחרדי־שלום — או אולי נעדיף, בהיעדר אלטרנטיבה, לתת יד למי שקיצוניותם עדיין לא מתבטאת באיבה לזרים ובפולחן הטריטוריה — אבל, לעומת זה, הם אדוקים בדבקותם בגילויי האיוולת ובמדיניות של כפיה דתית? לא פשוטה הדילמה הזאת — אבל היא עלולה להיות מעשית מאוד, ועל הכף מוטלות כידוע שאלות הרות־גורל באמת. היום אפשר עדיין לקוות לתנאים פוליטיים נוחים יותר, וראוי כמובן לפעול כדי ליצור את התנאים הללו, ובכל זאת כבר צריך לחשוב על המציאות המעיקה הזאת אשר אליה אנחנו עלולים להיקלע.

[illegible] הקורא

ומה עם הקאמרית הקיבוצית?

הנני קורא נאמן של מדור התרבות בעתונכם. בתור שכזה אני שואל, האם יש למדור זה כיוון רעיוני או מגמה תרבותית או מדיניות של סדר עדיפויות. לפי אילו קריטריונים מעדכן העתון את קוראיו על הנעשה בשדה התרבות בארץ ובמיוחד בשטח המוסיקה?

עתון „על המשמר", הנקרא בהרבה מאוד קיבוצים (!), עושה את הכל (ובהצלחה) להביא לידיעתנו שיש הרבה תזמורות בארץ, כולן חשובות, כולן מוצלחות, אך הוא שוכח את קיומה של התזמורת הקאמרית הקיבוצית.

האם לא כדאי לספר לקוראי העתון, שבחלקם הם גם חברי־קיבוצים, שהתזמורת הזו מופיעה בכל חלקי הארץ, מצפון לדרום וממערב למזרח, ועושה זאת בתנאים קשים עם הרבה שעות נסיעה, ומופיעה בתנאים לא תמיד מתאימים (חדרי־אוכל מחוסרי תנאים אקוסטיים) וכל זאת על־מנת להפיץ מוסיקה טובה ורצינית בכל התנועה הקיבוצית, וזאת אף בנוסף להופעותיה בצוותא תל־אביב, בירושלים ועוד.

האם לא כדאי לספר לקוראי העתון שהתזמורת היתה בסיור מוצלח בארצות אירופה, שהיא הופיעה על במות חשובות, שניגנה מיספר רב של הדרנים לבקשת הקהל. האם לא חשוב לדעת, שהקליטה בגרמניה ארבע יצירות ישראליות ובתוכן גם יצירה של קומפוזיטור חבר קיבוץ?

כתור קורא נאמן של עתונכם, אני מצפה שגם הדברים הנעשים בשטח התרבות בתנועה הקיבוצית יהיו מעניינכם. כדאי לקחת דוגמה מעתונים אחרים.

ארמנד בריג'יא
קיבוץ עברון—
חבר התזמורת הקאמרית הקיבוצית

תגובת עורכת מדור תרבות ואמנות

מדיניותו של מדור תרבות ואמנות היא לכסות את אירועי התרבות האמנות והבידור בקנה מידה ארצי, כאשר הקריטריונים הם מקצועיים, להבדיל מפעילות של אמנים חובבים. פעילות שהיא מבורכת ורצויה, אך אין זה מתפקידו של המדור לכסותה.

אנו מודעים לכך, שהעתון נקרא בהרבה מאוד קיבוצים, אך אנו סבורים שהמידע שחברי הקיבוצים מעוניינים וזכאים לרכוש בתחומים אלה אינו שונה מזה המעניין את תושבי העיר.

על הגופים, שהמדור מכסה באופן שוטף את פעילותם, נמנים: התזמורת הקאמרית הקיבוצית, מקהלת הקיבוץ הארצי, תיאטרון הקיבוץ, להקת המחול הקיבוצית וכו', מאחר והם עונים על קריטריונים האמורים לעיל.

בתחילת העונה פורסמה כתבה המציגה את תוכניות התזמורת הקאמרית הקיבוצית לעונה הבאה (כשם שפורסמו תוכניותיהן של תזמורות אחרות), וכן פורסמה סדרת קונצרטים בקיבוץ שפיים וביקורות על קונצרטים של התזמורת הקאמרית הקיבוצית בצוותא בת"א, בפסטיבל ישראל בירושלים וכו'.

אין אנו מקפחים את פעילותם של גופים אמנותיים קיבוציים. וזאת בלשון המעטה. נשמח לפרסם כל מידע על סיוריה של התזמורת בחו"ל. הקלטות תקליטים ועוד אם יועבר על־ידי ערה ידלין, מנהלת התזמורת, עמה אנו מקיימים שיתוף פעולה פורה.

נתאר לעצמנו – מצב הפוך...

לבו של כל אורח ישראל כואב ודואב בעקבות המכה שהונחתה עלינו ב„ליל הגלשנים", על הדם הצעיר שנשפך. אולם דבריו של ראש הממשלה שמיר, אשר השתמש בביטוי „רצח מחריד" לגבי מה שאירע, אינם אלא דמגוגיה טהורה. נתאר לעצמנו, כי המצב היה הפוך: חייל צה"ל היה יוצא לבדו על גלשן פרימיטיבי, למשימה נועזת ממנה אין כמעט סיכוי לחזור חי. החייל היה מצליח לחדור למחנה של אש"ף, להרוג שישה מאנשי אש"ף ולפצוע שבעה אחרים בטרם נהרג בעצמו. האם גם אז היה מר שמיר מכנה את המעשה „רצח מחריד", או שמא היה מהללו ומשבחו וקושר כתרים לגבורת החייל?

בין מדינת ישראל לבין העם הפלשתיני שורה מלחמת דמים, הנמשכת מזה דורות. במלחמה זו ספגה ישראל מפלה מכאיבה ב„ליל הגלשנים". אולם במקרה זה, שלא כמו בעבר, לא נקטו הפלשתינים באמצעים פסולים ולא פגעו באזרחים.

אי־אפשר לשים קץ לבעיה הפלשתינית באמצעים צבאיים, והדבר הוכח באופן חד־משמעי במלחמת לבנון. אפשר ואפשר לסיים את הסכסוך בדרך המו"מ. מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, הביע לאחרונה מיספר פעמים את נכונותו לנהל מו"מ עם ישראל במסגרת ועידת שלום בינלאומית. עדיין לא מאוחר מדי לקבל הצעה זאת, לפתוח בשיחות שלום עם אש"ף, וראשית כל — להסכים על הפסקת אש מוחלטת והימנעות מכל מעשי איבה, הן מצד ישראל והן מצד הפלשתינים, כל עוד נמשך המשא ומתן. כך ניתן יהיה להפסיק את שפיכות הדמים ולהציל את חייהם של אנשים רבים משני הצדדים.

מאיה טרכטנברג
גבעת־שמואל

הפער בפיסגה – 5 נקודות בפתיחות הסיבוב ה־2: מכבי נתניה 0:0 בשכונת־התקוה; הפועל ת"א נוצחה בבאר־שבע 1:0

זבנג לאלופה – הובסה 4:0 ע"י בית"ר ת"א

★ שמשון לימדה את מכבי ת"א לקח 0:2 ★ כפר־סבא מצאה נצחון בפ"ת 1:2
★ הפתעה במאבקי התחתית: מכבי חיפה – חולון, רק 1:1 ★ נצחון ראשון ללוד – 0:1 נגד מכבי פ"ת

טבלה לאומית

1. מכבי נתניה	14	9	3	2	15־26	30
2. הפועל תל־אביב	14	7	4	3	10־13	25
3. הפועל כפר־סבא	14	7	3	4	13־18	24
4. בית"ר תל־אביב	14	6	4	4	12־19	22
5. מכבי תל־אביב	14	4	8	2	16־23	20
6. שמשון תל־אביב	14	4	8	2	9־13	20
7. הפועל באר־שבע	14	5	5	4	10־12	20
8. הפועל פתח תקוה	14	5	4	5	17־16	19
9. בית"ר ירושלים	14	5	3	6	24־21	18
10. בני־יהודה ת"א	14	3	8	3	8־11	17
11. מכבי חיפה	14	2	6	6	15־14	12
12. הפועל חולון	14	1	8	5	12־7	11
13. מכבי פתח תקוה	14	2	5	7	21־11	11
14. הפועל לוד	14	1	5	8	33־11	8

לאומית

משחקי הסיבוב השני בליגה הלאומית בכדורגל נפתחו אתמול בסנסציה: בית"ר ת"א הנחיתה נוק־אאוט לאלופה, בית"ר ירושלים, כשהביסה אותה בבלומפילד — 0:4. בית"ר ת"א עלתה מהמקום ה־5 ל־4 ובית"ר ירושלים, לה היה זה הפסד שני ברציפות, הדרדרה מהמקום ה־7 ל־9.

הפער בפיסגה גדל במחזור ה־14 ל־5 נקודות, לאחר שהמוליכה, מכבי נתניה, סיימה 0:0 בשכונת־התקוה עם בני־יהודה ת"א (נשארה במקום ה־10), בעוד שהפועל ת"א, השנייה, נוצחה 1:0 בבאר־שבע (הפועל באר־שבע זינקה מהמקום ה־9 ל־7).

בדרבי תל־אביבי זוטא הפתיעה שמשון ת"א בנצחון חלק על מכבי ת"א — 0:2. שמשון ת"א טיפסה מהמקום ה־8 ל־6 ומכבי ת"א ירדה מהמקום ה־4 ל־5.

נצחון־חוץ נאה קצרה קבוצת הפועל כפר־סבא על הפועל פ"ת (הפסד שלישי רצוף) — 1:2. כפר־סבא, במקום ה־3, התקרבה עד כדי נקודה להפועל ת"א והפועל פ"ת הדרדרה מהמקום ה־6 ל־8.

במאבקים בין ארבע האחרונות בטבלה נרשמה הפתעה כאשר מכבי חיפה לא הצליחה לנצח באיצטדיון בקרית־אליעזר את הפועל חולון — 1:1. מכבי חיפה — במקום ה־11 וחולון עלתה מהמקום ה־13 ל־12.

נצחון ראשון לסוגרת הטבלה, הפועל לוד העונה — 0:1 על מכבי פ"ת (ירדה מהמקום ה־12 ל־13).

רק 13 שערים הובקעו במחזור אתמול — 6 מהם בשני המשחקים בבלומפילד.

„השכונה" התאכזבה

בני־יהודה ת"א – מכבי נתניה 0:0
● המגרש בשכונת־התקוה. 4000 צופים. שופט: יצחק בן יצחק.
● השחקן המצטיין: יעקב בלדב.
● בני־יהודה ת"א: אסייג, סלמן, אלקבץ, פרי, עלה, אייל חיים, גיא שרעבי, מרד (שירזי), ממן, איזנברג, גורדונה.
● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, בר, חסן, קורן, חלפון, לם (תקווה), גבאי, עציוני (חיים לוי), יגאל מנחם, רוני לוי.

מאת נפתלי כהן

4000 צופים שבאו אתמול לשכונת־התקוה כדי לחזות במשחק שאמור היה להיות מוקד המחזור בין המוליכה, מכבי נתניה, לבין בני־יהודה, התאכזבו. תוצאת התיקו אפס משקפת את שהיה במגרש.

סיפור המשחק הוא בעצם סיפורן של חוליות מרכז השדה. אף לא קשר אחד העלה לרמה טובה, דבר שהפך את המיפגש לנטול־ברק. מכבי נתניה, שזה לה משחק ראשון שבו לא הבקיעה שער, היתה חלשה. הקשר בני לם נראה עדיין פצוע והוחלף בסוף המחצית הראשונה. המאמן זאב זלצר הציב מערך הגנה צפוף שהיקשה על חלוצי בני־יהודה להכניע את השוער יעקב בלדב המצויין.

יכולתה החלשה של מכבי נתניה באה לידי ביטוי במחצית השנייה כשלא סיכנה, ולו גם פעם אחת, את שער בני־יהודה.

רק בדקה ה־37 היה סיכון־של־ממש מצד האורחים: יגאל מנחם בעט כדור־עונשין ממרחק של 25 מטר, ויעקב אסייג, שוער בני־יהודה, שהיה עירני, התעופף והדף את הכדור לקרן.

ה„זהובים" השתפרו במחצית השנייה ותקפו גלים־גלים את שערו של בלדב. הם שגו שוב־ושוב כשהגביהו כדורים למרכז הרחבה, שם לא התקשו בלמי מכבי נתניה, חיים בר וברוך חסן, להרחיק.

בדקה ה־47 רשם דוד גורדונה החמצה מרגיזה. הוא קיבל כדור מצויין ברחבה, התברג בין שני מגיני נתניה ובמקום לבעוט ניסה לפרוץ לבדו עד לשער, אך נכשל והכדור נלקח ממנו.

בדקה ה־51 נרשמה ההחמצה הגדולה של המשחק: מגן בני־יהודה, דוד סלמן, פרץ מימין, הגביה לרחבה: משה איזנברג בעט את הכדור מהאויר לכיוון השער ובלדב, שהיה במקום, הצליח להדוף בקושי. הכדור הגיע לדוד גורדונה, שבעט חלש ובלם נתניה, חיים בר, הציל ממש בשנייה האחרונה מהקו.

כניסתו של שלום תקוה למחצית, במקומו של בני לם, הביאה אמנם למפנה בקבוצה. החלוצים קיבלו יותר כדורים אולם נבלמו על־ידי הגנת בני־יהודה.

שפט יצחק בן־יצחק, שלף כרטיס צהוב לעברו של שוער נתניה, יעקב בלדב, על האטת המשחק.

„מלחמת־אחים"
מאת נפתלי כהן
„ריב משפחתי" היה אתמול בסיום המשחק בין בני־יהודה ומכבי נתניה. [illegible]

הניחוש הנכון

1. מכבי חיפה – הפועל חולון x
2. הפועל לוד – מכבי פ"ת 1
3. בית"ר י־ם – בית"ר ת"א 2
4. שמשון ת"א – מכבי ת"א 1
5. הפ. באר־שבע – הפ. ת"א 1
6. הפועל פ"ת – הפ. כפ"ס 2
7. בני־יהודה – מכבי נתניה x
8. בית"ר נתניה – הפ. חדרה 1
9. הפועל עכו – הפ. טבריה 2
10. מכבי יפו – הכח ר"ג 1
11. מכבי שעריים – מכבי יבנה 1
12. הפועל ר"ג – הפועל י־ם x
13. הפועל לוד – מכבי עמידר 1
14. הפועל בת־ים – הפ. חיפה x

מלך השערים

1. ארמלי (מכבי חיפה)	9
2. תקוה (מכבי נתניה)	8
3. בראל מכבי ת"א	7
—. טבק (מכבי ת"א)	7
—. יאני (הפועל כפ"ס)	7
—. לם (מכבי נתניה)	7
—. מלמיליאן (בית"ר י־ם)	7

כך החלה אתמול הסנסציה בבלומפילד: דוד לביא כובש שער ראשון לבית"ר ת"א לרשת בית"ר ירושלים בבעיטת־11. אחר־כך הובקעו עוד שלושה שערים (0:4)
תצלום: אריה קנפר

במחזור הבא

ליגה לאומית
בני־יהודה ת"א — מכבי חיפה; מכבי נתניה — הפועל פ"ת; הפועל כפר־סבא — הפועל באר־שבע; הפועל ת"א — שמשון ת"א; מכבי ת"א — בית"ר ירושלים; בית"ר ת"א — הפועל לוד; מכבי פ"ת — הפועל צפריים חולון.

ליגה ארצית
הפועל בת־ים — בית"ר נתניה; הפועל חיפה — הפועל יהוד; מכבי רמת־עמידר — הפועל רמת־גן; הפועל ירושלים — מכבי שעריים; מכבי יבנה — מכבי יפו; הכח רמת־גן — הפועל עכו; הפועל טבריה — הפועל חדרה.

ליגה א', צפון
בית"ר חיפה — מכבי טמרה; הפועל קרית־אתא — הפועל רעננה; הפועל בני־נצרת — מכבי עפולה; הפועל בית־שאן — הפועל טירה; מכבי עוספיה — הפועל טירת־הכרמל; הפועל קרית־שמונה — הפועל טייבה; בית"ר נהריה — מכבי אחי־נצרת; הפועל בני־טמרה — מכבי חדרה.

ליגה א', דרום
הפועל קרית־אונו — הפועל רמלה; הפועל קרית־מלאכי — הפועל בית־שמש; הפועל אזור — הפועל אור־יהודה; מכבי הרצליה — הפועל ראשל"צ; הפועל מרמורק — הפועל דימונה; מכבי קרית־גת — הפועל רמת־השרון; הפועל אשדוד — הפועל אשקלון; בית"ר רמלה — לורוס חולון.

כשמכבי תקפה – שמשון הבקיעה

שמשון ת"א – מכבי ת"א 0:2 (0:0)
● איצטדיון בלומפילד. 4000 צופים. שופט: צבי שריר.
● לשמשון ת"א הבקיעו: שלמה מזרחי (47, בבעיטת־11) ואבינועם עובדיה (70).
● השחקן המצטיין: שלמה מזרחי.
● שמשון: חדד, הלוי, בדרה, וכרוני, זהרי, יגאל הלל, עובדיה, יוסי כהן, שלמה מזרחי, שלמה אדרי, גדעון דמתי.
● מכבי ת"א: מרכוס, מיקי כהן, גולדברג (קריים), מנשה שמעונוב, דוד אזולאי (גורדון), צרפתי, לולו, גריאני, איוניר, טבק, בראל.

מאת אלכס קליין

מה קרה למכבי תל־אביב? — שאלו אתמול 4000 הצופים שהקדימו ובאו להצגה הראשונה באיצטדיון בלומפילד, כדי לחזות בדרבי התל־אביבי בין שמשון ומכבי, שהסתיים בנצחון שמשון — 0:2.

המחצית הראשונה שהיתה חלשה נפתחה בהזדמנות מצויינת למכבי ת"א בדקה ה־3: כדור־קרן הוגבה משמאל, ומשה גריאני מצא את עצמו יחידי מול שער חשוף; השתהות מיותרת מצידו ושוער שמשון, אבי חדד, מנע שער.

בדקה ה־11 ניתנה הזדמנות גם לשמשון כאשר שלמה מזרחי חלף על פני הגנת מכבי ת"א, כולל השוער משה מרכוס, ומקרוב בעט לשער החשוף; הכדור פגע בעמוד השער ונחמק לחוץ.

מכבי ת"א, שפתחה את המשחק ללא חלוצה הבין־לאומי, אלי דריקס הפצוע, לא הצדיקה את המוניטין שזכתה לו בתחילת העונה. משחקה היה מסורבל, ללא תנופה וללא ברק. קשריה משה גריאני ומוטי איוניר התנהלו במגרש בכבדות ולא הצליחו להעביר את כובד־המשחק לרחבת שער שמשון.

שחקני שמשון, ללא הבלם הקבוע אפרים שמעונוב, היו נמרצים יותר במשחקם. ההגנה, ובעיקר נסים ברדה, אורן דהרי ויפתח הלוי, ידעו לעצור את חלוצי מכבי ת"א, בני טבק ושחר בראל, הרחק משערו של חדד, ואילו שלמה מזרחי ואבינועם עובדיה בקישור דאגו לשלוח את שלמה אדרי וגדעון דמתי להתקפות מתפרצות לעברו של משה מרכוס.

בדקה ה־47 קיבל הוותיק דמתי מסירה מצויינת משלמה מזרחי ברחבת ה־16; דמתי פרץ לעבר השער ובלם מכבי ת"א, חיים גולדברג, ביצע עבירה. השופט צבי שריר, שהיה קרוב לאירוע, שרק ללא־היסוס על בעיטת־11. לאחר ויכוחים ושליפת כרטיס צהוב לעברו של גולדברג, בעט מזרחי לרשת — 0:1.

מכבי ת"א, במטרה להשוות את התוצאה צירפה למשחקה החלוץ נוסף, צבי גורדון, על חשבון שחקן־הגנה, דוד אזולאי. שחקני מכבי ת"א הפעילו לחץ על שער שמשון, אך השער נכבש דווקא בעבר השני: בדקה ה־70 הצליחה שמשון להגדיל בהתקפה מתפרצת. אבינועם עובדיה בעט כדור מהאויר, ברגל שמאל, מ־18 מטר; הכדור פגע בעמוד השער וניתז לרשת — 0:2.

● במשחקי הליגה הלאומית בראגבי הושגו התוצאות: הפועל יזרעאל — אס"א ת"א 12:24; הפועל רעננה — הפועל הגליל־העליון/קרית־שמונה 10:21.

● דרור עזרי מאגודת גלגלי־העץ בהרצליה זכה אתמול באליפות אגודת גלגלי־העץ במירוצי אופנים, לאחר שעבר 34 ק"מ באיזור רמלה וצומת נחשון בזמן של 59.21 דקות, בהקדימו ב־3 שניות את תמיר אשל מת"א. באליפות הוותיקים זכה דב יוגב מקיבוץ להבות־הבשן.

שים לב

תוצרת בית? – הביתה!

אצלנו אוהבים לדבר על ספורטאים תוצרת־בית צריך לטפח אותם, לקדם אותם, לשמור עליהם. לא תמיד זה מסתדר עם המציאות. ראה: גירושו של גיל לנדאו מהפועל ת"א. יהיו בוודאי כאלה שישללו את המונח גירוש, אבל עם עובדות אין להתווכח.

גיל לנדאו הוא אחד הכדורגלנים המסורים שהיו להפועל ת"א בכל השנים. הוא היווה את גאוות אוהדי המועדון. כבש שערים שהעניקו להפועל ת"א תוארי ליגה וגביע. מסוג הכדורגלנים המהווים סמל למועדון. העונה החליט המאמן יצחק שניאור שאין לו צורך בלנדאו. וכוחו להעדיף, למשל, את, מיקי בן־שיטרית כשחקן־רכש על פני גיל לנדאו. איש אינו צריך להתערב בשיקוליו המקצועיים של המאמן, אבל מכאן ועד לאותו מחול־שדים לגירושו של הכדורגלן רחוקה ועצובה הדרך.

גיל לנדאו לא עבר במועד שנקבע לקבוצה אחרת. גם הנהלת הפועל ת"א לא הצליחה ל„מכור" אותו. אז מה עושים? מטילים חרם על הכדורגלן. לא צריך אותו. אסור לו אפילו להתאמן במועדון נעוריו. אם לא עבר– שיילך לכל הרוחות. לדעתי, זו דוגמא בוויה ופוולה לכל מי שעדיין מדבר על תוצרת־עצמית, ובעיקר בהפועל ת"א.

זה לא היה המקרה היחיד באותה אגודה ששחקן לא הורשה להתאמן בשורותיה. בקבוצת הכדורסל של הפועל ת"א הופיע בשנים האחרונות שחקן־נשמה, קפטן כמו גיל לנדאו, בשם מייק לארגי. אמנם שחקן־זר, במינוח שלנו, אך בניגוד לאחרים התאקלם בקבוצה ואהב אותה. פגיעה בגבו גרמה שהמועדון יעדיף כדורסלן זר אחר. ושוב תופעה בלתי־מקובלת: לארגי הורשה להתאמן בהפועל חולון. מדוע לא בהפועל ת"א, קבוצה לה תרם רבות? למנהלי המועדון הפתרונים.

ואם בהפועל ת"א מדובר יש עוד דבר תמוה: מלחמת עסקנים. ישנם כאלה, שהיו בעבר, המתריעים על מעשים חריגים, אם לא לומר שחיתות. לאותם עסקנים אצה הדרך. טבעי שיפנו לועדות ביקורת, שישנן בהסתדרות ובמועצות הפועלים, ויחכו בסבלנות למסקנות. מרוב להיטות הם „שופכים את התינוק עם המים"...

נגד שחיתות, ואפילו חשדות, יש ללחום בכל העוצמה. אולם ישנם נוהגים. אותם עסקנים מזכירים לי את אלה מהעדה החרדית הנוהגים לכתוב „פאשקווילים" בראש חוצות... גם הם כותבים מכתבים. אוי לאגודה שכך מנהלת את ענייניה ועוד מצפה שיכבדו אותה.

לא להתרגש יותר מדי

ראשי ההתאחדות לכדורגל, הנעשים בצירוף, התרגשו בסוף השבוע בעקבות פגישתם עם סגן נשיא פיפ"א שהוא יו"ר התאחדות הכדורגל של ברית־המועצות. הישראלים מסרו לו הזמנות לנבחרות הסובייטיות לטורנירי הנוער והנערים המתקיימים בארץ.

האם הבקיעו את חומת האטימות של מוסקבה? אני מציע להישאר בתחום המציאות. עד שלא נראה את נבחרות ברית־המועצות נוחתות בלוד, ואת הנציג הסובייטי מרים אצבעו בקונגרס פיפ"א בעד קבלת ישראל לאירופה יישארו פגישות אלה — כמו בעבר — בתחום הגימוסין.

ראשי ההתאחדות ישובו ארצה עם שק־של־הבטחות, ביניהן קבלת נבחרת הנוער לאירופה, כמו הנערים (חלקי בלבד). בסרט הזה כבר היינו. אסור שנראה את ההבטחות כמונחות בכיס. נכווינו מספיק בעבר. עד שקונגרס אופ"א לא יטיל את החותמת עליהן אין הן שוות מאומה. למדנו שבספורט, כמו בפוליטיקה, הצביעות חוגגת.

כדאי לכן להתייחס גם הפעם להבטחות בעירבון־מוגבל. האם הפעם הן רציניות יותר? — זאת נראה בקונגרס אופ"א ביוני 1988 במינכן, עד אז מוטב לא להתלהב יותר מדי.

להיטות הגורמת נזק

חזיתי בשבוע שעבר במרתון־טבריה, בו ניסו האתלטים ישראלים להשיג את המינימום האולימפי כדי לנסוע לסיאול. איש מהם לא השיג את היעד, לא מעט בגלל הלחץ והמתח.

דוגמא שלילית כיצד לא לנהוג ניתן לראות במקרה של אריה גמליאל, רץ מחונן ממכבי תל־אביב ואלוף ישראל בריצות 5000 ו־10.000 מטר. לאחר שבמרחקים אלה אין לו סיכוי להשיג את המינימום החליטו שירוץ – לראשונה בחייו — את המרתון. עסקנים רבים באו לראות את גמליאל משיג את המינימום. המדריך בו את ההרגשה שיעבור את המרחק בזמן הרצוי, ללא בעיות. שכחו שמרתון זה לא 100 מטר... סופו של דבר שגמליאל נשבר, הפסיק את הריצה ובוודאי שיצא מאוכזב וכואב מכל העסק.

גם הרץ הישראלי השני, שם־טוב סבג, שבא מארה"ב כדי לקבוע את המינימום (עבר ממועדון איילות למכבי ת"א (מרוצה), כשל.

אני מציע לעסקנים הרוחשים את ספורטאיהם להשגת יעדים כמעט בלתי־אפשריים להירגע ולא להפעיל לחץ מאסיבי. גם ספורטאי הוא בן־אדם. המקרה של גמליאל מלמד שהידבור־יותר עלול רק להזיק.

המשחק המרכזי

שפיגלר אכל הרבה שום

מאת יוסף ויסהוף

„עיירת חורות" התקיימה אתמול באיצטדיון בלומפילד, ובסיומה הביס סניף תל־אביב, בראשות נסים כהן, את סניף ירושלים ללא־תנאי — 0:4.

הדרבי בין שתי קבוצות בית"ר בלאומית, שנערך לעיני 4000 צופים, קבע עובדה נחרצת: האלופה, בית"ר ירושלים, שרויה במשבר עמוק. לאור משחקה אתמול קשה לראות כיצד יחלצו הירושלמים ממנו.

בית"ר ת"א, לא במשחק גדול, הציגה את האלופה במערומיה. לאחר 40 דקות, שברובן הוקדשו לגישושים הדדיים, מלווים בפגיעות

בית"ר תל־אביב – בית"ר ירושלים 0:4 (0:2)
● איצטדיון בלומפילד. 4000 צופים. שופט: חיים ליפקוביץ.
● לבית"ר ת"א הבקיעו: דוד לביא (42 בבעיטת־11); ירון כהן (45, 85) ויוסי אדרי (59).
● השחקן המצטיין: נסים כהן.
● בית"ר ת"א: ליברמן, טורס, יעקב כהן, שלומי עמר, אבן־צור, נסים כהן, ניסן כהן יוסי אדרי (מאיה), צמח, לביא (אברהם), ירון כהן.
● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, שירזי (בני כהן), חנן אזולאי, קרוש, אבי כהן, מלמיליאן, בן־אליהו, שוורץ, נחמני, סלקטר, רוקמן.

טעוניות שהשכיבו שחקנים משני המחנות, התגלתה רק קבוצה אחת — בית"ר ת"א.

נסים כהן, בכושר אישי מצויין, סחף את חבריו לעבר שערו של יוסי מזרחי מירושלים, שיכול לראות את עצמו אשם בשלושה מארבעת השערים שספג.

לאחר ששחקני בית"ר ת"א ראו כי השד הירושלמי רדום ולא מסוכן ומנווט־המשחק שלה, אורי מלמיליאן, בכושר ירוד, פרץ נסים כהן בדקה ה־42 לעבר שערו של מזרחי. כהן, בחילופי מסירות עם יחיאל אבן־צור, הוכשל ע"י יעקב שוורץ והשופט חיים ליפקוביץ הורה ללא־היסוס לעבר הנקודה־הלבנה. דוד לביא שיגר כדור בחצי־גובה לרשת — 0:1.

בית"ר ירושלים לא הספיקה להתארגן וכעבור שלוש דקות ספגה שער שני, שגם הוא החל ברגליו של נסים כהן: נסים פרץ לאורך הקו הימני, הגביה כדור־רוחב, וירון כהן, שהתמקם סמוך לעמוד השמאלי של השער, נגח לרשת — 0:2.

שחקני בית"ר ירושלים ירדו בהפסקה חפויי־ראש לחדר־ההלבשה. למחצית השנייה עלתה בית"ר ירושלים עם רצון כביר למחוק את חרפת המחצית הראשונה. הבלם חנן אזולאי הועבר לעמדת החוד, אך הירושלמים, ללא שחקני הרכב, כמושלמה שירזי (יצא כבר בדקה ה־15 לאחר שנפצע), אורי אשש וסמי מלכה הפצועים גילו הגנה משוחררת, שספגה מכה נוספת בדקה ה־59. יוסי אדרי קלט כדור במרכז השדה, פרץ לעבר שערו של יוסי מזרחי; אדרי חדר לרחבה, הבחין במזרחי שיצא מולו, ובעט מעליו לרשת — 0:3.

אוהדי בית"ר ירושלים המאוכזבים החלו לנטוש את היציעים, וכל רצונם של אורי מלמיליאן וחבריו היה לכבוש שער־כבוד.

התל־אביבי ירון כהן חשב אחרת. לאחר החמצה בדקה ה־71, כשבעט מהאויר לחוץ, כבש את השער הרביעי: שמואל אברהם החליף את דוד לביא (83), וכעבור דקותיים „בישל" שער מצויין; אברהם פרץ לאורך הקו, מסר כדור־רוחב לירון כהן, שמול יוסי מזרחי לא נכשל — 0:4.

קודם לכיבוש השער הצמידו משה סלקטר (80) ויעקב שוורץ (82) כדורים למשקוף שערו של אבי ליברמן, מבית"ר ת"א.

משני עברי המתרס ניצבו אתמול שני שחקני־עבר מפוארים, המאמנים את הקבוצות: יצחק שום מת"א ומרדכי שפיגלר מירושלים. בסיום המשחק נראה מוטלה חומק במהירות לעבר חדר ההלבשה, בעוד ששום התחבק עם חניכיו המאושרים.

שפט חיים ליפקוביץ, ששלף צהובים ליחיאל אבן־צור ושלומי עמר מת"א.

חולון יכלה גם לנצח

מכבי חיפה – הפועל חולון 1:1 (0:1)
● האיצטדיון בקרית־אליעזר. 5000 צופים. שופט: יעקב שיינר.
● למכבי חיפה כבש: זאהי ארמלי (19); להפועל חולון: דרור אהרונוב (71).
● השחקן המצטיין: אלי כהן.
● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, ליאור רוזנטל, קלינגר, בלבול, רוני לוי, אבו־קרט (א. מרדכי), שלום לוי, בראילובסקי, ארמלי, צדוק מלכה (אוסמו הגדול).
● הפועל חולון: ביטון, [illegible] יעקבי (אהרונוב), אלי כהן, [illegible] (גולדברג).

מאת יוסף גלזר

חילוף מוצלח שביצע מאמן הפועל חולון, מאיר נימני, בדקה ה־61, כאשר שילב את שחקן עתודת הנוער, הקשר דרור אהרונוב, במקומו של הבלם מאיר יעקבי, והסיט את הבלם הקדמי, אלי כהן לאחור, תרם אתמול נדבך חשוב לתוצאת תיקו במשחק־תחתית בקרית־אליעזר, נגד מכבי חיפה — 1:1.

חולון אשר עד לאותו שלב נלחמה לשערה ומיעטה לתקוף, כמו [illegible] עם כניסתו של השחקן המוכשר, שנטל את היוזמה במרכז המגרש וראה שכר עמלו בשער השוויון שכבש.

חולון של המחצית השנייה [illegible] בהילכות כדורגל, ואילו ניצחה חולון לא היה בכך עוול למארחים. [illegible] של אלי כהן, מול קבוצתו לשעבר, [illegible] עליה ביעילות.

ההתקפה ההיפנית הניבה שער: בדקה ה־19: שלום לוי הגביה [illegible] לזאהי ארמלי, שניצל [illegible] בהגנת חולון ונגח קשתית מעל ידי השוער ביטון — 0:1.

ביטון תיקן את עצמו בדקה ה־40, כאשר קלט כדור נגיחה נפלא של דניאל בראיילובסקי לאחר הגבהה של ארמלי משמאל.

[illegible] במשחקה של חולון מחר

וחילוף מוזר שביצע מאמן מכבי חיפה, דרור קשטן, בדקה ה־61, כאשר שילב את רפי אוסמו הגדול כקשר נסוג, במקומו של החלוץ צדוק מלכה, יצר את הרקע לשער השוויון. המערך ההגנתי המתוגבר שפרש קשטן הזמין מתקפה חולונית, וזו אכן נשאה פרי בדקה ה־71: אהרונוב חלף על פני אוסמו ומ־18 מטר ניצל חוסר עירנות מסורתית של השוער בוני גינצבורג ושילח את הכדור לרשת — 1:1.

בעשר הדקות האחרונות חידשה מכבי חיפה את לחצה על שער חולון, אך שתי החמצות של ארמלי ואת של רפי אוסמו הותירו את התוצאות בעינה.

השופט המצויין יעקב שיינר לא נאלץ לשלוף, ולו גם כרטיס צהוב בודד.

שלמה מזרחי משמשון מכניע בכדור־11 את שוער מכבי ת"א, משה מרכוס (0:2)
תצלום: אריה קנפר

שערו של חיון עשה צדק

הפועל באר־שבע – הפועל ת"א 0:1 (0:0)
● האיצטדיון בבאר־שבע. 3500 צופים. שופט: יוסף ריאמנט.
● לבאר־שבע כבש: אבי חיון (79).
● השחקן המצטיין: אפרים דוידי.
● הפועל באר־שבע: אנטמן, בן־חמו, אילוז, דוידי, אוזן, חיון, ראהן, צרפתי, עוזרן, ביטון, יובל אוחנה.
● הפועל ת"א: אלטר, אקהיז, זאנה, סגל, הרשליקוביץ, ארמה, בן־עזרא (שמואלי), ז'אנו, סיני, בן־שטרית (לינהרט), שבתאי לוי.

מאת אברהם בר־לב

אבי חיון התרגל להעניק להפועל באר־שבע נצחונות דחוקים, אך חשובים. כך כבש שער־נצחון במשחק־חוץ מול מכבי חיפה בסיבוב הקודם, ואתמול שב והבקיע בדקה ה־79 לרשת הפועל תל־אביב — 0:1.

המשחק התנהל במזג אויר סוער. רוחות חזקות נשבו והפריעו למהלך המיפגש. אי לכך היו שתי הקבוצות חייבות להיערך טקטית בהתאם לתנאי מזג־האויר. הפועל באר־שבע הסתגלה טוב ומהר מיריבתה, הפועל ת"א.

משחקה של הפועל ת"א התבסס על התקפות מתפרצות של משה סיני, מיקי בן־שיטרית ושבתאי לוי, שהיו חלשים, ועל משחק הגנה צפוף של יוסי זאנה ויעקב סגל, שהסתייעו בשחקני־הקישור רמי ארמה, אבי בן־עזרא ומוריס ז'אנו.

שחקני באר־שבע גילו יעילות רבה יותר מאשר התל־אביבים. לחניכיו של המאמן ניסים בכר היו הזדמנויות רבות לכבוש שערים, אך מאיר עוזרן, שמעון ביטון ויובל אוחנה, הירבו לשגות כאשר העדיפו למסור כדורים במקום לנסות את כוחם בבעיטות לשער.

המשחק היה בשליטת באר־שבע. שליטה זו לא באה לידי ביטוי למרות העדיפות במספר ההזדמנויות שנר־שמו לזכות שחקני באר־שבע. כבר בדקה הראשונה ניצב יובל אוחנה בודד מול אריה אלטר, אך בעיטתו היתה חלשה. בדקה ה־41 נרשמה הזדמנות פז למארחים: שמעון ביטון מצא עצמו יחידי מול אלטר, אך השתהה בבעיטה והשוער זינק לכדור ומנע הבקעת שער.

היתרון הבאר־שבעי ניכר גם במחצית השנייה. מאמן הפועל באר־שבע, נסים בכר, גער בחניכיו: „אתם חייבים לנצח היום. אני מבקש לבעוט לשער מכל מצב". הדברים נפלו על אוזן קשבת ובדקה ה־79 הובקע שער־הנצחון מרגליו של אבי חיון (79): אפרים דוידי העביר כדור לאלי אוזן; הגנת הפועל ת"א התקשתה להרחיק; אוזן שיגר לאבי חיון, שמזווית קשה בעט משמאל שטוח לפינה — 0:1.

היתרון נשמר עד לדקת־הסיום. זאת על־אף שסיני בעט בדקה ה־85 כדור־עונשין מסוכן והשוער גיורא אנטמן זינק וקלט.

השופט יוסף ריאמנט, שהירבה לשגות, שלף שלושה כרטיסים צהובים לעברם של עוזרן; בן־חמו ודוידי מבאר־שבע.

שער נצחון נגד הרוח

הפועל כפר־סבא – הפועל פ"ת 1:2 (0:1)
● איצטדיון הפועל פ"ת. 1500 צופים. שופט: אריה פרוסט.
● שערים להפועל כפר־סבא: גד פולבר (9, בבעיטת־11) ומייקל יפה (73). להפועל פ"ת: יוסי שושני (62).
● השחקן המצטיין: מייקל יפה.
● הפועל כפר־סבא: שמיר, מללי (גדמיש), פרסלני, רבינוביץ, אינשטיין, פולבר, יפה, בן־חיים, זאנג, רבינו, תסוס.
● הפועל פתח־תקוה: רוני ג'רבי, קושווילי, אליה, בן־גוזע, ניר לוין, אליהו, שושני, מרקוס (גברי), מחפוד (נסון), לוין, רבינוביץ.

מאת עמי רוזנברג

משהו קורה להפועל פתח־תקוה. הקבוצה, שעד לפני שלושה שבועות לא הפסידה שמונה מחזורים רצופים, נאלצה בשלושת המחזורים האחרונים להניף דגל לבן. אתמול נוצחה במגרשה ע"י הפועל כפר־סבא — 2:1.

חניכיו של המאמן שמעון שנהר באו לפתח־תקוה ללא רגשי־נחיתות, ובמשך 20 הדקות הראשונות הפעילו לחץ כבד על שערו של רוני ג'רבי. הרוח שנשבה בגב הכפר־סבאים סייעה לא במעט ללחץ הרצוף של מייקל יפה וחבריו.

כבר בדקה ה־8 עלו הכפר־סבאים ליתרון ראשון: איתן רבינו פרץ היטב באגף ימין, הגביה כדור למרכז הרחבה, אלי יאני נגח, והכדור פגע בידו של ניר אלון. השופט אריה פרוסט הורה על הנקודה־הלבנה, וגד פולבר לא נכשל — 0:1 לכפר־סבא.

שחקני הפועל פ"ת שוכו לשמירה אישית (רז רבינוביץ הצר את צעדיו של ניר לוין ואופיר בן־חיים שמר כהלכה על דורון רבינו) איבדו מבטחונם וכמעט שלא סיכנו את שערו של אריה שמיר מכפר־סבא.

בדקה ה־21 יכלו שחקני הפועל פ"ת להשוות, אולם רבינוביץ הרחיק את הכדור מקו השער, לאחר שכדורו של ניר לוין חלף על פני השוער שמיר.

עם חידוש המחצית השנייה פתחו שחקני הפועל פ"ת בהסתערות על שער כפר־סבא ובדקה ה־49 ניתנה הזדמנות לאלי מחפוד להשוות, אבל כדורו חלף מעל המשקוף.

בדקה ה־62 פרץ עוז איליה, שהיה הטוב בכדורגלני הפועל פ"ת, ממרכז המגרש, שלח כדור־עומק ויוסי שושני ניצל בילבול בהגנת כפר־סבא, ומול השוער שמיר בעט במרוייק לרשת — 1:1.

השער עורר דווקא את הכפר־סבאים למספר דקות טובות. גד פולבר בעט בדקה ה־73 כדור אויר מ־25 מטר לקורה; על הכדור החוזר השתלט מייקל יפה ובעט מקרוב לרשת — 1:2.

נוער

בדרבי הירושלמי: הפועל – בית"ר 0:1

מוליכת טבלת הליגה הלאומית לנוער בכדורגל, מכבי תל־אביב, השיגה אתמול במחזור ה־14 נצחון משכנע על הפועל פתח־תקוה — 2:6.

מכבי נתניה, השנייה, איבדה נקודת־ליגה במשחק ה־0:0 עם הפועל חיפה.

יתר התוצאות מכבי חיפה — בית"ר נתניה 3:4 (נתניה הוליכה במחצית — 1:3) הפועל ירושלים — בית"ר ירושלים 0.1; מכבי פ"ת — מכבי יפו 0.1; הפועל אשדוד — נוה־יוסף חיפה 1:1; הפועל ת"א — הפועל באר־שבע 0:1; הפועל כפר־סבא — בני־יהודה ת"א 2:2.

הצמרת
(אחרי 14 מחזורים)

1. מכבי ת"א	11־42	24
2. מכבי נתניה	6:42	23
3. הפועל באר־שבע	13־20	21
4. מכבי חיפה	16־24	17
5. הפועל ת"א	15־19	17

כדורעף

וויבודינה ניצחה בקרית־אתא 0:3

קבוצת הכדורעף של הפועל קרית־אתא הודחה אמש ממשחקי גביע־הקונפדרציות באשר הפסידה גם במשחק־הגומלין — 3:0 לקבוצה היוגוסלבית וויבודינה נוביסאד, באולם בקרית־אתא.

אמש העניקו חניכיו של המאמן אורי שפירא מאבק קשה יותר ליוגוסלבים, שניצחו גם במשחק הראשון בארצם — 0:3.

לאחר מאבק שנמשך שעה ו־10 דקות ניצחו האורחים — 12:15, 10:15, 8:15.

בקרית־אתא בלטו: יורם בן־חמו, צחי כהן ועופר שפאק.

קבוצת וויבודינה תשחק הערב ב־8 באולם בג במכון־וינגייט, נגד סגל נבחרת ישראל.

שר"ביט־הנצחון ללוד

הפועל לוד – מכבי פ"ת 0:1 (0:1)
● המגרש בלוד. 800 צופים. שופט: עובדיה בן־יצחק.
● להפועל לוד הבקיע: דוד שרביט (42).
● השחקן המצטיין: דוד שרביט.
● הפועל לוד: יעקב בנודיס, ברדוגו, נעמן, אורי בנודיס, יעקב הלל, בן־הרוש, בן־ממס, שרביט (קטשווילי), סנדורי (סורול), סמרג'ה, דרעי.
● מכבי פ"ת: פביאן, אזולבל, אריב, מיכה צופין, בלחסן, אלישע לוי, ירוחם, רן בן־שמעון, מאיר כהן (מוסלי), רפי כהן, פוקסמן (בניה).

מאת שלמה חזן

אחרי 14 מחזורי־ליגה גם הפועל לוד במנצחות. שער־נגיחה של דוד שרביט, בדקה ה־42, העניק סוף־סוף לקבוצתו נצחון ביתי ראשון על מכבי פ"ת, בקרב תחתית חשוב — 0:1.

לוד של יום שישי היטיבה לשחק במחצית הראשונה. שחקניה גילו משחק־צוות מלווה בלחימה. בו בלטו יצחק נעמן ויעקב הלל, שהירבה לסייע להתקפת קבוצתו. כמו כן התעלה דוד שרביט, שגרם צרות רבות להגנת מכבי פ"ת, ולא פעם חלף בקלות על פני המגינים ורק חוסר רגל מסיימת שלו ושל חבריו מנעה כיבוש שערים נוספים.

מנגד, גילתה מכבי פ"ת, משחק מאופק, התקשתה לבנות התקפות והתעוררה רק לקראת הסיום בנסיון להשוות את התוצאה.

המחצית הראשונה היתה טובה יותר. כבר בדקה ה־5 רמזה הפועל לוד על כוונותיה: שרביט הגביה כדור לרחבה ומיקי דרעי נגח מעל למשקוף. שחקני לוד המשיכו ללחוץ ובדקה ה־24 כמעט שהשיגו יתרון: ישראל בן־ממס הגביה לרחבה, ובני סמרג'ה נגח מקרוב כדור שהורחק מקו השער ע"י מגן פתח־תקואי.

רק בדקה ה־42 הצליחה לוד לממש את יתרונה: בן־ממס הגביה כדור־קרן משמאל ודוד שרביט נגח מקרוב לרשת — 0:1.

לאחר ההפסקה לא נראו אירועים ליד שני השערים, לבד מהדקה ה־66 בה כמעט שלוד הגדילה את יתרונה: שרביט המצויין מסר כדור נפלא לסמרג'ה שבעט מקרוב לחוץ.

השופט המצויין עובדיה בן־יצחק שלף כרטיסים צהובים ליצחק נעמן מלוד ולרפי כהן ממכבי פ"ת.

עם סיום המשחק צהלו הלודאים וזרקו את חולצותיהם לעבר הצופים המקומיים השמחים.

אוחנה ורוזנטל לא ישחקו השבוע נגד שוייץ

מאת ראובן חנניה

אלי אוחנה ורוני רוזנטל, שני „חבלגים" של ישראל, לא ישחקו במשחק הבין־ארצי ביום רביעי נגד שוייץ ברמת־גן.

למשרדי ההתאחדות לכדורגל הגיע בסוף השבוע טלקס מקבוצות הכדורגל, מכלן וברוז', ובו על סירובן לשחרר את שני הכדורגלנים מאחר שהשתיים יתמודדו ביניהן באותו ערב בגביע.

המאמן הלאומי מילייניץ מיהיץ' יקבע היום את סגל הנבחרת הלאומית למשחקה עם שוייץ.

המאמן כבר קבע 15 כדורגלנים לנבחרת העתודה, שתתמודד מחרתיים עם נבחרת העתודה של שוייץ בכפר־סבא. מיהיץ' יצרף עוד כדורגלן, או שניים, עד למועד המשחק.

15 המוזמנים הם: יעקב בלדב, בני קוזשווילי, אלעד קורן, שלומי עמר, רז רבינוביץ, יעקב הלל, ירון כהן, מאיר צרפתי, דוד גורדונה, רוני לוי, שמעון ביטון, יצחק גואטה, רונן שפירא, יצחק לוי ושלמה ממן.

השוייצים יגיעו מחר ארצה

נבחרת הכדורגל של שוייץ תגיע מחר לישראל ותתמודד ביום רביעי ב־8 בערב במשחק בין־ארצי עם ישראל ברמת־גן.

בנבחרת שוייץ 16 שחקנים. הבולט ביניהם הוא הייניץ הרמן, בן ה־30 מקבוצת נוישאטל, שהופיע 79 פעם בנבחרת ארצו.

עם הנבחרת הלאומית תגיע גם נבחרת העתודה של שוייץ (עד 21), שתיפגש מחרתיים בכפר־סבא עם נבחרת העתודה של ישראל.

כתבנו בשוייץ, יוסף אלפרן, מוסר כי רוב שחקני נבחרת שוייץ הם מקבוצות נוישאטל, גראסה ופרס, לוזאן וסרבט ג'נבה. ההרכב כמעט זהה לזה ששיחק במוקדמות אליפות אירופה נגד פורטוגל ומלטה.

ג'ואל קורמינבאוף, אחד השוע־רים הטובים בתולדות הכדורגל השוייצי, עבר ניתוח בעקב ולא יוכל לשחק כחודש.

שוטרים הגנו על קשטן ואביעד – גינצבורג היכה אוהד

מאת יוסף גלזר

מאמן מכבי חיפה, דרור קשטן, ויו"ר מחלקת הכדורגל, יצחק אביעד, נזקקו אתמול לליווי של כ־20 שוטרים, ביציאתם מאיצטדיון קרית־אליעזר, בתום המשחק הגורלי נגד הפועל חולון (1:1).

מאות אוהדים זועמים צבאו על חדרי־ההלבשה של מכבי חיפה, ועם יציאת השניים ניסו לעשות בהם שפטים, תוך שמשמיעים איומים ונאצות.

שוער מכבי חיפה, בוני גינצבורג, [illegible]

שתי הראשונות בארצית לא הצליחו לנצח בחוץ

הפועל י"ם 1:1 עם הפועל ר"ג והפועל חיפה 0:0 עם בת"ים

שתי הראשונות בטבלת הליגה הארצית בכדורגל פתחו את משחקי הסיבוב השני בתוצאות תיקו בחוץ: הפועל ירושלים — 1:1 באיצטדיון ברמת־גן עם הפועל רמת־גן (תיקו ראשון העונה) והפועל חיפה — 0:0 בחולון עם הפועל בת־ים.

קבוצת הצמרת היחידה שזכתה במלוא 3 הנקודות היתה הפועל טבריה שניצחה בעכו את סוגרת הטבלה, הפועל עכו — 1:3.

נצחון מוזהר קצרה מכבי שעריים במגרשה על קבוצת הצמרת של מכבי יבנה — 0:3. בנצחון נאה זכתה גם בית"ר נתניה, במגרשה, על הפועל חדרה — 0:1 ואילו שתי הרמת־גניות, הכח ומכבי רמת־עמידר, נוצחו בחוץ: הכח רמת־גן נחלה הפסד תשיעי רצוף במשחקה עם מכבי יפו — 2:0, ורמת־עמידר הפסידה להפועל יהוד — 2:0.

14 שערים הובקעו במחזור ה־14.

הפועל רמת־גן — הפועל ירושלים 1:1 — (0:0)

שער שהבקיע ירון זהבי, חלוץ הפועל רמת־גן, שבע דקות לסיום, העניק לקבוצתו תוצאת־תיקו צודקת במשחקה עם הפועל ירושלים — 1:1.

כתבנו יוסף חכם דיווח שבמחצית הראשונה ניתנו לירושלמי מרדכי ועקנין הזדמנויות־הבקעה בדקות ה־6, 36 ו־42, אך עמידתו הטובה של שוער הפועל ר"ג, שמואל ג'ילרדי, מנעה כיבוש שערו.

את השער הראשון הבקיעה הפועל ירושלים בדקה ה־72: ועקנין מסר כדור מהמרכז ליעקב נומדר, שבבעיטה אלכסונית קבע — 0:1.

את שער השוויון הבקיעו הרמת־גנים בדקה ה־83: דורון ביטון בעט כדור־עונשין מ־18 מטר למשקוף שער ירושלים וזהבי, בנגיחה, הכניע את השוער ישי בן־הרוש — 1:1.

שפט היטב באיצטדיון ברמת־גן, לעיני 2500 צופים, רחמים דינאצ'י שהניף כרטיס צהוב לעברו של הירושלמי מאיר נחמיאס.

הפועל בת־ים — הפועל חיפה 0:0

לאחר חמישה נצחונות רצופים נעצרה אתמול הפועל חיפה במשחק־החוץ שלה בחולון, נגד הפועל בת־ים — 0:0.

שחקני הפועל בת־ים גילו יכולת עריפה, אולם החלוצים, ובעיקר מאיר בן־גיגי, הירבו להחטיא.

גם משחק טוב של אריה חביב בין הקורות מנע הפתעה.

שפט יוסף שועי, לעיני 500 צופים.

מכבי שעריים — מכבי יבנה 0:3 (0:0)

שלושה שערים ב־15 הדקות האחרונות היקנו למכבי שעריים נצחון ביתי מרהיב על מכבי יבנה — 0:3.

לאחר מחצית ראשונה מושרת וחסרת־אירועים פסק השופט שלמה שמר על כדור־11 לשעריים בדקה ה־52. חיים מסיקה לא ניצל את ההזדמנות ובעט לחוץ.

מסכת השערים החלה בדקה ה־75: אהוד עידן הגביה ותמיר צומן נגח לרשת — 0:1. חמש דקות לסיום "בישל" עידן שער נוסף, אותו הבקיע שמחה גד — 0:2. נתי עזריה חתם את תוצאת המשחק בדקה ה־90 ממסירה של יעיש סריסה — 0:3.

800 צופים חזו במשחק שנערך ברחובות.

הפועל טבריה — הפועל עכו 1:3 (1:1)

עופר דן, חלוץ הפועל טבריה, ממשיך להבקיע צמדים. אתמול עשה זאת במשחק־החוץ של קבוצתו נגד הפועל עכו — 1:3.

דווקא עכו, ששיחקה חלש, הוליכה ביתרון משער מפתיע אותו כבש נסים נזמי בדקה ה־25, בבעיטה מפתיעה מ־25 מטר — 0:1.

משה אזולאי השווה בדקה ה־37 ל־1:1, במבצע יחיד.

במחצית השנייה הצליח עופר דן, המצטיין במשחק, להכניע את שוער עכו בשתי נגיחות בדקות ה־70 וה־80. את שני השערים "בישל" מאיר עמור.

שפט אריה וולף, לעיני 2000 צופים, בעכו.

בית"ר נתניה — הפועל חדרה 0:1 (0:0)

שער שהבקיע ראובן הלד בדקה ה־62 היקנה אתמול נצחון שני לבית"ר נתניה, במשחקה הביתי עם הפועל חדרה — 0:1.

שחקני בית"ר גילו עריפות קלה, בעיקר במחצית השנייה, שבה הבקיע הלד את השער המכריע בפריצת יחיד.

בדקה ה־65 הרחיק השופט גבי פרץ את מיכה סרוסי מחדרה (שחקן נתניה עד לעונה שחלפה), לאחר שפגע ללא כדור בנסים סרוסי מנתניה (אין קירבת משפחה בין השניים)...

250 צופים חזו במשחק בנתניה.

הפועל יהוד — מכבי רמת־עמידר 0:2 (0:1)

אלי פרנקו המשיך להבקיע. אתמול כבש שער לזכות קבוצתו, הפועל יהוד, במשחק נגד מכבי רמת־עמידר והיה שותף פעיל בנצחון — 0:2.

ביהוד הצטיין במיוחד הוותיק שלמה חביב, שתמך בהתקפת קבוצתו מעמדת המגן.

כבר בדקה ה־2 הוליך פרנקו את חבריו ליתרון לאחר נגיחה מדוייקת — 0:1. יהודה רונגי' הוסיף שער בדקה ה־84 בפריצת יחיד — 0:2.

שפט סמי אלנקווה, לעיני 500 צופים, ביהוד.

מכבי יפו — הכח רמת־גן 0:2 (0:1)

יכולת מרשימה של מכבי יפו העניקה לה ביום שישי נצחון־בית על קבוצת התחתית של הכח רמת־גן — 0:2.

יוסף חכם שחזה במשחק מציין שגם החלפתו של המאמן גדי צלניקר באורי וינברג לא שינתה מאומה במשחקה של הכח שנחלה הפסד תשיעי ברציפות.

יפו כבשה את השער הראשון בדקה ה־35: עופר דגמי הרים כדור ויגאל קרן נגח פנימה — 0:1. גם לאחר ההפסקה המשיכה יפו ללחוץ ובדקה ה־66 העלתה ל־0:2: שוער הכח, שלמה נורדמן, יצא כ־18 מטר משערו ויצחק זוהר חלף על פניו ונכנס עם הכדור לשער. בדקה ה־75 הכשיל אילן גוילי מהכח את דגמי ברחבה, יצחק זוהר בעט כדור־11 ונורדמן עצר.

שפט, מצויין, דני קורן, לעיני 1000 צופים, ביפו.

● ארצית

(אחרי 14 מחזורים)

1.	הפועל ירושלים	15־29	32
2.	הפועל חיפה	11־16	28
3.	הפועל טבריה	22־30	27
4.	מכבי יבנה	16־18	24
5.	הפועל רמת־גן	14־15	22
6.	הפועל יהוד	20־23	21
7.	מכבי יפו	9־12	20
8.	הפועל חדרה	20־21	19
9.	מכבי שעריים	17־17	16
10.	הפועל בת־ים	14־11	16
11.	מכבי עמידר	19־14	13
12.	הכח רמת־גן	17־12	13
13.	בית"ר נתניה	21־13	13
14.	הפועל עכו	23־7	5

● מלך השערים

1.	נומדר (הפועל י"ם)	13
2.	עופר דן (הפ. טבריה)	11
3.	ציון יעקב (מכבי יבנה)	8

● ליגה א'

צפון

● טירת־הכרמל: הפועל בית־שאן — הפועל טירת־הכרמל 1:2 (0:1). כבשו לבית־שאן: מאיר אלמקייס (32) ועופר רווה (78). לטירת־הכרמל: מוטי נחמני (62). שפט שמואל הרשטיין, לעיני 200 צופים.

● חדרה: מכבי חדרה — בית"ר נהריה 0:1 (0:1). שער־הנצחון: רמי הרוש (29). אדלר מנהריה הורחק (81). שפט שמעון פרויים, לעיני 100 צופים.

● עפולה: מכבי עפולה — הפועל קרית־אתא 0:2 (0:2). לעפולה הבקיעו: יצחק כהן (15) ומשה גבאי (35). שפט דוד מלכה, לעיני 300 צופים.

● רעננה: מכבי טמרה — הפועל רעננה 1:4 (1:2). לטמרה כבשו: שלמה מזרחי (15, 46); סעיד עמאם (24) ועדנן עמאם (61). לרעננה: אברהם חון (81). שפט יהודה גלעדי, לעיני 300 צופים.

● טמרה: הפועל בני־טמרה — בית"ר חיפה 0:3 (0:1). שערים לטמרה: אלי הייטן (18, 80) ועומאר עמר (60). שפט מימון אסולין, לעיני 700 צופים.

● נצרת: מכבי אחי נצרת — הפועל קרית־שמונה 1:3 (1:2). לנצרת הבקיעו: ואליד מסארווה (33, 60) ועלי אבו־אחמד (44). לקרית־שמונה: עמוס כהן (15). הלל קמלן מנצרת הורחק (67). שפט יעקב לוי, לעיני 1000 צופים.

● טייבה: הפועל טייבה — מכבי עוספיה 1:1 (0:1) לטייבה כבש מוחמד מוסא (20). לעוספיה: הבקיע עודד בלוש (75). שפט שמעון לוי, לעיני 500 צופים.

● טירה: הפועל בני־נצרת — הפועל טירה 0:2 (0:1). שערים לבני־נצרת: סובחי בלאל (40, 87). שפט עופר זיטלמן, לעיני 1000 צופים.

דרום

● רמלה: בית"ר רמלה — הפועל קרית־אונו 1:2 (1:1). לרמלה הבקיעו: משה בוהדאנה (18) ופרוספר כהן (46). לקרית־אונו: רונן וינשטיין (8 בבעיטת־11). שפט עובדיה צבי, לעיני 1000 צופים.

● חולון: לזרוס חולון — הפועל אשדוד 1:1 (0:0). לחולון כבש: יחזקאל דעבול (60). לאשדוד: מאיר אלמליח (72). שפט יהושע לויה, לעיני 1000 צופים.

● ראשל"צ: הפועל ראשל"צ — הפועל אזור 0:4 (0:1) שערים לראשל"צ: אלי כהן (24) איתן שלום (61) נצח מסוכי (84) וירון דרורי (90). שפט אבו־זארה, לעיני 300 צופים.

● אור־יהודה: הפועל אור־יהודה — הפועל קרית־מלאכי 1:1 (0:0). שער לאור־יהודה: משה דורון (80); לקרית־מלאכי: חיים אטון (90). שפט עודד אבלס, לעיני 1000 צופים.

● בית־שמש: הפועל בית־שמש — הפועל רמלה 2:3 (0:2). לבית־שמש הבקיעו: אברהם סקורי (5) ועמוס מימוני (10, 86 בבעיטת־11). לרמלה: ויקטור נימני (75) וחיים ועקנין (90). שפט מוטי ואנה, לעיני 1000 צופים.

● אשקלון: הפועל אשקלון — מכבי קרית־גת 0:0. שפט ארז זיטלמן, לעיני 1000 צופים.

● אזור: הפועל רמת־השרון — הפועל מרמורק 0:0. שפט יעקב שמש, לעיני 200 צופים.

● דימונה: הפועל דימונה — מכבי הרצליה 0:0. שפט ישראל ביבי, לעיני 200 צופים.

הטבלה הצפונית (לאחר המחזור ה־9)

1.	הפו. בית־שאן	5־17	17
2.	מכבי טמרה	5־14	14
3.	בית"ר חיפה	6־9	12
4.	מכבי עפולה	10־13	11
5.	מכבי חדרה	8־10	11
6.	בית"ר נהריה	7־8	10
7.	הפועל טירה	8־8	9
8.	הפו. ק.אתא	11־10	9
9.	מכבי עוספייה	9־7	8
10.	הפו. בני־נצרת	8־6	7
11.	הפו. רעננה	13־10	7
12.	הפו. טייבה	12־7	7
13.	מכבי נצרת	10־8	6
14.	הפו. ק.שמונה	13־9	6
15.	הפו. בני־טמרה	14־10	5
16.	הפו. ט.הכרמל	13־7	5

הטבלה הדרומית (לאחר המחזור ה־9)

1.	בית"ר רמלה	6־14	14
2.	הפועל ראשל"צ	8־14	12
3.	מכבי קרית־גת	4־9	12
4.	הפועל אשדוד	7־14	11
5.	הפו. קרית־אונו	6־8	11
6.	לזרוס חולון	6־8	10
7.	הפו. אור־יהודה	7־8	10
8.	הפו. בית־שמש	16־8	9
9.	הפועל אשקלון	5־4	8
10.	מכבי הרצליה	14־6	8
11.	הפועל דימונה	7־12	7
12.	הפועל מרמורק	11־11	7
13.	הפועל רמלה	13־12	7
14.	הפו. רמת־השרון	7־9	7
15.	הפו. ק.מלאכי	12־8	6
16.	הפועל אזור	15־2	5

● מאיר שמר מראשל"צ ניצח אתמול במרוץ ניווט, שהיה ביער הגשיא, לאחר שעבר 7.5 ק"מ בזמן של 1:21.59 שעה. במירוץ לנשים למרחק של 5.8 ק"מ הגיעה ראשונה אנדריה קוצר — 1.14 שעה.

הפועל ת"א הובסה בגליל 94:78

● כדורסל

מאת אביהו שפירא

נדב הנפלד ועופר פליישר, שני שחקני הכחול־לבן של הפועל הגליל־העליון, הצעידו אמש את קבוצתם לנצחון מדהים בכפר־גלעדי על הפועל תל־אביב — 78:94, לאחר יתרון 39:54 במחצית.

הנפלד, שלא בלט בארבעת המשחקים האחרונים של הגליל, היה אתמול בשיאו. נדב הצליח לשחק, בשמירה מעולה, את לינטון טאונס מהפועל ת"א, שלא קלע נקודה במחצית הראשונה. בנוסף לשמירה מעולה זו קלע נדב 24 נקודות והיה "מוציא לפועל" של חבריו. עופר פליישר, שהפועל ת"א לא חפצה בשרותיו, נתן הצגה. 12 ריבאונדים, בתוספת 17 נקודות.

ברד ליף וטרי מרטין היו גם הם מכיטבם, אך האיש שהפעיל את הקבוצה הצפונית בצורה מושלמת היה וייז פרימן, שהציג אמש את משחקו הטוב ביותר מאז שהגיע לישראל. פרימן, ב"אסיסטים" מצויינים ובקליעות מדוייקות (19 בסה"כ), הלהיב את 1800 הצופים בכפר־גלעדי.

הפועל ת"א נראתה אומללה. לבד מלאוואן מרסר היו יתר השחקנים חלשים. קארל איימוס קלע רק 2 נקודות וקלט ריבאונד אחד. עמוס ברישמן שיחק במהירות עצומה אך התכליתיות היתה ממנו והלאה.

פתיחת המשחק היתה מסחררת מבחינת הגליל. בדקה ה־6 היה יתרונו (בזכות ניהול משחק מעולה של מולי קצורין) 18 נקודות — 6:24. בדקה ה־13 — 16:36. הפועל ת"א התאוששה מעט מהלם הפתיחה וצימקה ל־26:38 (15), אולם ירדה במחצית בפיגור של 15 נקודות — 39:54. הפרש־השיא במשחק נרשם בדקה ה־32 — 55:81. כאן חלה ירידת־מתח, והפועל ת"א צימקה עד לסיום — 78:94.

שפטו: רמי פישר ונפתלי עובדיה.

● קלעו להגליל־העליון: הנפלד 24; ליף 20; פרימן 19; פליישר 17 ומרטין 14.

● קלעו להפועל ת"א: מרסר 23; טאונס 17; לאסוף 14; זלוטיקמן 9; פרישמן 7; דלזל 4; איימוס 2 וארליך 2.

● הפועל ת"א עומדת לצאת היום ליוגוסלביה, שם תתמודד מחרתיים נגד יוגופלסטיקה ספליט במחזור השלישי בבית רבע־גמר גביע־קוראץ'.

אליצור נתניה — הערב בחיפה

קבוצת אליצור נתניה, שלא התעלתה העונה במשחקי הליגה ובשלה בשני משחקיה הראשונים בבית רבע־הגמר בקוראץ', תתמודד הערב ב־8, במחזור ה־10 בליגה הלאומית, ברוממה, נגד מכבי חיפה.

החיפנים, המנסים להתאושש ולפרוץ קדימה, ישתדלו לנצל את ביתיותם, אולם תוצאת המשחק תלוייה ביכולתם של האורחים מנתניה.

על המשחק אמש בין הפועל הגליל־העליון והפועל ת"א, ראה ידיעה נפרדת.

שאר ארבעת המשחקים יהיו מחר: מכבי נתניה — הפועל חיפה; הפועל ירושלים — מכבי רמת־גן; מכבי ת"א — אליצור נהריה־דרור; רמלה: הפועל חולון — בית"ר ת"א.

טרסר ניצחה בליגה האיטלקית

אלופת אירופה בכדורסל, טרסר מילאנו, שתשחק ביום חמישי ביד־אליהו, נגד מכבי ת"א, במחזור הרביעי של בית־הגמר לאלופות, ניצחה אמש בליגה האיטלקית את רוברטס פירנצה — 95:106.

מייק דאנטוני (28) ובוב מקאדו (21) הצטיינו בשורות טרסר.

עוד שבוע אירופי מרתק

מכבי ת"א והגליל־העליון ישחקו בבית: מכבי ת"א בשיחזור הגמר נגד טרסר והגליל מול חובנטוד בדלונה ● הפועל ת"א בספליט ואליצור נתניה תצא לבולוניה

מאת ישראל פז

מה צפוי לנו השבוע בגביעי־אירופה בכדורסל?

● שלישי: הפועל הגליל־העליון, בכפר־גלעדי, נגד חובנטוד בדלונה, בגביע־אירופה למחזיקות־גביע; הפועל ת"א מול יוגופלסטיקה ספליט ביוגוסלביה, בגביע־קוראץ'.

● רביעי: אליצור נתניה, בבולוניה, נגד דיינמור, בגביע־קוראץ'.

● חמישי: מכבי ת"א מול טרסר מילאנו ביד־אליהו, במחזור ה־4 בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות. שיחזור משחק־הגמר בלוזאן, בו ניצחה טרסר — 69:71.

מה הסיכויים? ראשית, הוכח מעל לכל ספק שבגביעי־אירופה קשה מאוד לנצח בחוץ. שנית, המשחקים מתחממים והכל יכול לקרות. ישנו שוויון־כוחות בין היריבות.

נתחיל במכבי ת"א, שתארח את טרסר מילאנו ביד־אליהו. לפי התוצאות עד כה נאלצות שתי הקבוצות ללחום קשה כדי לזכות גם בבית. מכבי ת"א ניצחה את ברצלונה — 107:108, ואת אריס סלוניקי — 91:95. גם טרסר לא ליקקה דבש. עובדה, באולמה גברה בסוף השבוע על דר־בוס ההולנדית רק — 92:96.

מכבי ת"א תעלה כפייבוריטית, במיוחד מאחר שהמשחק נערך בהיכל־הספורט ביד־אליהו. לגבי מכבי ת"א הביתיות משמעותית ביותר. טרסר נראית קצת עייפה ותשושה, אבל כדאי להיזהר בהערכות. זו עדיין קבוצה חזקה, ובעיקר בעלת־נסיון ומסורת.

אני מקווה שבסוף השבוע לא נעבור שוב דפיקות־לב, כמו בשני המשחקים הראשונים. אין לנו כבר כוח לזה — כפי שהתבטא אחד הצופים.

עד כמה הביתיות דומיננטית בבית־הגמר תעיד העובדה שב־12 משחקי שלושת המחזורים הראשונים הצליחה רק אריס סלוניקי לזכות בנצחון חוץ (88:89 בברצלונה), היו קבוצות נוספות, קרובות לנצחונות מחוץ לבתיהן, אך מעדו בשניות האחרונות, כמו מכבי ת"א בהולנד, נגד דר־בוס (102:103), או ברצלונה ב... יד אליהו.

האם יש לקבוצת חוץ סיכוי לנצח השבוע, במחזור ה־4? נראה שלא. בנוסף לטרסר, שתתמודד ביד־אליהו, ישחקו אורחות בהולנד נגד דר־בוס פרטיזן בלגראד בברצלונה ואסטורין קלן בסלוניקי. להערכתי שוב ינצחו כל הקבוצות הביתיות.

שאר הקבוצות הישראליות יתקשו גם הן לנצח: הפועל הגליל־העליון תצטרך להיות במיטבה נגד חובנטוד בדלונה בכפר־גלעדי. אם הפועל ת"א תנצח בספליט זו תהיה הפתעה גדולה, ואילו לאליצור נתניה אין סיכויים בבולוניה מול דייטור. זה המצב.

טבלת בית־הגמר

1.	קלן	3	281־300	5
2.	פרטיזן	3	276־279	5
3.	מכ. ת"א	3	301־305	5
4.	טרסר	3	277־267	5
5.	אריס	3	269־272	5
6.	אורתז	3	281־280	4
7.	דר־בוס	3	300־289	4
8.	ברצלונה	3	300־293	3

הפתעה בדרבי־הפיסגה בראשון־לציון

הפועל — מכבי 21:24

● כדוריד

מאת יוסף חכם

סגנית אלופת הכדוריד, קבוצת הפועל ראשל"צ, הנחילה אמש בדרבי הגדול של העיר ראשון־לציון הפסד־בכורה לאלופה ולמחזיקת־הגביע, מכבי ראשל"צ — 21:24 (11:13), במשחק במחזור ה־9 בליגה הלאומית.

900 הצופים שהתקבצו באולם צר־המידות של מכבי ראשל"צ, היו עדים לשליטה מוחלטת של שחקני הפועל משריקת־הפתיחה. כבר בדקה ה־4 הוליכו — 0:3; בהמשך הישווה דוד עמר ל־4:4 בדקה ה־12, אך חיים רון והדורון דיין קבעו — 9:12 ובמחצית — 11:13.

במחצית השנייה עלו שחקני הפועל ל־11:14; בהמשך השווה אוסלנדר במכת־7 מטר ל־14:14 ובדקה ה־38 עלו שחקני מכבי ליתרון ראשון ואחרון — 14:15, משער של דרור כשן. שחקני הפועל לא נשברו, יצאו להתקפות מתפרצות וקבעו — 16:20 ו־16:22 ו־18:22, ועד לסיום — 21:24.

השחקן המצטיין בהפועל ראשל"צ היה השוער אבנר דורי.

שיפוטם של דני גוטמן ונתן זכצקי, היה טוב.

● שערים להפועל ראשל"צ: דיין 7; ורד 6 (3 במכות־7); רפאלי 4; קושניר 3; רון 2; שלום כהן 1 ואקרמן 1.

● שערים למכבי ראשל"צ: אוסלנדר 11 (7 במכות־7); דרוקר 2; עמר 2; יוסיפוביץ' 2; אילדיס 2; צרפתי 1 וכשן 1.

את המחזור ה־9 ינעל הערב ב־7 המשחק בקיבוץ רמת־הכובש, בין הפועל נוף־ים והפועל רמת־גן.

צמרת הטבלה

1.	הפ. ראשל"צ	9	161־216	16
2.	מכ. ראשל"צ	9	155־200	16
3.	הפ. רמת־גן	8	164־199	15
4.	מכ. נתניה	9	167־218	12

ישראל "תקעה יתד" באוקיאניה: תשחק גם בגביע העולמי

הוגרלו המשחקים בכל היבשות ★ משחקים מרתקים צפויים באירופה

אנשי פיפ"א בהגרלת משחקי הגביע העולמי (תצלום: איי.פי.)

ישראל תשחק גם במוקדמות גביע העולמי בכדורגל בבית אוקיאני — עליכך נקבע אתמול בציריך בהגרלה, לה קדם טקס צבעוני בהשתתפות זמרים ורקדנים. המשחקים ייערכו ב־1990 באיטליה והתחרויות המוקדמות יחלו בעוד כשנה.

ניו־זילנד תשחק בתת־בית עם טאיוואן ואוסטרליה עם פיג'י. שתי המנצחות יתמודדו בבית עם ישראל.

אירופה

● בית 1: דנמרק, בולגריה, רומניה ויוון (אחת תעלה).

● בית 2: אנגליה, פולין, שבדיה ואלבניה (אחת תעלה).

● בית 3: ברית־המועצות, מזרח־גרמניה, אוסטריה, איסלנד ותורכיה (שתיים יעלו).

● בית 4: מערב־גרמניה, הולנד, וולס ופינלנד (אחת תעלה).

● בית 5: צרפת, סקוטלנד, יוגוסלביה, נורבגיה, קפריסין (שתיים יעלו).

● בית 6: ספרד, הונגריה, צפון־אירלנד, אירלנד ומלטה (שתיים יעלו).

● בית 7: בלגיה, פורטוגל, צ'כוסלובקיה, שוייץ ולוכסמבורג (שתיים יעלו).

שני ארבע הנבחרות יתמודדו עם הנבחרות מהמקום השני ושתיים נוספות יעלו.

איטליה, כמארחת, עלתה ללא מוקדמות.

דרום־אמריקה

● בית 1: אורוגוואי, פרו ובוליביה.

● בית 2: פאראגוואי, קולומביה ואקוודור.

● בית 3: בראזיל, צ'ילה וונצואלה.

מנצחות הבית 1 ו־3 יעלו לגמר. מנצחת בית 2 תתמודד עם המנצחת באוקיאניה, בה נכללת גם ישראל. ארגנטינה, כאלופת עולם, עלתה אוטומטית.

מרכז אמריקה

● בית 1: אנטיגואה — האיים האנטיליים (המנצחת תשחק עם אל־סלבאדור); ג'מאייקה — פורטוריקו (המנצחת תתמודד עם ארה"ב); טרינידאד־טובאגו — גיניאה (המנצחת תיפגש עם הונדורס).

● בית 2: קוסטה־ריקה — פנמה (המנצחת תשחק עם מכסיקו); גוואטמלה — קובה (המנצחת תיפגש עם קנדה).

חמש המנצחות יתמודדו במשחקי בית וחוץ ושתי הראשונות יעלו.

אסיה

● בית 1: עיראק, קאטר, ירדן ועמאן.

● בית 2: סעודיה, סוריה, באחריין וצפון־תימן.

● בית 3: כווית, נסיכויות המפרץ, פאקיסטן ודרום־תימן.

● בית 4: דרום־קוריאה, סינגפור, מאלזיה והודו.

● בית 5: סין, איראן, תאילנד, באנגלדש ונאפל.

● בית 6: צפון־קוריאה, יפאן, אינדונזיה והונג־קונג.

מנצחות הבתים ייפגשו ביניהן ושתי הראשונות יעלו.

אפריקה

1. אנגולה — סודאן; 2. לאסוטו — זימבאבואה; 3. רואנדה — זמביה; 4. אוגנדה — מאלאווי; 5. לוב — וולטה עילית; 6. גאנה — ליבריה; 7. תוניסיה — גיניאה; 8. טוגו — גאבון.

בית 1: אלג'יריה, חוף־השנהב, מנצחות 5 ו־2; בית 2: מצרים, קניה, מנצחות 4 ו־6; בית 3: קאמרון, ניגריה, מנצחות 8 ו־1; בית 4: מרוקו, זאיר ומנצחות 7 ו־3.

ליברפול נעצרה בסאות'המפטון 2:2

● ליגה אנגלית

[אלופ]ת ליברפול, הצועדת בבי[טחון] בראש טבלת הליגה האנגלית [לל]ל ושערים נוצחה העונה, [נעצ]רה בשבת בסאות'המפטון [אח]ר שהוליכה 0:2 נגד הקבוצה [המארחת], שהצליחה לסיים בתיקו.

[א]ת שני השערים לליברפול [כבש] הקיצוני הבינלאומי שחום־[העור] ג'ון בארנס, בדקות 11 ו־37. [...]אחים השוו על־ידי רון קלארק, [בדקה] ה־43, ואנדי טאונסנד, בדקה [...].

ליברפול, בראש הטבלה, 44 [נקודות], ומקדימה ב־6 נקודות את [ארסנ]ל, שתשחק היום בקובנטרי.

[...]אלופה אברטון, עלתה למקום [...], לאחר שהכניעה את דרבי [...] שערין הבקיע את השער [...] בבעיטת־11, גרי סטיבן [...] היה השלישי.

[מנצ']סטר־יונייטד עלתה למקום [...] בטבלה, כשניצחה את [...] 1:3. הסקוטי הבין־לאומי [...] סטראכן כבש את שני [השע]רים הראשונים שלו העונה תוך [...] דקות. את השער השלישי [...] הדני ייספר אולסון.

[...]יונייטד 32 נקודות, כמו [...] קווינס־פארק־ריינג'רס, שתשחק [...] נוטינגהאם.

[...] הלונדוני בין צ'לסי [...] הסתיים בתיקו 1:1.

[...]ווטוץ השיגה לוטון על [...] — 0:1, משערו של בליסט.

[...]יקסל סיירה באיצטדיונה נגד פורטסמות, אך סיימה בתיקו 1:1, כשהברזילאי מאריידינייה כבש את שער־המשווה. במשחק זה הורחקו שני שחקנים, אחד מכל קבוצה.

שער של צ'פמאן היקנה נצחון לשפילד־וונסדיי על וימבלדון 0:1.

משחק נוסף שיהיה היום יפגיש את טוטנהאם וצ'רלטון.

בליגה השנייה ניצחה המוליכה, מידלסבורו, את סטוק 0:2, ולה 47 נקודות ומקדימה בנקודה את ברדפורד, שגברה באותה תוצאה על בורנמות.

הטבלה האנגלית

1.	ליברפול	18	11־43	44
2.	ארסנל	18	14־33	38
3.	אברטון	19	12־28	33
4.	מנצ'.יונייטד	18	19־31	32
5.	קווינספארק	18	18־22	32
6.	נוטינגהאם	16	15־32	31
7.	צ'לסי	19	30־28	27
8.	וימבלדון	19	23־25	25
9.	לוטון	18	21־24	24
10.	סאות'המפטון	19	28־27	24
11.	דרבי	18	19־16	24
12.	ווסטהאם	19	24־21	23
13.	טוטנהאם	18	21־17	22
14.	ניוקאסל	18	27־22	22
15.	אוקספורד	19	31־22	22
16.	שפילד	19	33־20	21
17.	קובנטרי	18	27־19	20
18.	פורטסמות	19	34־16	19
19.	ווטפורד	18	24־12	17
20.	נוריץ'	19	27־14	15
21.	צ'ארלטון	18	30־16	11

סלטיק — הארטס 2:2

המשחק המרכזי בליגה הסקוטית בכדורגל, בין שתי קבוצות־הצמרת, סלטיק והארטס, הסתיים בגלאזגו בתיקו 2:2, לאחר שהארטס הוליכה עד הדקה ה־75, משעריהם של רוברטסון וגאלווי.

קבוצתו של אבי כהן, ריינג'רס, השיגה נצחון־חוץ באדינבורו על היברניאן — 0:2 משעריהם של גוף ופלאק.

נצחון חוץ גבוה זקפה לזכותה דנדי על פאלקירק 0:6. נצחונות גבוהים השיגו גם אברדין על מורטון 0:4 וסנט־מירן על דנפרמלין 1:4.

צמרת הליגה הסקוטית

1.	סלטיק	24	17־47	37
2.	הארטס	24	21־47	36
3.	אברדין	24	14־38	35
4.	ריינג'רס	23	15־42	32

● בליגה הגרמנית בכדורגל לא נערכו אתמול משחקים.

רוזנטל כבש שער לבריז'

רוני רוזנטל כבש אמש שער במשחק־הנצחון של קבוצתו בריז' על גנט — 1:2, בליגה הבלגית בכדורגל. רוזנטל שיחק 90 דקות והצטיין.

גם קבוצתו של אלי אוחנה, מכלן, ניצחה בביתה — 2:3, את סרקל ברוז. אוחנה לא כבש, אך שיחק.

שני המשחקים היו במחזור ה־18 בליגה הבלגית.

בראזיל — גרמניה 1:1

נבחרות הכדורגל של בראזיל ומערב־גרמניה סיימו אמש בתיקו 1:1, אחרי 0:0 במחצית, במשחק ידידותי באיצטדיון גארינצ'ה בבראזיליה.

את השער לבראזיל הבקיע באטיסטה, בדקה ה־67, ואת שער השוויון למערב־גרמניה כבש שטפן רויטר דקה לסיום.

● סיוף

כרמי, בר־יוסף ולסט — אלופים

אורי כרמי מהפועל חיפה זכה אתמול באליפות ארצית בסיוף, במקצוע חרומה, לאחר שניצח בגמר את ים מיכאלי, גם הוא מחיפה — 5:10. כרמי צבר 17 נצחונות ללא הפסד.

באליפות החרב זכה, במפתיע, הוותיק אוריאל בר־יוסף, בן ה־52 מהפועל אשקלון, שלא השתתף בתחרויות שנים רבות. הוא גבר בגמר על צ'רלי אופלגר, גם הוא סייף ותיק מאשקלון — 4:5.

באליפות הדקר זכה מוטי לסט מהפועל אשקלון, ובאליפות הרומח לנשים — לידיה תתואל מהפועל עכו.

● גילה זאורה מהפועל ת"א זכתה אתמול באליפות ישראל בקליעה ברובה זעיר, לאחר שצברה בירי 20 כדור, בשלושה מצבים 556 נקודות, לפני אורלי אלון מהפועל חדרה — 551 נקודות. באליפות הנוער ניצח מורי וייס מהפועל ת"א — 557 נקודות.

מג'יק ניצח את בוסטון בשנית

מג'יק ג'ונסון ביצע בסוף השבוע "קסם" לטובת קבוצתו, הלוס־אנג'לס לייקרס, כאשר הצליח לקלוע סל בשניות הסיום מטווח של שבעה מטרים לסלה של הבוסטון־סלטיקס, והעניק נצחון — 114:115 ללאלוזת.

קארים עבדול ג'אבאר הוותיק קלע 23 נקודות.

תוצאות נוספות בליגה האן־בי.איי: דאלאס מבריקס גברה לאחר הארכה על פניקס סאנס — 104:108; אטלנטה — גולדן־סטייט 93:104; קליבלנד — סקרמנטו 113:115; דטרויט — וואנשיגטון 108:114; מילווקי — בולטס 108:114; פורטלנד 112:125.

● המשחק המסורתי ה־27 בגביע הבין־יבשתי בכדורגל, בין אלופת דרום־אמריקה, פניארול מונטבידיאו ואלופת אירופה, פורטו, עמד להיערך לפנות־בוקר בטוקיו. פניארול מונטבידיאו זכתה שלוש פעמים בגביע הבין־יבשתי: ב־1961, 1966 ו־1982, ואילו לפורטו היתה זו הופעה ראשונה בגמר.

מאחורי הקלעים

מכפר־קנא ל... מנצ'סטר־יונייטד

עד מתי ישתוק גיל לנדאו? ★ הפועל ת"א רצתה את נומדר ★ לולו החזיר החולצה לאיוניר ★ צבי שרף אוהב את שירו של אריק אינשטיין "עתונאי קטן" ★ בעל נגד אשתו בכדורסל ★ מכבי חיפה מתעניינת באיצטדיון קרית־חיים ★ קליין נישק את גאליס

★★★ מאמן קבוצת הכדורגל של מכבי כפר־קנא, אליאס סרג', שהופיע בעבר כשחקן ב־12 קבוצות, יצא להשתלמות מאמנים ב... מנצ'סטר־יונייטד. יוסף גלזר מציין שאת ההשתלמות סייע להסדיר המאמן יוסל'ה מירמוביץ' ★★★ הכדורגלן המודח של הפועל ת"א, גיל לנדאו, אינו מדבר בגנות המאמן יצחק שניאור, על־אף כל מה שאירע — מספר מוטי חביב. הרבר מדהים את חבריו של לנדאו. "נראה שאם תוך תקופה קצרה לא יורשה הכדורגלן לשוב לאימוני הפועל ת"א יפתח את סגור ליבו. זה יהיה סיפור־המאה בעתונות הספורט הישראלית", לדברי מקורביו ★★ יעקב אקהויז כבר חש שהקריירה שלו נמצאת בשלהי־סיום. בכל יום ראשון מגיע "ינקה" למכון־וינגייט ולומד בקורס־המאמנים. אפשר שכבר בעונה הבאה יאמן קבוצה בליגה א' ★★★ ארבעה משחקני שמשון ממהרים בתום משחקיהם להתעניין מה עשו קבוצות האחים שלהם. בשמשון מופיעים ארבעה כדורגלנים שאחיהם מופיעים בקבוצות אחרות בליגה. מדובר באפרים שמעוני, שאחיו מנשה משחק במכבי ת"א; ביגאל הלל שאחיו אופיר מופיע בהפועל כפר־סבא; בשלמה אררי שאחיו יוסי משחק בבית"ר ת"א, ובגדעון דמתי שאחיו בני מככב בהפועל צפריירים חולון ★★ יצחק ויסהוף מגלה שהנהלת מחלקת הכדורגל של הפועל ת"א הפנתה הצעה מעניינת להפועל ירושלים, לפני סיום ההעברות. לירושלמים הוצע לבחור כדורגלן מתוך הארבעה: מיקי בן־שיטרית, שבתאי לוי, נסים חלפון וגיל לנדאו, ובתמורה להעביר להפועל ת"א את יעקב (שוקו) נומדר, מלך־השערים בליגה הארצית. הנהלת הפועל ירושלים דחתה את ההצעה וגם הכדורגלן לא התלהב מהרעיון ★★★ בשבת שעברה הופסק המשחק בין הפועל יהוד והפועל ירושלים בגלל הגשם והבוץ במצב של 1:1. יעקב נומדר הספיק כבר לכבוש שער בדקה ה־7. כעבור שלושה ימים, במשחק־החוזר בין שתי הקבוצות (הפועל ירושלים ניצחה 1:3), הבקיע נומדר כמעט באותה דקה ★★★

עכו: מאמן מבאר־שבע

★★★ שיא העונה בחילופי מאמנים שייך, בינתיים, להפועל עכו מהליגה הארצית. 13 מחזורים ו... ארבעה מאמנים: רוני דורה, שלמה זעפרן, אברהם מנציל, ועתה הבאר־שבעי יעקב דאהן, שהיה שוער הפועל עכו בסוף שנות ה־60. יוסף גלזר ומוסיף שדאהן ובנו מיקי, שהוא חירש וכבד־פה, יעשו את הדרך מבאר־שבע לצפון יחד, שכן מיקי הוא שוער הנוער של מכבי חיפה. הוצאות הנסיעה הם על־חשבון אגד. יעקב דאהן הוא חבר הקואופרטיב ★★★ אם בשוערים עסקינן הרי שמכבי חיפה גברה על הפועל פ"ת במירוץ על השוער גולן מלול, בן ה־18 וחצי, שגובהו 1.95 מטר, תוצר של מכבי עפולה מליגה א'. תמורת מלול תוכל עפולה לקבל בהשאלה שלושה כדורגלנים חיפנים. מלול כבר שיחק אתמול כמחליפו של בוני גינצבורג ★★★ למאמן הוותיק אורי וינברג קרה דבר מוזר: הוא פוטר מאימון קבוצה בליגה א' הפועל קרית־אתא ולמחרת קיבל הצעה לאמן את הכח רמת־גן מהארצית, במקומו של גדי צלניקר. את מקומו בקרית־אתא תפס שחקן־העבר יצחק גינה ★★★ קבוצת הפועל לוד ספגה העונה יותר שערים משספגה לאורך כל העונה שעברה. ב־13 המחזורים העונה ספגה לוד 33 שערים בעוד שב־30 מחזורי העונה שעברה נרשמו במאזן־החובה שלה רק 21 שערים ★★ החלוץ יובל קפיטולניק הוא רק בן 22 וחצי. בשבוע שעבר הצטרף לקבוצה השישית בקריירה שלו. קפיטולניק כבר שיחק בהפועל קרית־אונו, הפועל פ"ת, מכבי רמת־עמידר, הפועל לוד, שמשון ת"א — ועכשיו עבר להכח רמת־גן ★★★ קשר מכבי ת"א, ארז לולו, עלה לקבוצה הבוגרת של מכבי ת"א מייד לאחר שמטעי איוניר עזב להולנד. אז נטל גם את החולצה מספר 8. כיום, משעב איוניר כיכר לולו את בקשתו והחזיר לו את החולצה מספר 8, ומשחק עם חולצה מספר 14 ★★ מזכיר איגוד הכדוריד, שלמה פוזנר, הנעדר מדי פעם ממשרדו בגלל היותו מנהל נבחרות הבוגרים והנוער, מצא לו ממלא־מקום בתקופת היעדרות. זהו הרמת־גני יעקב (קובי) סלומון, התופסי במשך היום מאחר שעובד כפקיד־קבלה במלון תל־אביבי בשעות הלילה — דיווחו של יוסי חכם ★★★

במכבי ת"א כעסו...

★★★ מנהלי מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א לא היו מרוצים מנצחון קבוצת־הבת שלהם, מכבי דרום, על מכבי ראשל"צ (113:114), המועמדות לעלייה לליגה הלאומית — מספר יצחק ויסהוף. בתום משחק־הדרבי, בו גברה מכבי ת"א על הפועל ת"א, יצאו שחקני האלופה לסעוד את ליבם במסעדת הקניון ברמת־גן. אחד מבעלי המסעדה הוא שלום מזרובסקי, אחיו של מנהל מכבי ת"א, שמואל (שמלוק) מזרובסקי. במסעדה שמעו הכדורסלנים את העסקנים רוטנים על נצחון קבוצת הבת, שסיכנה את עליית מכבי ראשל"צ ללאומית ★★ אבי מאור, כדורסלן הפועל חולון, "בילה" בשבוע שעבר בבית־החולים וולפסון בחולון, שם נוכסה רגלו לשבוע. בזמן שהרופאים טיפלו במאור נפרצה מכוניתו ונגנב ממנה ראדיו־טייפ ורכוש אחר ★★ מאמן אליצור נתניה, צבי שרף התארח בתכניתו של רפי רשף בגלי צה"ל. שרף התבקש לבחור שיר כלבבו והבחירה היתה שירו של אריק אינשטיין "עתונאי קטן". שרף הרגיש כי מי שצריך לדעת פירושה של הבחירה יודע זאת היטב ★★★ במשחק הליגה הלאומית בכדורסל, בין מכבי חיפה ומכבי נתניה, הופיעו בקבוצה הנתנייתית חמישה איש שהיו קשורים בעבר במכבי חיפה: הכדורסלנים דייויד בלאט, סטיב שלכטר, שי כספי, נזהר דאהי והמאמן אריק שיבק ★★★ יוסף גלזר מגלה כי בדרבי החיפני מחר בליגה הלאומית לנשים בכדורסל, בין מכבי קרית־מוצקין והפועל חיפה, יהיה מאבק בין בעל ואשתו. מאמן מכבי מוצקין, מיקי דלויה, ישחק נגד רעייתו סיגלית, רכזת קבוצת הפועל חיפה ★★★ אלופת המדינה לבתי־ספר בכדורסל, אורט קרית־ביאליק, עם שלושה משחקני נבחרת הנוער, גיא גודס, אייל לייב ואלון מרלין, אירחה למשחק־הוקרה את נבחרת בוגרי בית־הספר. בשורותיה שחקנים מהליגות הלאומית והארצית כמו איתי שביט, חיים בין, ג'קי דוד, דורון שנפ, אביהו גרוברמן, גיל סופר ושי מינסטר. את הבוגרים אימן רוני שיפטן, גם הוא בוגר בית־הספר ★★★

לאוהדים לא היה כסף

★★★ כשהגיעו אוהדי קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה ביום שני לאולם בכפר־המכביה למשחק עם מכבי רמת־גן הופתעו לשמוע כי מחיר הכרטיס הוא 25 שקל, וכרטיס חייל — 20 שקל. לכמה מהאוהדים לא היה מספיק כסף, והם צעקו לעבר חברי הנהלת הפועל חיפה: "הביאו את שלזינגר שיציל אותנו". ★★★ יוסף חכם מדווח שהכדורסלנית לימור מזרחי, בת ה־17, המשחקת בבני־יהודה ובנבחרת הלאומית, משמשת בזמן האחרון כמאמנת ילדים בבית־ספר לכדורסל של מכבי רמת־גן, הידוע בתוצרת שלו ★★★ חגי רם, מאמן אליצור קרית־אתא בליגה הארצית בכדורסל, פוטר בעקבות כשלונות הקבוצה ★★★ יוסף פוגה הוא אוהד מושבע של כדורסלני מכבי ת"א. פוגה יוצא מדי שנה פעם אחת עם הקבוצה למשחקיה בחו"ל. לאחר המשחק שהיה לפני שבועיים בהולנד, בו הפסידה מכבי ת"א לדן־בוס (103:102), נזכרו אנשי מכבי ת"א שבכל משחק בחו"ל שפוגה נמצא יורדת הקבוצה מנוצחת. כך קרה לפני שנה באורתז, קודם בלימוז' וביוגוסלביה ★★★ יצחק ויסהוף מספר כי במשחק הליגה הארצית בכדורסל בין קבוצות הפועל גן־שמואל והפועל קרית־שמונה, שהיה בגן־שמואל, נדהמו האורחים מהגליל כאשר שחקני החמישייה של גן־שמואל עלו למגרש עם קרחות מבהיקות, ובאמצע פס צר של שיער. עובדה זו לא סייעה לשחקני גן־שמואל לנצח והם מדורגים כיום במקום האחרון בטבלה ★★ מזכיר הפועל בת־ים, ויקטור טל, רטן אחרי הפסד קבוצת הכדורעף של המועדון בשריד (3:1). בין השאר אמר לאחד משחקניו: "הרכש הטוב ביותר שעשינו העונה הוא יצחק 'שערי'"... שערי הוא מוותיקי שופטי הכדורעף שהתמנה כמנהל הקבוצה ★★ נישאר בכדורעף: בנצחונה המדהים של הפועל איחוד עירון על הפועל המעפיל 0:3, הוא נצחון ראשון אחרי למעלה מ־25 שנה — מציין מוטי חביב. איחוד עירון, בשמה הקודם, הפועל עין־שמר, ניצחה במאי 1962 את המעפיל בחצי־הגמר גביע־המדינה. מאז לא ניצחה את יריבתה. מי שהיה לפני 25 שנה כדורעפן פעיל הוא מנו אלון. הפעם היה במגרש יפתח אלון, הבן שסגר מעגל ★★★★★★

הרץ שנפצע לפני המרתון

★★★ יוסף גלזר מביא את סיפורו המדהים של הרץ החיפני אבי אפל, בן ה־33 ממועדון איילות. אבי נפצע בתאונת־דרכים במהלך אימון שערך לקראת מרתון־טבריה. הוא נפגע ע"י קומביין בשדות קיבוץ אפק. אפל נותח ואושפז. לפני שנתיים נפצע אבי פעם ראשונה בתאונת־דרכים בזמן אימון, אבל התאושש וחזר לרוץ ★★★ הרצה ההונגרית, יהודית נאג', שחגגה בזמן מרתון־טבריה את יום הולדתה ה־22, הגיעה רק במקום השלישי. היא אמרה למארגנים: "טוב לבוא לישראל להשתתף, אבל לא לרוץ חם מדי". ★★★ הכל נשאר במשפחה: שתי הרצות הישראליות המצטיינות היו זהבה שמואלי, המנסה לשבור את המינימום במרתון לקראת המשחקים האולימפיים בסיאול (הגיעה שנייה וראשונה בין הישראליות), ואחותה מול שלום (הגיעה רביעית ושנייה בין הישראליות). מול הצעירה מזהבה חולמת לנסוע יחד עם אחותה לסיאול ★★★ מבצע נאה של משפחת ארטן מרחובות: חיים ארטן, מוותיקי אנשי הספורט בארץ ומי שהיה, בין השאר, מאמן הנבחרת הלאומית בכדוריד במשך שנים רבות, רץ את 42 הק"מ ו־190 המטרים, יחד עם רעייתו שושנה ★★★ בעקבות המחלוקות בין מכבי חיפה ועיריית חיפה על תנאי השימוש באיצטדיון בקרית־אליעזר נפגש יו"ר מחלקת הכדורגל של מכבי חיפה, יצחק אביעד, עם מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן. בנוסף לבדיקת האפשרות לשחק בקרית־חיים העלה אביעד הצעה להיכנס לשותפות של 50 אחוז בבעלות על האיצטדיון — דיווחו של יוסף גלזר ★★★ בעקבות לחצים שהפעילה החזית הדתית בעיריית חיפה הסירה העירייה חסותה מאליפות חיפה בטניס־שולחן שנערכה בשבת בהיכל־הספורט ברוממה. באליפות זכה לורן סורייה, עולה חדש, בן 23 מצרפת, שהוא גם טניסאי־שולחן מצטיין במכבי חיפה מליגה א' ★★★ בתום משחק הכדורסל הדרמטי בין מכבי ת"א ואריס סלוניקי נישק מאמן מכבי ת"א, רלף קליין, את כוכב אריס, ניקי גאליס, וזה הגיב: "עכשיו לא אתרחץ שבוע"...★★★

השתקה אינה פתרון

משרד החינוך נכשל כאשר בחר בדרך של החרמת עתונאיות, אשר העלו לדיון ציבורי את תוכניות המשרד בנושא האינטגרציה

מאת אמירה סרטני

הדרך בה בחר משרד החינוך (דוברו — בשם השר?) של החרמת העיתונאיות נילי מנדלר („הארץ") ויעל פישביין („דבר") היא יותר מאשר תמוהה. דומני, שלא אירדוקים במאמריהן, אלא עצם הפרסום והבעת הדעה של מנדלר ופישביין על מגמות המסתמנות במדיניות המשרד, הם אשר הציקו למי שבחר בדרך זאת.

עמידתה של מועצת העיתונות לצידן של העיתונאיות — חשובה ומבורכת.

האינטגרציה בחינוך היא הביטוי המעשי לחלום של שילוב חברתי בין בני העליות השונות, בינם לבין בני הארץ ובין העדות השונות, והיא ביטוי לתפישה אידיאולוגית, השוללת את הנצחת הפערים והמעמדות בחברה, ובשל כך היא נושא שבתחום הרגישות הגבוהה.

מטבע הדברים, תהליך המתמשך שנים רבות ומלווה בבעיות ובקשיים — נסוג, מתקדם ומשנה כיוון ולטובת העניין יש הכרח לבחון אותו מדי תקופה ולהסיק מסקנות לגבי עתידו.

מי שקרא את טיוטת ההצעה „לשיפור מערכת החינוך בישראל" שהוכנה לדיון בסגל של משרד החינוך ומי שמייחס חשיבות להשפעת החינוך כגורם בעיצוב החברה, חייב היה להזדעק. בתכנית המרובררת היה יותר משמץ של אנטי־אינטגרציה והיתה בה הצעה לדרך של סיווג ילדים, בין „חזקים" ו„חלשים" וקריאה לתחרות מסוכנת.

כשהגיע לידי נייר־הטיוטה המוזכר הגשתי בכנסת הצעה דחופה לסדר־היום בנדון, אף כי ידעתי שזו רק טיוטה ראשונית שטרם התקיים עליה דיון. נייר זה הוכן בידי גורם בכיר במשרד החינוך והתרבות ועל כן הוא בעל משמעות ומבטא מגמה שאני רואה בחומרה רבה.

העלאת הנושא לדיון ציבורי על־ידי העתונאיות יעל פישביין ונילי מנדלר (אשר מלוות בנאמנות את נושא החינוך), וכן על־ידי חברי כנסת ואני ביניהם, גרפה אנשי ציבור שונים לוויכוח והיתה הכרחית כדי להציב מחסום בפני מגמה מסוכנת שבאה לידי ביטוי במסמך המוזכר.

משרד החינוך נכשל כאשר בחר בדרך של החרמה; השתקה אינה פתרון. ראוי משרד מכובד זה (והוא מאד מכובד בעיני) שיקח בחשבון את אשר נאמר ונכתב על דרכו וניתוב מדיניותו.

הכתף האמריקנית והחיבוק הסובייטי

אל ננשוב הבל־פה קר על היחסים המתחממים בין המעצמות

מאת זאב פרקר

יעל לוטן במאמרה „בכה היא רוצה אותנו" („על המשמר", 3.12.87) מנהלת עדיין מלחמה קרה נגד ארצות־הברית. ארה"ב היא בעיניה האשמדאי של העולם וג'יין קירקפאטריק, מי שהיתה שגרירת ארה"ב באו"ם, ידידה כנה ומסורה של ישראל, היא הלילית של בבורי השטן.

המלחמה הקרה נגמרה כבר מזמן, המעצמות חתמו על הסכם לחיסול הטילים הגרעיניים לטווח קצר ובינוני. ארה"ב ונשיאה השמרן רייגן נענים באהדה לרוח ה„גלסנוסט" הנושבת מבריה"מ. מדוע איפוא החליטה יעל לוטן „לרדת" על ארה"ב? הכל בגלל כנס עיוני במכון על שם ג'יין קירקפאטריק ובנכחותה?

אף אחד אינו חייב להיות חסיד שוטה של ארה"ב. מעצמה זו מייצגת את הקאפיטליזם על כל צדדיו השליליים, אבל בואו לא נכחיש את הישגיה הכלכליים גם אחרי המפולת בבורסה בוול־סטריט. לצערנו הרב, מי שמתיימר לייצג כלכלה סוציאליסטית — בריה"מ, פולין, רומניה וכל היתר — נכשלו כשלון חרוץ. בחגיגות השיבעים למהפיכה הוצגה בריה"מ כשייכת בחלקה לעולם השלישי. ברומניה, מספרים לנו, אין דלק בחורף ומכינים תלושים לחלוקת לחם. אפילו יש כאן הגזמה מסויימת, המצב שם בכי רע. על המצב בפולין, אנא יעל לוטן, קראי בבקשה את מאמרו של סבר פלוצקר, ששב זה עתה מביקור שם. אין זו בושה להיות במצב כלכלי קשה אבל גם לא כבוד גדול, בפרט למי שהתיימר להגיע להישגים. הלא אין לטעון, שארה"ב שולטת במשאביה הטבעיים של בריה"מ.

מה רוצה בריה"מ בפולין?

אין אני חייב לסנגר על ארה"ב, אבל חד־צדדיותה של יעל לוטן היא כה בוטה, שאין ההגינות הציבורית סובלת זאת. יעל לוטן טוענת: „השמש אינה שוקעת על האימפריה האמריקנית, שבסיסיה פרושים על פני כל הימים והיבשות" היא שוכחת, משום מה, לספר לנו, שגם במעצמה השנייה בעולם, בבריה"מ, השמש אינה שוקעת ובסיסיה פרושים מאפגניסטן ועד ברלין. מה, למשל, רוצה בריה"מ מאפגניסטן? למה איננה יוצאת משם? ומה, למשל, שומו שמיים על השאלה המחוצפת שלי, מחפשת בריה"מ בפולין? הלא כל נער יודע, לא דרוש היה מישאל־עם בעניינים כלכליים, שנערך זה עתה, כדי להוכיח, שהעם הפולני אינו רוצה אפוטרופסות של בריה"מ. למה, אם כן, מחבקת בריה"מ את פולין בחיבוק דב? הלא יעל לוטן לא תספר לנו היום, שפולין צריכה לשמש מגן קדמי לבריה"מ נגד התקפה מן המערב. ואולי היא כן תספר לנו? לצערי, ואני אומר זאת בכנות, ביריבות בין המעצמות אין לבי נוטה חסד לבריה"מ. לא הייתי רוצה להיות בעולם, שבריה"מ, מלפני הגלסנוסט, שולטת בו. בארה"ב עם כל השלילה שבה, שולטת רוח דמוקראטית אמיתית. נשיא בא ונשיא הולך והדמוקרטיה שם לעולם עומדת. אם יש בצורת ורעב באתיופיה המרכסיסטית, מי מספק מזון? ארה"ב. מי הוציא את השגריר מהאיטי, לאחר הרציחות וביטול הבחירות באיץ? ארה"ב, זו המושמצת מכל הצדדים. בואו, אם כן, ולא ננשוב הבל־פה קר על היחסים המתחממים בין המעצמות. ראשית, הרי ההתחממות היא לטובת העולם כולו, ושנית, הלא זה הבל־פה, מה הוא כבר ישפיע.

ראייה חד־צדדית

מאמרה של יעל לוטן עוסק, כמובן, גם ביחסי ישראל — ארה"ב ובעניין השלום. השלום הוא משאת נפשה של יעל לוטן, אבל הראייה החד־צדדית, המעוותת, מביאה אותה לכתוב במאמרה זה את המלים הבאות: „לאור כל הדברים הללו קשה כיום להיתמם ולטעון, שהציונות איננה אויבת של בריה"מ וכי רדיפתם של ציונים מוצהרים על־ידי השלטונות הסובייטיים איננה אלא ביטוי לאנטישמיות." ידוע לי, שיעל לוטן היא אנטי־ציונית, אבל עד כדי כך? ומה הם „הדברים האלה", שלאורם הפכה הציונות אויבת של בריה"מ? ספר שפירסם בנימין נתניהו, שגריר ישראל באו"ם, תחת הכותרת: „כיצד יוכל המערב לנצח". לא קראתי את הספר, אבל נניח אפילו, שבנימין נתניהו מגלה למערב סודות של בריה"מ, שעיין לא שופטם. מה זה שייך לציונות? צדק, כנראה, מי שאמר, שהצדקת הרוע, איננו שונה בהרבה מן הרוע עצמו. ארה"ב עומדת מאחורי ישראל בטיעוניה הצודקים, לא אותי כל הטיעונים. ואכן, לו בריה"מ היתה מגלה קצת הבנה ומתייחסת, גם היא, לטיעוניה של ישראל, ללא קיצוניות חד־צדדית, יכול להיות שהשלום היה כבר מזמן פורש כנפיו על האיזור. אולי זה יקרה עכשיו.

נושאת־מטוסים של ארה"ב

ישראל היא ידידה של ארה"ב אבל איננה אויבתה של בריה"מ. יש לישראל הרבה אויבים והרבה אילוצים המחייבים אותה לחפש כתף להשען עליה. ארה"ב מושיטה לנו כתף מסיבות אלה ואחרות ואנו נשענים עליה. בישראל אומרים, שאנו נושאת המטוסים של ארה"ב ושאנחנו בסיס לוגיסטי שלה. ארה"ב איננה אומרת זאת, אולי בגלל עינא־בישא של ארצות ערב ואולי בגלל זה, שהיא יכולה להסתדר טוב מאד בלעדינו — המצב במפרץ הפרסי מוכיח. ארה"ב משמשת כתף לישראל, בכך אין ספק. הכתף של ישראל חלשה מדי, מכל הבחינות, בשביל לתמוך בארה"ב. למה אם כן, ארה"ב תומכת בנו? כי לא התועלתיות לבדה שולטת בעולם, לפחות במערב. גם בכך ראייתה של יעל לוטן חד־צדדית ומטעית. לו בריה"מ היתה גם היא מושיטה לנו גיבוי כלשהו, המצב היה, ללא ספק, הרבה יותר מאוזן.

ליעל לוטן דעות פוליטיות ברורות ולא קשה להבחין בהן. אם יעל לוטן מטפטפת את דעותיה טפין, טפין, בדרך לספרות, שהיא עורכת אותו, אני בולע. לפעמים זה גם טעים. אבל אם היא רוצה להשקות אותי כוס מלאה מן המשקה הזה, זה כבר יותר מדי.

מוות בפנקס הטלפונים

מי שמענה כדי להשיג אינפורמציה, בטענה שהדבר הוא לטובת המדינה, מתרגל מהר מאד לסבול והופך את העינויים לכלי שישתמש בו בכל עת ■ ראיון עם פרופ' גרגוריו קלימובסקי, שעמד בראש ועדה ממלכתית בארגנטינה שחקרה את פרשת „הנעדרים"

מאת שלמה סלוצקי

מי שצפה בשבוע שעבר בסרט התעודי בו בחרה הטלוויזיה הישראלית לציין את יום זכויות האדם הבינלאומי, יכול היה ללמוד על מאבקן העיקש וחסר הפשרות של אימהות הנעדרים מארגנטינה על זכותן לדעת מה עלה בגורל יקיריהם. ראשי המשטר הדיקטטורי כינו אותן בזמנו „משוגעות כיכר מאיו", והעולם כולו הכיר במושג שהפך להיסטורי: „אמהות כיכר מאיו".

מי שהכיר מקרוב את אותו מאבק מסוכן למען זכויות האדם, במשטר שלא ראה באויביו הפוליטיים בני־אנוש שיש לכבדם, הוא פרופ' גרגוריו קלימובסקי. פרופ' קלימובסקי, שליווה כתף אל כתף את אמהות הכיכר, התבקש לאחר־מכן על־ידי הנשיא אלפונסין לעמוד בראשות ועדה ממלכתית שחקרה את נושא הנעדרים בארגנטינה. כיום הוא נמצא כנציג מפ"ם בארגנטינה בקונגרס הציוני. בראיון מיוחד ל„על המשמר" הוא אומר, שמי שמענה כדי להשיג אינפורמציה, בטענה שהדבר הוא לטובת המדינה, מתרגל מהר מאוד לסבול והופך את העינויים לכלי שישתמש בו בכל עת...

— פרופ' קלימובסקי, כיצד ניתן להסביר, מעבר לאינטרסים הכלכליים, המקומיים והבינלאומיים, שפעלו בזכות ההפיכה הצבאית במארס 76', את רמת האכזריות שאליה הגיעה הדיקטטורה הצבאית בארגנטינה?

ראשית, לצבא הארגנטיני יש מסורת פשיסטית די מפותחת. גם המשטרה וגם הצבא רואים עצמם אחראים לגאולת ארצם והגנה עליה מפני „השפעות אנטי־לאומיות". כאשר הצבא השתלט על המדינה ב־1976 הוא ראה זאת כחלק ממלחמה, שהאויב שלה הוא חלק מהעם הארגנטיני, ומכאן שהוא השתמש בכלים שמשתמשים בהם במלחמות ואפילו ב„מלחמה מלוכלכת" כפי שהם בעצמם הגדירו אותה. על־פי האידיאולוגיה שלהם, אלו שמתו תוך כדי „הקרבנות" כלומר תוך כדי הנסיון „לנקות" את ארגנטינה מ„היסודות האנטי־לאומיים", נפלו למען עתידה של המולדת, ולכן הוא חלק מאותם „קורבנות אזרחיים שאין אפשרות להמנע מהם בעת מלחמה". תוך שימוש בטכניקות שלמדו מפעילותם של הצרפתים באלג'יריה ומעמים אחרים כקולוניות שלהם, השתמשו אנשי הצבא בארגנטינה בעינויים, כדי „לפצח" את מה שנראה להם כמחתרת ארצית מאורגנת ומתואמת. אחת השיטות החדישות שהכניסו היא הזנת מחשב בשמות של אנשים שמספרי הטלפון שלהם נמצאו בפנקסי הטלפונים הפרטיים של אנשים שנחטפו. שם שהופיע על המסך שלוש פעמים, דירתו נפרצה למחרת היום, והוא עצמו עבר לרשימת ה„נעדרים". זה כלל אפילו מספרי טלפון כמו למשל של הרופא שיניים או של מי שחייב כסף; בארגנטינה של שנות השיבעים הוא היה מועמד למוות, אם היה מופיע בפנקס הטלפונים של מי שנפל בידי השלטון הצבאי.

לגיטימציה לעינויים ואונס

היצר הסדיסטי של מאות ואלפי חברי חוליות־החטיפה־והחיסול של הצבא, קיבל

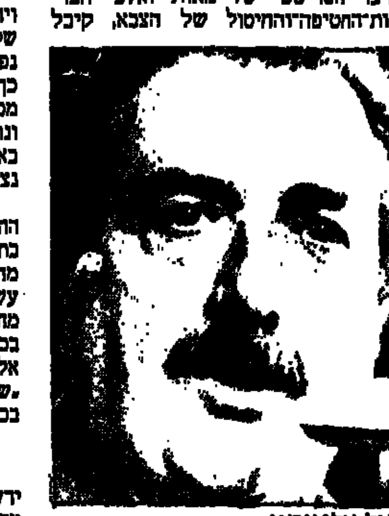

גנראל אלפונסין — כניעה לדרישות הצבא

לגיטימציה לבצע את זממו כאשר השלטון הדיקטטורי אמר לו, שהחטיפה, העינויים ואפילו האונס וההשפלות כנגד „אויבי הלאום הארגנטיני" מותרים ונחוצים כחלק ממלחמת הקודש להגנה על אלוהים, המשפחה והקניין הפרטי. וכאשר אדם מבצע עינויים פעם אחת, קל לו יותר לעשות זאת בפעם השנייה, ועוד יותר בפעם הבאה, וכך הלאה.

— הציבור הישראלי שואל את עצמו, לנוכח הגילויים על מה שאירע בארגנטינה, כיצד יתכן שהעם הארגנטיני איפשר זאת לגנרלים.

זו תופעה מורכבת. ניתן לומר, שהשפיעו מספר גורמים בו־זמנית: ראשית חוסר האינפורמציה שנבע מאיסור מוחלט על פרסום שמות „הנעדרים" ופעולות המשטר לדיכוי כל נסיון להתארגנות. קשור לזאת את הפחד האמיתי מפני תגובת השלטונות לנסיון לדעת או למחות. מכאן יש להבין את הופעת האימרה „ודאי יש סיבה", שהתפשטה בחברה הארגנטינית ושאפשר היה לשמוע אותה בכל עת שנודע על חטיפתו של מישהו על־ידי הצבא. הדיקטטורה הצליחה למדי במלחמה הפסיכולוגית כאשר הביאה את הארגנטינאים לכך שהאמינו שפעולות השמאל נגד [illegible] הצבא והחטיפות ההמוניות של אזרחים [illegible] חד הם, ושהצבא הגיע לשלטון כדי להכניס קצת סדר בבלגן.

כמו באולימפיאדת ברלין ב־1936

ההצלחה הגדולה של הצבא באה לידי ביטוי במיוחד בעת משחקי ה„מונדיאל" בארגנטינה במחצית 1978, כאשר הארגנטינאים יצאו לרחובות, הריעו לקבוצה הארגנטינית ולווידלה כאחד. המשחקים אורגנו או מתוכננו [illegible] של משחקי ברלין ב־1936, שהיו חלק בלתי נפרד מהתעמולה הנאצית. אני יכול להעיד על כך, שראיתי אז ברחובות בואנוס־איירס את מכרים שלי, שבמשפחתם היה „נעדר" שנחטף ונרצח על־ידי השלטונות, כשהם משתתפים באחת ההפגנות „הספונטניות" של שמחה על נצחון ארגנטינה ב„מונדיאל".

הביטוי השני באותו כיוון היה ההפגנות ההזדהות שבהן השתתפו המונים ארגנטינאים בתמיכה במלחמת ה„מלווינס" (פוקלנד). [illegible] מדהים לראות כיצד ב־30 במארס [illegible] עשרות אלפי אנשים קיבלו מכות [illegible] מהמשטרה שבאה לפזר הפגנה נגד המשטר בכיכר מאיו, ואילו יומיים לאחר־מכן, [illegible] אלפים באים להריע לרודן הגנרל גלטיארי, „שהחזיר לעם הארגנטיני את הכבוד האבוד בכובשו את המלווינס".

„לא ידעתי"

הביטוי השלישי לאותה תופעה הוא ה„לא ידעתי", תופעה שאנחנו כיהודים מכירים היטב מהתרוצים והרציונליזציות של הגרמנים ו[illegible] עמי אירופה שבהן התחוללה שואת [illegible] במלחמת העולם השנייה.

— העם היהודי ממשיך לנהל מסע „לא לשכוח ולא לסלוח" לגבי הנאצים. [illegible] שבארגנטינה — ארבע שנים בלבד [illegible] מה שאירע שם — אין הפגנות [illegible] למען זכויות האדם ונגד חוקי החנינה [illegible] פקטו שנחקקו על־ידי הקונגרס [illegible] בלחץ הצבא.

יתרה מזו, שהרי לא מדובר בחנינה [illegible] פעמית הניתנת על פשעים שבוצעו [illegible] אלא מדובר בחקיקת חוק של „משמעת מחייבת", אשר נתנה גיבוי וחסינות לכל [illegible] צבא וכוחות בטחון הפנים שמתחת לדרגת גנרל, על כל מעשה שעשה — או יעשה — במסגרת „המשמעת המחייבת". יש [illegible] בפירוש הזמנה לחטיפות, עינויים ורצח [illegible] פוליטיות בעתיד במסגרת החוק, כל עוד [illegible] להצביע על סמכות עליונה כנותנת הפקודה.

לכל הדעות יש עוד הרבה מה לעשות בארגנטינה לגבי זכויות האדם, ונראה [illegible] שבצעדי הכניעה החוזרים על עצמם [illegible] אלפונסין לדרישות הצבא, אין התקדמות [illegible] להיפך, התרחקות מהיעד הנכסף.

קזנובה חוזר

מאת אהרון ניר, רומא

ג'אקמו קאזאנובה, ההרפתקן הגדול של אירופה הרקארנטית במאה הי"ח, מאהב הגבירות (והמשרתות) בחצרות דוכסים ורוזנים, עומד לחזור אל עיר מולדתו ונציה, יותר נכון: עצמותיו יועברו לשם מן הקבר בעיירה הצ'כוסלובקית הנידחת דוקס, במבואות בראטיסלאווה, מקום־שם נקברו לפני 189 שנים. הוונציאנים זקוקים לו ־ ולא חשוב שהמדובר אך ב„שרידיו הארציים" — לפתיחת הקארנבאל הצוהל שלהם (הידוע־לשמצה בהתעללות ביהודים של ימים עברו).

אכן, רעיון מאקברי כשלעצמו הוא לפתוח קארנבאל ב„חגיגת" לוויה... אך לפירסומות יש הגיון משלה. הוונציאנים סבורים, כי שמו הכרו הפיקאנטי של האיש יש בהם כדי לסקרן תיירים ולהביאם אל פתיחת הקרנבאל, שייערך עם טקס הקבורה־מחדש של קאזאנובה. הקבר כבר אותר תחת מצבת שיש, בקרבת טירה של הרוזן ואלדשטיין, שאצלו חי קאזאנובה את שנותיו האחרונות כספרן של ספרייתו העשירה. עיריית ונציה מנהלת פעילות רבה לשם השגת אישור השלטונות הצ'כוסלובקיים (באמצעות שגרירות איטליה בפראג), ויש אף כבר מי שמכין את פרטי הטקס הגדול אשר ייערך, כמובן, ביום פתיחת הפסטיבאל, בפיאצה סאן מארקו, מול הקאתדראלה הגדולה — וזאת עם מיסה קדושה, למרות העובדה שהמת היה אפיקורוס גדול ואף הרבה לשכב עם נזירות.

ג'אקמו קאזאנובה מת בגיל 73 בגולת בוהמיה בשנת 1798, לאחר נדודים והרפתקאות אין־סוף בחצרות נסיכים ובבתי־בושת של אירופה כולה. 16 שנים קודם־לכן (בשנת 1782) גורש מעיר מולדתו בעקבות שערוריה שעורר עם פירסום כתב־פלסתר בשם „לא אהבות ולא נשים", אשר בו סיפר סודות מן החדר (בעיקר חדר־המיטות) של אצילי ונציה.

לסיכסוכים בין קאזאנובה ובין שלטונות ונציה היתה היסטוריה ארוכה. ואכן, לפני גירושו התנסה בישיבה בבתי־סוהר שונים של הרפובליקה הוונדינית: תחילה במבצר־הכלא באי ס"ט אנדריאס, ואחר־כך בבית־הסוהר המפורסם, שגגו עשוי היה עופרת ושאליו מביאים כיום את התיירים כדי להראות להם את אכזריותם של הדוג'ים (בית־הסוהר הזה ידוע בשם „פיומבי" ־ עופרת — ובקרבתו נמצא „גשר האנחות").

קאזאנובה נולד בוונציה בשנת 1725, כבכור בין חמשת ילדיה של שחקנית תיאטרון. הוא למד משפטים באוניברסיטת פאדובה הקרובה, ובאותה תקופה אף נעשה נזיר ואפילו הגיע למעמד החשוב של „אבאטה" ־ דהיינו אב־מינזר. בתפקיד זה הוא התלווה בשנת 1744 לחשמן אקוואוויוה, כאשר הלה יצא לביקור אצל האפיפיור ברומא. ואולם דווקא בעיר הנצח אנוס היה, לוותר על גלימת הנזיר ועל מעמדו כמזכיר של חשמן, לאחר שהואשם במעורבות בהסתבכות [illegible] של פאטריצים רומיים מכובדים. הוא חזר לוונציה, וכאן החלה תקופת ההרפתקנות בחייו, אשר העניקה לו פירסום רב עד מותו ועד ימינו.

הוא התנסה בשורה ארוכה של הצלחות, הישגים... וכריזות. היה ידוע ונכנס בחצרות מלכים ונסיכים באירופה כולה: בווינה, בווארשה, בפאריס, [illegible] עשה הכרה אף עם וולטייר. [illegible] בבית־סוהר. הוא עבר לצרפת [illegible] לוונציה, ואולם למן־כן הספיק להעניק לצרפתים את משחק ה„לוטו", שהיה אז כבר ידוע באיטליה ובפאריס אף הקים בית־חרושת לאריגים... עם ונציה קיים כל הזמן יחסים דו־משמעיים [illegible] אליה, אך לא הצליח להישאר בה לאורך ימים. בשנת 1755 דנו בית־הדין של האינקוויזיציה לעונש־מאסר כאשם „בביזיון הדת הקדושה". הוא הואשם במעשי כישוף, עיסוק אשר זיכה [illegible] גדולות ובאותות־כבוד בחצרות מלכים ונסיכים של אירופה הצפונית, שאליה הגיע אחרי בריחה מבית־הסוהר „פיומבי". הזמן חלף, ובינתיים הזקין קאזאנובה ואיבד את היכולת ואת החשק להרפתקאות אהבים ואחרות. הוא התמסר לכתיבה כהרפתקה אחרונה, וגם כאן היו לו הישגים חשובים, אשר למעשה [illegible] את המיתוס שלו כגדול ההרפתקנים של המאה הי"ח.

בזמן האחרון עסקו היסטוריונים וחוקרי ספרות בסמינארים ובסימפוזיונים — רבות באישיותו של קאזאנובה [illegible] הסופרים החשובים של [illegible] בכבודו ובעצמו טיפל [illegible] המוצלחים במיתוס של קאזאנובה [illegible] עם העברת עצמותיו לוונציה [illegible] אמנם תיתן ממשלת צ'כוסלובקיה [illegible] הסכמתה לכך — תעלה [illegible] הזאת גם למישור ההתקשרות [illegible]

החרות מיד ליד

פרופ' עוזי אורנן הואשם על־ידי עיריית ירושלים, בפרסום מודעות — חלוקת כרוזים לעוברים ושבים ברחבת המשביר המרכזי, שברחוב המלך ג'ורג' בירושלים, בלא היתר מראש העירייה, עבירה לפי חוק העזר לירושלים (שילוט) ולפי חוק העזר לירושלים (ניקיון). אורנן הובא לדין בפני בית־המשפט לעניינים מקומיים בירושלים.

הנאשם הודה בעובדות האישום, אך טען כי מועצת העירייה חרגה מסמכותה כאשר אסרה על חלוקת מודעות מיד ליד במקומות ציבוריים בעיר, וכאשר התנתה את חוקיותה של חלוקת מודעות בקבלת היתר מראש העירייה.

השאלה, חרגה עיריית ירושלים מסמכותה, שעה שמועצתה התקינה את חוקי העזר האמורים? שופט בית־המשפט לעניינים מקומיים סבור שאכן כך, וזאת לאחר שבחן את הסוגיה על רקע [illegible] המיוחד של חרות הביטוי שהוכרה כזכות יסוד חוקתית במשפט הישראלי, ועל רקע [illegible] הישראלית והאמריקנית.

[illegible] דעות, בדרך של חלוקת כרוזים לעוברים ושבים במקומות ציבוריים, ראויה להכרה [illegible] ולהגנה מיוחדת מצד בתי־המשפט, בהיותה לא רק אמצעי זול ויעיל להגעה לתודעת [illegible], אלא גם בשל היותה לעיתים אמצעי הביטוי היחידי שעומד לרשותן של שכבות חלשות [illegible] ושל אזרחים בעלי פרופיל סוציו־אקונומי נמוך, שהם חסרי אמצעים וחסרי גישה [illegible] התקשורת ההמוניים.

[illegible] של חוקה, הקובעת את מעמדן המשפטי של זכויות היסוד האזרחיות, אין כיום [illegible] על ההוראות, אותן ניתן לכלול בחקיקה ראשית הרגילה (למעט תחומים מעטים). אך [illegible] המשנה שואב כוח אך ורק מדבר ההסמכה של המחוקק הראשי, וכאשר מדובר על [illegible] שעניינם הגבלתן של חרויות היסוד, אין מחוקק המשנה מוסמך לפעול, בתחום האמור, [illegible] הוענקה לו על־ידי המחוקק הראשי סמכות ברורה, גלויה ומפורשת לטפל בסוגיה [illegible] בדרך ההגבלה או האיסור.

[illegible] של העירייה לדאוג לנקיון העיר וסמכותה הכללית של מועצת העירייה להתקין חוקי [illegible] כשלעצמם ובלא הסמכה מפורשת מהמחוקק הראשי, כדי להעניק למועצת העירייה [illegible] להטיל מראש הגבלות כלליות, אם בדרך של קביעת איסור ואם בדרך של יצירת [illegible] על־ידי קביעת משטר רישוי, על הזכות לממש את חופש הביטוי במקומות [illegible] בעיר, לאמור — על הזכות להפיץ דעות בדרך של חלוקת מודעות או כרוזים [illegible] ושבים ברחובות העיר.

[illegible] קיימת זיקה בין חלוקת כרוזים מיד ליד לבין פגימת ניקיון העיר, אין לומר על זיקה [illegible] ברורה וודאית וקרובה.

[illegible] הכללי של שמירת הנקיון וליתר דיוק: החשש הכללי מפני פגימת הניקיון, אין בו [illegible] הטלת הגבלה מראש על חירות הביטוי ברחובותיה הציבוריים של עיר. ההוראה בחוק [illegible] חורגת מהסמכות שהוענקה למועצת העירייה בפקודות העיריות, כי פרט להטלת [illegible] על העירייה „לדאוג לנקיון הרחובות", ופרט להסמכתה הכללית של מועצת העירייה [illegible] עזר, כדי לאפשר לעירייה ביצוע הדברים שהיא נדרשת או מוסמכת לעשותם או [illegible] בביצועם", פרט לאלה — אין למצוא בהם כל הסמכה מפורשת לאיסורה או להגבלתה [illegible] להפיץ דעות בדרך של חלוקת מודעות מיד ליד.

פרופ' עוזי אורנן זוכה מכל אשם.

בולים ובולאים

מאת יהושע מרקוס

[illegible] הזיכרון המוקדש לציון 200 שנה לאוסטרליה. משמאל — חותמת הדואר של באר־שבע

הקנגרו בן־200

[illegible] מן שלוש סדרות הבולים שיופיעו ב־26.1.88, כלול בול זיכרון, המוקדש לציון 200 שנה לאוסטרליה. הבול עוצב על־ידי הגרפיקאי גדעון שגיא, המתאר שתי נקבות של קנגורו [illegible] את אוסטרליה) המחזיקות עוגת יום הולדת. העוגה מקושטת בפסים כחול לבן (דגל ישראל) ומגן דוד. על העוגה רואים נרות יום הולדת. על השובל מצויר סמל אירועי חגיגות [illegible] שנה לאוסטרליה. הבולים הודפסו בצבעים רב־גוניים בדפוס לווין אפשטיין, בערך נקוב של [illegible]

[illegible] המדינה מקיימות ישראל ואוסטרליה קשרי ידידות, שהבול הנפיקה, מהווה להם [illegible] יש לציין, שמעטפת יום ראשון להופעת בול זה ב־26.1.88, תוחתם בדואר באר־שבע, [illegible] שבה מופיעה אנדרטת „אנזק" שהוקמה בנגב, ליד קיבוץ בארי, לזיכרם של חיילי [illegible] אוסטרליה וניו־זילנד, אשר נפלו במלחמת העולם הראשונה באזורנו.

שיכתבו את ההווה

(סוף מעמוד 6)

[illegible] כמו בפולין, כמו בישראל, כל עיתונאי [illegible] שאלה על דעתו. יש חופש עיתונות, [illegible] כך, שאלתי, מדוע לא מתקנים שגיאה [illegible] עיתונאי מן השורה בסוכנות פא"פ? העורך [illegible] לא השיב על כך.

[illegible] עם כתיבת שורות אלה, בסוף השבוע [illegible] לא נתקבלה תגובה ממשית מהגורמים [illegible] בפולין. העורך הראשי של „טריבונה [illegible] לשכנע כי פרסום מכתבו של שלום [illegible] בעיתונו מהווה פיצוי על העלבון [illegible] שנגרם לישראל וליהודים. אפשר [illegible] עם האורח מיקה. התכוון לדבריו [illegible] אפשר, לעומת זאת, להאמין לו כי [illegible] הכתובה בנושא, הכתובה היא [illegible] הפולנית והעומד בראש המפלגה, [illegible] ירוזלסקי, והכל שהתגובה מתמהמהת, [illegible] התקריות. והשתתפות ישראל [illegible] באפריל — 1988 מתעטפת בסימני [illegible] הדם מדובר בכוונה לפגוע באירועים [illegible] 45 שנה למרד גטו וארשה או אולי [illegible] לפגוע בתהליך הנרמול בין שתי המדינות? מי בכלל יצר את התקרית? האם נעשה הדבר בידיעת ירוזלסקי או בפקודתו?

לא יהיה זה סביר להפנות אצבע מאשימה לכיוון הגנראל. אין זה סביר שבמשיכה אחת מקלקל העומד בראש הפירמידה השלטונית בווארשה את מסכת פעולותיו לשיפור היחסים עם ישראל. ירוזלסקי עשוי היה לשגות בנעיצת סיכה במקום רגיש ליהודים — אך לא במכת מוט ברזל שחומרת פגיעתה ברורה מלכתחילה.

ניתן אפוא להניח שהאחראים לתוספת, הם גורמים בצמרת שכוחם אינו מאפשר תיקון הנזק בלי התקטשות פנימית מסוכנת.

כך או כך, ישראל אינה יכולה לשפר את היחסים עם פולין כפי שהיתה מעוניינת. אי־אפשר יהיה לעבור לסדר היום על העמדה בשורה אחת של השואה היהודית, וההתפשטות הישראלית והצמיחה הנאראנאצית. הפולנים, אגב, כועסים מאוד כאשר מזכירים להם שבעת ההיא, לפני 45 שנה, כשהגטו בער, הם התהדרו ליד חומות, הרוע הנאצה, הם תמיד הצדיקו עצמם בנסיבות. פעם לחצו הגרמנים, פעם הרוסים. עכשיו הם רומזים שהעורבים לוחצים...

פופולאריים עד המשבר

שביתת עתונאי רשות השידור הסתיימה, אך השובתים לשעבר עדיין מסיקים מסקנות ומפיקים לקחים. ■ ביניהם: עויינות הפוליטיקאים, חולשתה של הפופולאריות והחשוב מכל — כוחה של סולידריות

חלפו שבועיים ימים מאז הסתיימה שתיקתם הרועמת של אמצעי התקשורת האלקטרוניים. מחדרי החדרים, בצורה סמויה פחות וגלויה יותר, עולה שתוצאותיה של השביתה עדיין ניכרות במערכת המורכבת, הכוללת את ההנהלה ובעיקר את העובדים.

באשר לאחרונים, הרי שהללו אינם מסתירים את המסקנות והלקחים שהפיקו. הממסד, שנהג להתדפק על דלתות הרדיו והטלוויזיה בימים כתיקונם, לא השמיע את קולו, בזמן שהעובדים היו צריכים אותו יותר מכל. הפוליטיקאים מהליכוד והמערך, מתוך שיקולים צרים שלהם ומתוך הצטרפות לגל „העליונים", שאפיין את הלוך הרוחות הכללי — שתקו.

כעת, כאשר השביתה מאחור ועמה גם חשבון הנפש, מצאו זמן נציגי השובתים לפנות לאותם גופים בודדים שעמדו לצידם מימיו הראשונים של המאבק. בימים אלה, קיבל מישל אלמליח, יו"ר מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם (המשמש גם כמ"מ רכז המחלקה לאגוד מקצועי), מכתב מיו"ר האיגוד הארצי של עתונאי ישראל, אמנון נדב, ובו מודה נדב לאלמליח, ולמועצה בראשה הוא עומד, על „כל ההבנה, העזרה והסיוע, לכל אורך הדרך".

„הייתי במילואים כשהחלה השביתה של העיתונאים" מספר אלמליח. „ביום שהשתחררתי כבר הייתי עם רגל אחת בתוך המאבק. בשלב הראשון החלטנו, שחייבים לחזק את רוחם של השובתים, על אף אי־הפופולאריות שבצעד זה. יצרנו קשר עם האיגוד הארצי שלהם, נפגשנו עמם, ונציג שלהם, אפריים אבא מקול ישראל אף השתתף באופן פעיל בישיבת ריכוז מועצת ועדי העובדים. למחרת, בכנס של כל עיתונאי רשות השידור, דאג אפריים אבא לציין בהתרגשות עובדה זו, בפני המשתתפים. נראה לי, שבהחלט היה חשוב להם, שיש גוף המייצג מאות חברי ועדים, מכל הארץ ומכל המגזרים התעסוקתיים, שקם ובלי לחשוש מדעת קהל תומך בהם".

כתוצאה מהמפגש, מספר עוד מישל, נרתמה למשימה כל מועצת הוועדים. בעיתונאים השובתים ראו ציבור עובדים לכל דבר על הבעיות השונות המתלוות לכך. ראו שיש צורך, ובראש וראשונה, עבור השובתים, בהבעת סולידריות רחבה ומקיפה, כדי לעודדם.

„יצאנו בעצומת תמיכה ועברנו ברחבי הארץ, ממפעל למפעל ובמקומות עבודה ופנינו אל ראשי ועדים שעמדו בעבר ועומדים כיום בראש מאבקי עובדים. כך לדוגמא, חתם על העצומה, (באותו יום, בו סגרו את מקום עבודתו) יו"ר ועד עובדי שרון טקסטיל, או אילנה כהן בשם האחיות. בין האחרים שחתמו היו גם יוסי בארי מפריזה, שנמצא היום בעצומו של מאבק (שגם בו עוזרת ותומכת מועצת הוועדים), יורם אוברקוביץ' מחברת החשמל, יהושע פרץ מנמל אשדוד, משה לוי מבית־שמש, לואי רוט מכל"ל, חיים אמויאל ממספנות ישראל ויעקב שפי מהתעשיה האווירית. 30 במיספר. נוצר מעין „מועדון אקסקלוסיבי" שרבים רצו להצטרף אליו ולא כולם הצליחו, שכן פשוט לא הגענו אליהם פיזית, כדי שיחתמו", מוסיף אלמליח.

„תדלק את הוועד והשובתים"

מעודדים מהתגובות החליטו אנשי המועצה לקיים כנס הוקרה גדול בבית העתונאים בתל־אביב. לאירוע הגיעו כ־250 נציגי עובדים מכל הארץ, ח"כים ממפלגת העבודה, ר"ץ ומפ"ם (שנציגיה בכנסת אף הגישו הצעת אי־אמון בממשלה, בנושא זה), נציגת מפ"ם בוועדה המרכזת ורבים אחרים. „האמת, שדי הופתענו", מרגיש מישל, „לא ציפינו להצלחה כה גדולה." אחר־כך הודה בפנינו אמנון נדב, שהכנס „תדלק" את הוועד והשובתים להמשך המאבק. „ראו שהתמיכה הציבורית של ראשי ועדים, המייצגים מאות אלפי עובדים, גדולה מאשר חשבו".

אלמליח יודע לספר שלמועצה היתה גם תוכנית לאירגון אירוע הוקרה נוסף בירושלים, אלא שהשביתה הסתיימה.

באסיפה האחרונה של העתונאים, לסיכום מאבקם, ביקש מישל אלמליח משמוליק בירן, שעמד בזמנו בראש מאבק המספנות לדבר בפניהם. באסיפה הודה להם בירן על־כך, שלזכותם תיזקף העובדה שהמספנות עדיין פתוחות בשל דיווחם השוטף. הוא הגיש להם את העצומה החתומה והדגיש עובדה, שלמדו השובתים במשך הזמן על בשרם, „שסולידריות של עובדים (שהיא אחד מעמודי התווך, שבבסיס רעיון מועצת הוועדים), עמדה שוב במבחן. „הצלחנו להוכיח, שלסולידריות של עובדים אין גבולות של מקצוע, פוליטיקה או צבע הצווארון", אומר מישל בגאווה.

אשדוד מארחת

[illegible] שניים מחברי הכנסת של מפ"ם ביקרו בשבוע אחד באשדוד. [illegible] ראשון למבקרים, התמונה העליונה, היה ח"כ יאיר צבן, שהתארח בעיר במסגרת יום ביישוב [illegible] (בתמונה עם ועד התפעול של נמל אשדוד ומזכיר מועצת הפועלים, יהודה בן הרדש) ומיספר ימים אחר־כך אירח הסניף המקומי את ח"כ אלעזר גרנות (תמונה תחתונה), לאסיפת חברים בסניף עצמו (בתמונה מימין, נעים שומר, נציג מפ"ם בעירייה, במרכז, גרנות, ומשמאל, שלמה אלקבץ, מזכיר הסניף המקומי וסגן מזכיר מועצת הפועלים).

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

ערב טוב ומובן

בסניף רעננה, אחד מסניפי המפלגה הוותיקים, מתמקדת בעת האחרונה הפעילות בשרשרת תוכניות שזכו לכינוי „ערבים מובנים", בנושאים מקומיים ואקטואליים. בשעול המלאכה מנצח מזכיר הסניף, צבי נדב.

דן פיינר, אחד מהפעילים מספר, כי כדרך כלל הנוסחה שגיבשו עובדת יפה: מביאים איש ציבור, מקומי או מבחוץ, או מומחה לעניין ספיציפי, אל הסניף. משתדלים להביא למקום תושבים „איכפתניקים" ומכוונים את פעילי הסניף עצמו ומפתחים את הנושא הנדון בהשתתפות כולם. כך התקיים בשבוע שעבר במקום, דיון וערב שהוקדש לחינוך. פנל המדריינים כלל את ח"כ אמירה סרטני, חברת ועדת החינוך של הכנסת, אבי פרידמן, יו"ר ועד ההורים המרכזי ברעננה ועפרה רונסקי, יו"ר הסתדרות המורים בשרון. במהלך המפגש שלחה ח"כ סרטני אצבע מאשימה כלפי הממשלה והכנסת: „יושבים שם הרבה אנשים שנושאי החינוך רחוקים מהם", אמרה ותקפה בהמשך את ההחלטה לבטל את הקצבת 1.1 מיליוני השקלים הדרושים לחינוך החובה לגילאי 3 ו־4.

אחר־כך, עבר הדיון לנושאי החינוך האפור, נטישת המורים הטובים את המערכת ומעורבות ההורים בחינוך ילדיהם. דן פיינר שהנחה את הערב מספר, כי הנושאים הנבחרים הם נושאים רלבנטיים מאוד הקרובים למשתתפים. במוקד הדיון הבא יהיה נושא „התרבות", תוך בירור השאלה הכמעט נצחית „פעילות תרבותית בכל ימות השבוע, כן או לא". זהו נושא אקטואלי, מספרים הפעילים בסניף. „המצב ברעננה גרוע מאוד מבחינה זו", הם אומרים „במשך השבוע ובערבי שישי במיוחד, העיר מתרוקנת מיושביה לטובת הערים הגדולות יותר".

במסגרת המלחמה על חיי התרבות, מנהל הסניף גם מאבק על פתיחתו מחדש של מועדון „צוותא". לדעת חבריו, פתיחת המועדון, תמשוך רבים וטובים שאין להם מה לעשות בעיר במשך השבוע ובעיקר בערבי שישי.

במקביל, מתכוננים ברעננה למאבק נוסף והפעם על נושא כאוב לא פחות — התחבורה. שיפור המצב כאן, הוא הכרחי, הם אומרים. „חייבים לעשות משהו, כדי שבעיית הפקק הגדול, הפוקק את מבואות העיר כל בוקר, תחוסל". בשלב הראשון יקיימו דיון בסניף, בהשתתפות אנשי העירייה, אנשי ציבור ומומחים לנושא התחבורה, כדי להגיע לפתרונות, לפחות על הנייר. בשלב הבא, אם יהיה צורך, ישקלו ארגון פעולות ציבוריות־מחאתיות יותר, על מנת לעורר את התושבים הסובלים בשקט.

בעריכת צביה בן־שלום

לפיד נעמת

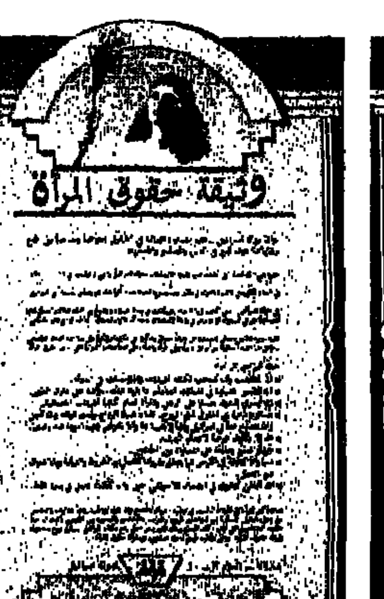

בשבוע שעבר פתחה נעמת בחודש מעמד האשה.

השנה יעמוד החודש בסימן החתמה המונית של אזרחים מכל שכבות הציבור, על „מגילת זכויות האשה".

הכוונה היא להגיע לחצי מליון חתימות, אשר יוגשו לראש־הממשלה ולכנסת ב־8.3, הוא יום האשה הבינלאומי. מאשה לובלסקי מזכ"ל נעמת אמרה כי בשנת ה־40 למדינה, לא תעסוק התנועה בנוסטלגיה מתבקשת. „נעמת תהיה עם הפנים קדימה, לעתיד, ותעסוק בפעילות שתבטיח יתר שוויון לאשה — ברוח מגילת־העצמאות".

„מגילת זכויות האשה" הודפסה בעברית ובערבית, והיא קוראת לשיפור מעמדה של האשה בנושאי חברה, משפחה וחינוך. יושבת ראש המחלקה המשפטית של נעמת חביבה אביגל, ערכה ניתוח ממצה שממצאיו יפורסמו בחוברת „חשבון אשה", על משקל „חשבון נפש". הנתונים מצביעים על כך שלצד שיפור בתחומים מסויימים, קיים קיפוח משווע באחרים. אביגל הדגישה שלושה תחומים שבהם העיוות חריף במיוחד, ודורש תיקון מיידי: דיני אישות — עגינה וחליצה, וחוקי מס־הכנסה שאינם מכירים באשה כשנישומה עצמאית, וזכויות ירושה.

נלי כרכרי, יושבת־ראש המחלקה לנשים ערביות, ספרה על התארגנות במיגזר הערבי, שתיכלול בנוסף להחתמה, גם הרצאות וסימפוזיונים. את החודש כולו ילוו תשדירי־שירות בכלי־התיקשורת. את התשדיר בטלוויזיה תוביל בדיצה, נערה צחת־עור באימונית צהובה — עם לפיד בידה.

רחל שלו

יפה ויקרה

מספרים על נעלי נושקה שהן הכי יפות בארץ, גם נוחות וגם טובות. לא בטוח אם כל המעלות האלה מצדיקות את המחיר: נעליים בעלות עקב גבוה עולות 200־300 ש"ח ומחיר מגפיים נע בין 380 ל־575 ש"ח.

נעלי ערב בקו נקי של סירה שחורה, הקישוטים משתלבים בנעל וצירופי עור עדינים או קישוטי קשירה מסטן, סרטים, כרוזיות, והמיוחד מכל הוא העקב. העקבים בגבהים שונים, 5 ס"מ, או 7 ס"מ ויש גם עקב המורכב מ־2 חלקים איסימטריים, התחתון מבריק, העליון עשוי מפסים, שחור־לבן, או אפילו צבעוני, כמו נוצות של טווס. נעלי העקב בשני הצבעים מזכירות נעלי „שאנל" משנות ה־50 והן יפות. חום ושחור, או שחור ומעט אדום או לבן. יפות הן נעלי ריימס, אך אלו נועדו לשעות חגיגיות ביותר. נעליים שטוחות עקב מתאימות לא רק לחליפה ספורטיבית.

חידוש נוסף הוא הרוכסן כקישוט המשתלב בעימור הפנימי של הנעל, אך אינו משמש לסגירה או פתיחה. ויש נעלי הליכה, שטוחות עקב, על סולית קרפ עבה, עם תיפורים גסים. גם המגפיים מיוחדים: יש מעור קרוקודייל, עור בקישוטים צבעוניים, עור ז'מש המתקפל מעל לקרסול. תמורת הרבה כסף — מסתבר — ניתן להשיג דברים יפים.

חיה יוסף

מילון מונחים אופטומטריסטים

התאחדות האופטומטריסטים (להבדיל מאופטיקאים) — הוציאה לאור מילון מונחי יסוד באופטומטריה (תורת העין). המילון נועד לצורך תקשורת בין האופטומטריסטים ובעלי מקצועות קרובים כגון: מורים, אחיות, פסיכולוגים, רופאים וכיו"ב. את המילון ניתן להשיג במחיר סמלי בהסתדרות האופטומטריסטים בטל' 04־643350. יצויין, כי מילון כזה נדרש מזה שנים, אולם עד כה לא היה כל גורם שיוציא אותו.

זה מה יש

לפי בחירת בני הזוג

סיעת מפ"ם בכנסת הגישה הצעת־חוק שיאפשר לבני־זוג לבחור להנשא ולהתגרש על־פי רצונם, בטכס דתי או בטכס אזרחי. החוק המוצע בא לפתור את המצוקות הרבות, שבהן נתקלים אזרחי ישראל בגין חוקי ההלכה, שאינם מאפשרים נשואין במקרה של „הטלת דופי" באחד מבני הזוג. לפי החוק המוצע לא תיפגע היהדות הדתית וכל זוג שיבחר להנשא בטכס דתי יעשה זאת ולא מתוך כפיה, אלא לפי בחירה חופשית — מוסרת יעל קסלר, דוברת הסיעה.

אילו היה להצעת חוק זה סיכוי לעבור בכנסת היו הרדתיים מקימים קול זעקה שהנה מפלגים את העם, כאילו שעכשיו מוכנים יהודים חרדים להתחתן עם חילוניים או אפילו עם חוזרים־בתשובה. אם אין צעקה זה רק מפני שהכל יודעים כי בקונסטלאציה של היום החוק לא יעבור, למרות שלפחות 60 חברי כנסת תומכים בו בלבב פנימה. טוב, אבל אם אני לא אפרסם את עצם הגשת החוק — מי כן?

סופגניות לחיילים

החיילים שימתינו בטרמפיאדות של קאונטרי קלאב וצומת כפר־סבא־רעננה בשבוע החנוכה יכובדו בסופגניות על־ידי מתנדבות ויצו. הרעיון הוא של חברת מטע־אפיכל, שהחליטה לאמץ את החיילים הממתינים לטרמפ ולכבדם מדי חג במאכל מסורתי מתחילים בחנוכה, עם סופגניות, כמובן, ואחר כך יבואו אוזני המן בפורים ועוגות טורט בראש־השנה. אולי עד פסח ימציאו גם משהו במקום מצות, שאותו לא יחלקו, כי בניגוד לעוגות אין לאפיכל חלק בייצורן.

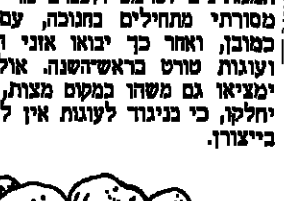

בזאר חנוכה של מיח"א

בזאר חנוכה יוצא דופן עורך השנה „מיח"א" — (מחנכי ילדים חרשים), בבית „מיח"א", רח' ריינס 23, רמת־אביב, במוצאי שבת ד' חנוכה ב־19.12, בין השעות 5.30 אחה"צ — 10.00 בערב. וביום ראשון ה' חנוכה ב־20.12 בין השעות 10.00 בבוקר — 8.00 בערב. השנה קיבלה „מיח"א" מיבחר של בגדי ילדים תוצרת ארה"ב ובגדי נשים מהמורה הרחוק במידות קטנות. יהיו גם בבזאר מוצרי פולקלור מיוון, מצרים, קיטו, יפן, אוסטרליה ועוד, הכוללים: שטיחוני קיר מרהיבים, מוצרי עץ, קרמיקה, זכוכית וכו'. מאחר והבזאר ייערך בחופשת חנוכה יופיע בפני הילדים שיבואו בליווי הוריהם — קוסם. על כל קנייה מעל 100 ש"ח יזכה הקונה בכרטיס הגרלה שייזכה בטיסה לארה"ב — תרומת חברת „פאן־אם". כל ההכנסות הינן קודש לשיקום ילדים בגיל הרך הלוקים בשמיעתם.

מגזין להורים טובים

ראה אור הגליון הראשון של „הורים וילדים — המגזין להורים טובים," הרומה מאד לירחון „הורים", שראה אור לפני שנים לא רבות, נדמה לי שאפילו אותה מערכת. נייר כרומו, תצלומים צבעוניים, מודעות רלוונטיות, 64 עמודים.

ומה בפנים? מאמר של רופא על הזנת תינוקות, כתבה על ציורי ילדים (המלמדים על התפתחותם), על „קצר בתקשורת" (כשילד מדבר לא ברור), על „מעמדות" של ילדי הגן (יש ילדים שהם תמיד במרכז העניינים ויש כאלה שאף פעם אינם מוזמנים למסיבות יום־הולדת) וכתבה חשובה מאוד — איך ללמד ילד להיזהר מזרים מבלי לנטוע בו רגשי חרדה. חלק מהמגזין מחולק לפי הגילים (אנחנו גדלים), משהו לאם בעתיד, משהו על תינוקות, על גיל שנה, פעוטות, גיל הגן ועד טרום הבגרות (הפעם — על נסיונות התאבדות).

יש הרבה במדורים, אינני יודעת אם קבועים, כי הרי זה רק גליון ראשון, ביניהם מדור של וטרינר, סקירת ספרי ילדים, משהו על מחשבים, בישול, מדור צרכני, מדור אישי של דניאלה שמי ותשובות לשאלות קוראים, שאיכשהו הגיעו למערכת לפני שהגליון הראשון ראה אור.

ברור שלא כל דבר מעניין את כל ההורים, אבל מי שיקבל משלוש רשימות וישפר קצת את היחסים במשפחה — שווה לו להוציא 7 ש"ח. מי שסבור, כי הוא הורה טוב גם בלי לקרוא מגזינים, אולי הוא גם צודק.

(צב־ש)

חנוכיות בסגנון

מבחר ענק של חנוכיות בסגנון קלאסי ומודרני מוצעים בהנחות של 20% ברשת חנויות „האיה". חפנינה שבכתר היא ללא ספק חנוכיות פרי עיצובה של האומנית אילנה היימן, העשויות מסלעי הר טיבעיים מצופים בגוונים של צבעי האדמה. מחירי החנוכיות נעים מ־49 ש"ח ועד 120 ש"ח.

מהו קארטה־דו?

„קארטה־דו" מובנו היד הריקה: דרך לוחמה, הגנה עצמית ופיתוח האישיות... המטרה הכללית בלימוד קארטה־דו היא לרכוש יכולת למצות את כל הטמון באר, לשלוט בכוחותיו... תוצאה טבעית של אימון נכון מביאה את הגוף והנפש לרמה גבוהה של שליטה מרבית... עיקרו של קארטה־הרו אינו הנצחון על היריב, אלא שליטה על עצמך, מגבלותיך, חולשותיך..." זה ציטוט מחוברת שקיבלתי לרגל 15 שנות פעילות של קארטה־דו בישראל, שנחוגו בערב הדגמה והסברה של שיאהו (זה כנראה תואר מקצועי) רוני קלוגר. באירוע נכחו ראש עיריית פתח תקוה, דב תבורי, שהיה בעבר מדריך ג'ודו ועמוס בר־חמא, נשיא הכבוד של קארטה־דו אינטרנשיונל, והודגמו „קאטות" מסוגים שונים („קאטה" היא סידרת תנועות, המרגימות קרב נגד אוייב דמיוני). בהזדמנות זו התבשרנו שרוני קלוגר, ראש קארטה־דו בישראל, שימש שופט ראשי באליפות הונגריה בקראטה, והוא הישראלי הראשון שזוכה בכבוד זה וגם הוזמן לאליפות עולם בקארטה לילדים, שבה משתתפות 22 מדינות. הוא יצא לתחרות כשופט ביחד עם 6 ילדים הלומדים את האמנות בבית ספרו. בתמונה: לימור אלוני (17), בעלת תגורה ירוקה, מתלמידותיו של שיאהו רוני, מדגימה טכניקות הגנה והתקפה לנשים.

הרבה יותר מפלסטלינה

הילדים בארה"ב מכירים אותו בשם MIRACLAY, בארץ קרא לו היצרן, חברת „אורדע" מקינוץ מלכיה, „קל וחומר". קל לטפל בו, כמעט כמו בפלסטלינה או בחימר והוא מתקשה כמו פימו, רק שלא צריך „לאפות" אותו. משווק במיגוון צבעים, אינו רעיל, אינו דליק, רק צריך לשמור בכלי אטום כי הוא מתקשה באוויר. לכן מומלץ גם לכסות את העבודה — כשאין עוסקים בה — במטלית לחה. „קל וחומר" — מבטיח היצרן — מתאים לשימוש חוזר, אבל זה סיפור שלם. לכתוש אותו לאבקה, לערבב במים, ללוש במרץ... המחיר של 300 גרם בגביע פלסטי אטום — 4.95 ש"ח.

שירותים לנכים בתחנות דלק

חברת פז מתקינה בכל תחנה חדשה שלה שירותים מיוחדים לנכים. היום יש ב־20 תחנות ברחבי הארץ שירותים שאליהם יכולים הנכים להכנס בעגלה ולעבור ממנה בעזרת ידיות־אחיזה מיוחדות. התחנות הן באזור תל־אביב והמרכז (הכפטיסטים, הקריה, ראשל"צ, סביון, סגולה, עד־הלום, מנינת השומרון ושורת קן־צבי), בירושלים (גילה, מעלה האדומים ושואבה), בחיפה וחצפון (היוגב, חררה מורח, חוסח, טירת הכרמל, כרמיאל, מעלות וקייט ונופש) ובדרום (עבדת, תל־שוקת).

זכו בתחרות עבודות לסטודנטים

בתחרות „עבודות" הסטודנטים שהוצגו במסגרת התערוכה לתיב"ס ורנבוטיקה, זכו בפרס הראשון בתחום האקדמי, אבנר שויץ מהפקולטה לארכיטקטורה. הניא שביב מהפקולטה לאווירונאוטיקה. נושא העבודה היה ציר עירוני בלב תל־אביב, והוכנה גרסית לאנליזה באמצעות אלמנטים סופיים, בשיתוף של בתי־ספר תיכוניים וזכה של פעיל סקינגר „עין שמר" ולמרת הגרסאים וזכה סוקל ...ם מאוחר קריה ביאליק בנושא ... חברת „אורסאר" בכנס תיבם ...

שוק חנוכה

שוק הדוכנויות ממכסיקו יתקיים בבית ויצו שדרות דוד המלך 38, תל־אביב. פתיחה חגיגית במוצאי שבת כ"ח כסלו תשמ"ח 19 בדצמבר 1987, בשעה 6.30 בערב וההמשך ביום ראשון, 20 בדצמבר 1987 בין השעות 10.00 עד 20.00 וביום שני, 21 בדצמבר 1987 בין השעות 9.00 בבוקר עד 15.00. זוהי הזדמנות לרכישת מוצרים יפים במחירים זולים: ★ לבוש אופנתי לכל המשפחה מהארץ ומחו"ל; ★ מתנות לחג — עבודות יד, עציצים צעצועים, קוסמטיקה ועוד; ★ ציוד הספר; ★ מוצרים לבית; ★ בית־קפה פתוח בכל שעות היום; ★ ארוחות צהרים וקל ממטבח החברות.

זמרת השאה הפרסי בישראל

הזמרת מונה, אשר היתה הביבתם של השאה הפרסי ורעייתו פארה דיבה היתה זמרת החצר של הארמון, הגיעה לארץ לסידרת הופעות במועדון „פאמי בכף" ביפו וב„פאני" בבת־ים. בזמן שהותה בפרס הצליחה מונה לרכוש 3 תווילות פאר ולצבור רכוש רב, אותו הותירה בפרס עם עליית חומייני לשלטון וברחתה משם. במשך השנים חיפשה מונה את מולה בארה"ב כשהמלכה (לשעבר) פארה דיבה מלווה את הקריירה האמנותית שלה. לארץ הגיעה לפני מספר ימים והופעותיה הראשונות זכות כבר להצלחה מסחררת. הזמרת בת ה־30 בעלת קול הסופרן, היא רווקה ומחפשת את בן־זוגה דווקא בישראל.

לא רוצים גלידה – שיאכלו מוס

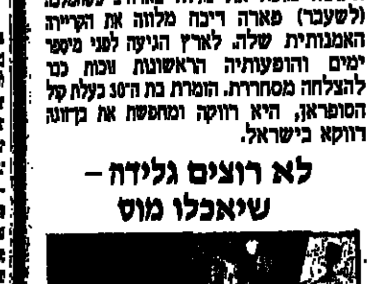

דומני כי המתקפה הרבתית של יצרני הגלידה, המתחדשת מדי חורף, עם „גלידת חורף" חדשה, רכה, חמה, נמסה וכל זה — לא הביאה לתוצאות מרשימות, מי שאכל הרבה גלידה בקיץ — ויתר על חלקו בחורף, ומי שבקיץ לא התלהב — בחורף יותר לגמרי. באיטליה אוכלים גלידה בקיץ ובחורף, כי אוהבים אותה ואולי בגלל הטעם. השנה מצאה חברת סנפרוסט פתרון חילופי גלידמוס. לסדרת גלידות לגושקה מצטרף מעדן שהוא גם גלידה וגם מוס. אם מחזיקים את הקופסה במקרר — הרי שיש בה מוס, אם מקפיאים אותו — הופכת התכולה לגלידה. רוצים אוכלים קפוא, רואים שקר — משאירים בחוץ רבע שעה ויש מוס. מירקם עדין, נוזל בכית, מיוצר ב־5 טעמים, בקופסאות של 900 גרם, תמורת 4.80 ש"ח.

חבל שהיצרן אינו מציין על האריזה ערך קלורי, אמנם החוק אינו מחייב זאת במאכלים שאינם מוגדרים כדיאטטיים, אבל הרבה סופרי קלוריות הכמהים למשהו מתוק הון מוכנים לוותר על גביע קוטג' ועריכים של אורז תמורת כפית של גלידמוס, אילו רק ידעו כמה קלוריות יש בכפית כזאת (או ב־100 גרם) ועל מה עליהם לוותר.

להחליף מדיח כלים

הידעתם שאלפי מבקרים ב„ירוד אתם ומעונו" הטורידו את אנשי „סטלה" בדרישה להחליף את מדיחי הכלים שלהם מדישים ומשוכללים יותר? אלי הגיעה הבשורה שכיום, כי החברה מתגאה למכור שהוא מקבלת לעיסקות „trade in", כל מי שרכש אי פעם מדיח כלים מדגם טסלה־מיני (פינסט) או סטלה־מידי, ומעוניין להחליש בחדש יותר, יביאו את המכשיר למשרדי החברה לבדיקה ללא תשלום. אם המכשיר ימצא תקין, יקבל בעליו זיכוי לפי מחירון החברה, תמורתו יוכל לרכוש מיד מכשיר חדש. (ולשלם את ההפרש כמובן) או לשמור על תעודת זיכוי שתוקפה שלוש שנים, פטנט טוב למי שמתכנן לבוא לשנת שבתון לחו"ל.

כתיתות מבוסמת

מבשלים כוסמת בכמות כפולה של מים, עד שתתיכה רכה ולא דביקה. מערבבים אותה עם כמות זהה של תפוחי־אדמה מבושלים ומעוכים. מוסיפים בצל קצוץ מטוגן מעט, פילפל וביצה. צרים כתיתות (שניצלים) קטנות, מגלגלים כל אחת בביצה טרופה ופירורי־לחם ומטגנים בשמן משני הצדדים. מגישים ברוטב צלי או אחר.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה 6% באחוזי בניה לשלושה קטעים ברחוב דלורינה גוש 6637 חלקה 397.
תיק בנין 0836־021

כל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל מתבקש בזה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג מטגורים למשרד עורך דין אדר בקומת קרקע לתקופה של 5 שנים, ברח' פישמן 14 תל־אביב גוש 6217 חלקה 364.
תיק בנין 014־0677/7
בקשה מס' 870870

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל מבקש זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 640775־04
פר—492

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: חברת אולמי „בת־גלי" בע"מ — לאשר בקשת בניה המהווה שימוש חורג בקומה א' מרכז קניות ושירותי תיירות לאולם שמחות — כשר בת־גלים מס' 4 חלקה 29 בגוש 10818 בת־גלים.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגיש לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר ינובייץ מהנדס העיר

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 640775־04
פר—485

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: ח.י.ב. בע"מ — לאשר הקמת בנין אחורי בן 5 קומות מעל לקומת עמודים ברח' משה שרת מס' 15 חלקה 62 בגוש 11580 קרית־חיים מזרחית.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. חריגה של 5 ס"מ מקו בנין צדדי.
2. עודף שטח בניה מעל למותר.
3. קומה חלקית נוספת מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר ינובייץ
מהנדס העיר

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה 1965 —
מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית. נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הצפון, אישרה את שינוי תכנית המתאר לאשר שינוי תכנית מתאר הנקראת:
ג/במ 4812 שינוי לתכנית מס' 1283 — שינוי יעוד לבנין צבורי, כפר ריינה.
הודעה על הפקדת ביחד עם התשריט נמסרה אליו פורסמה בילקוט הפרסומים 3398, מיום 13.11.86 עמוד 197.
שטח הקרקע הכלולים בתכנית:
גוש 17535 חלקה 8.
עיקר שינוי התכנית:
שינוי יעוד השטח מצבורי פתוח לשטח לבנין צבורי. השינוי האמור בצורה שבו נעשו המוסמכות אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מבוא העמקים שכתובתו כרמל 20/5, נצרת עלית.
כל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שמעון קלעגי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה—צפון
10.11.87

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
דימונה
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, אישרה לאשר תכנית מפורטת הנקראת: 123/03/25 — דימונה.
שינוי יעוד משטח למלאכה ומחסן לשטח מגורים.
שטח הקרקע הכלולים בתכנית: ...
הודעה על הפקדת התכנית אשר הודעה על הפקדתה פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3227 מיום 18.7.85 ...
תכנית המאושרת כצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ... וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וכל המעונין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינו,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
חמר רמת הנגב
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, אישרה שינוי תכנית מיתאר הנקראת: 100/02/16 שינוי לתכנית ...
... הודעה על הפקדת ... פורסמה בילקוט פרסומים מס' ... מיום 26.3.87 עמוד 1105 ...
וכל המעונין רשאי לעיין בה, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנינו,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח תקוה
הודעה
על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6714 חלקה 366, 365 ברח' פלדמן מס' 8־12.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב', לפי פ"ת 10/1216 ב' מותר להקים בנין דיור בן 3 קומות על עמודים והדירים על הגג 2,3520 בניה, 30 דירות.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 5 קומות על עמודים והדירים על הגג 3462.96 מ' בנייה 30 דירות (תוספת 6% הקלה).
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח תקוה
הודעה
על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6388 חלקה 164 ברח' טביב מס' 12.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב' בו מותר להקים בניין דיור בן 3 קומות על עמודים 82.5% בניה 6 דירות.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 8 קומות על עמודים 88.5% בניה 6 דירות.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

טלוויזיה

(כ) בתוכניות מיוחדות ללקויי שמיעה 08.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 תלמוד — שניים אוחזין — הא מני — מחלוקת (כ). 08.40 ספרות יסודי — מסך לספרות — עכבר העיר ועכבר הכפר (כ). 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו — ניסים ונפלאות (כ). 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — חנוכה. 11.00 חשבון ה' — השבר מהו — ציד המספרים. 11.15 צרפתית על יסודי. 11.30 גיאוגרפיה כללית — הי"ד — סין — דרויאגה של ארץ. 12.00 ספרות ד"ש — סיפור קצר מהוו 12.35 אנגלית ט'. 13.00 אנגלית י'. 13.30 הסטוריה כללית — מסעות סטרד ופרטוגל. 14.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. כריאות — הכחירה בידיך — אמור לי כשכואב. 2. ניהול משאבי אנוש — מבט על הניעה (מוטיבציה). 15.00 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה מדובב לגיל הרך. 15.20 גברת פלפלת. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות למבואות ים. 16.00 רחוב סומסום — קיפי מוצא כדור. 16.30 מכשפ'תה מכה שנית — פרק שני. 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית. 17.30 זרקורים — סדרת אנימציה בדיבוב עברי. 17.45 תהילה — הירושה. טניה, אחיינית של לירדי יורשת סכום כסף גדול, אביה מנסה להשתלט על הכסף, ומתפתח ריב משפחתי. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 עם הכוכבים עם אלן פרסונס פרוג'קט. 18.45 חידושים והמצאות (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 להיט בראש מצעד להיטים עבריים על־פי מצעדי הפזמונים של רשת ג' וגלי צה"ל, בהשתתפות קהל. מנחה: משה מורד. 20.30 סדרת תכניות חדשה — גלגלים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 לקראת שידור. 21.50 שושלת הפרק 163 אלקסיס מקבלת מכתב מג'וזף המבהר כי הוא שניסה להרגה. קלאודיה משתחררת מן הסנטוריום וחוזרת לסטיבן, השומע כי אביו תובע אפוטרופסות על בנו דני. 22.40 מבט הרוח — מגזין דו שבועי לענייני תרבות ואמנות בתכנית משולבים מוספים, ראיונות ושיחות בתחומים אחרים. מנחה: ירון לונדון. 23.30 סדרת מתח אלפרד היצ'קוק מגיש: שם המשחק — חבל לשניה. סקוט סטוורט למשטים יוצא עם זואה, אמנית צעירה, לטיול מדברי הרה אסון, לאחר שהסכים לצרף אליהם את בן דודה ריי. 23.55 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 הרפתקאות הרמורה מאיה. 19.00 אנשת גבהים. סדרה דרמטית בת חמישה פרקים שתשודר בכל יום א'. 20.00 מסע במצולות ים וחקר תת־ימי באגמי צפון ארה"ב וקנדה. 20.40 נשים בג'אז. סדרה תיעודית בת שלושה פרקים שתשודר בכל יום א'. 21.00 סוף 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר". 07.09 „בהאזנה ניגונחי". 08.00 „קונצרט בוקר". 11.57 „מנת השיר" משירי יעקב סיכמן. 12.00 „אמנים באולפן" עינת פבריקנט (מסנתרה) באך: טוקטה ברה־מג'ור; פרוקופייב: סונטה מס. 3 דביסי „השתקפויות במים"; שופן: בלדה בלה־מנול מג'ור; ליסט „ההלוכות אשכבה". 13.05 „בהאזנה ניגונחי": בליני „ארם אסף", צ'איקובסקי: סונטה אוקוס 32 לצ'לו ולפסנתר; שירים מאת מנגסיני, רכיטי, ליסט, גלינקה, צ'ייקובסקי ומאסנגה רבודאף; מרגרה לכלי־קשת ולקונטרבס. 15.00 „מוסיקה כאן ועכשיו" לאון שידלובסקי — דיוקן מוסיקלי מיצירותיו: „יאקי" „יבוא המות" רביעיה כלייקשת; חמשה קטעים לפסנתר מתוך „3 מיקטמים ותמונה". 16.00 „מוסיקה ליום ראשון" כאן מגניזקס במי־גיימול מג'ורן דוסיני: „מיטה גלידה" ברונקרו: 4 מוטטים. 18.00 „למי סירורתו לה פה סול" (ש"ח). 19.00 „מוסיקה קלסית קלה". 20.05 „אינטרלודר" — רצף מוסיקלי. 20.27 „סינת השיר". 20.30 „הקונצרט הקמרי השבועי" עם הרביעייה הישראלית לזכרו של יעקב מנוה ז"ל. 22.30 „מן המקורות": צלילי באמצע. 23.00 „מתחי יצירות"; שירים של מאהלר ומוסיקה קמרית של שנברג.

רשת א'

07.30 „רדיויקל". 08.05 „הונה" — עם בני הבדל. 09.05 „סלודיר" — שירות מידע למאזינים. 10.05 „שירשיה" — מחולות ושירים משלנו. 11.05 „מנינו בוקר" — מגישה: גרעון הוד. 12.05 „מעורב ים־תיכוני" — עם חגבי כהן. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.00 „בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 „האוניברסיטה המשודרת". 16.05 „רדיועשרה" — מגזין נוער. 17.10 „צבעי הקשת": מוזמה מעורב וגם משלנו. 18.05 „מנחת ערב" — משדר יומי לתוני דתי ומסורת. 19.05 סיכום החדשות היומית. 19.30 „שידורים לעולים. 22.05 „תמוה ועוז" — תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם. עורכת ומנחה רבקה מיכאלי יועץ לתכניה: ד"ר עמירם רביב — פסיכולוג תינוקי־קליני: „איך מציינים ימי־הולדת ומה השיבוחו".

רשת ב'

07.00 „נהבושי חוזר". 08.05 „עשים עניין" — עם גבי גורן ושלום קיסל. 09.05 „ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 „בל צבעי הדשא" — מגזין יומי. 12.10 „אלרואל" ב„בית" — עם אותר מנור. 13.05 „בחוצי היומי" — חדשות ופוזמונים. 14.05 „לראות או לא לראות" — חנן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 „בת־גנין" — הוני ומונור.

15.05 „שירים ושעורים". 15.55 „קראתי ספר" — קוראים ממליצים. 16.05 „יומן כלכלה". 16.30 „על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 17.05 „רגעי קסם". 18.05 „בעין בוחנת" — שאלות ותגובות במחלוקת — עורך ומנחה: יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.35 „עם ישראל" — מוסף לענינים יהודיים בעולם. 20.05 „שלום לכן דורי" — סיוט וברכה בשירור חי. 22.05 „בינגו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי — מנחה: אלכס סלמור. 00.15 „להאזו בחלום" — שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת בכלכלת המורח התיכון המהפכה התעשייתית שלא באה. מרצה: פרופ' גד גלבר. 06.30 „פוקחים עין". 07.07 „שבע אפס שבע" — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 „אילה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 „עשר" — שירים עבריים. 11.05 „נכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 13.05 „דו רה יומי". 13.55 „40 לאחור" — סיפור היום בתש"ח — עורך ומגיש רונן רייין. 14.05 „מגישה יומית" — עם יצחק ברנר. 15.05 „שירים לחג" — עם ארז טל. 16.05 „ארבע אחר הצהריים". 16.54 באפן מילולי — מינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל". 18.05 „שעה קלה על כלכלה". 18.45 „חמש עשרה קטנות". 18.05 „רדיו ספורט" — מגאזין ספורט. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 „עושים מיוזה" — עורך ומגיש: רונן רייין (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — כלכלת המזרח התיכון — המהפכה התעשייתית שלא באה. מרצה: פרופ' גד גלבר. 22.05 „על הרגש ועל הכיפאק" — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 „עשרים וארבע היום שהיה" — עם ירון וילנסקי. 23.55 „שיחת חצות" — עם פרופ' ברוך מורן — ראש המחלקה לאפידמיולוגיה קלינית בתל־השומר. 00.05 „ציפורי לילה" — עם שלמה ארצי. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון. 06.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 „רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 „צו — 8" — תוכנית יומית לחיילים — עם אבריל גלעד. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 „הפסקת עשר" — עם מיכל ניב. 23.05 „קול הג'אז הוה" — עורך ומגיש: רני קרמל.

רשת ג'

06.04 „בחזרה לאושר" — להיטים וותיקים. 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" — שירים עבריים. 09.05 „מה כבר תשעה" — עם אבי אתגר. 10.05 „דברים טובים" — עם שמירה אימבר. 11.05 „שבעים מי יודע" — שירי שנות השבעים. 12.05 „אהבה יומיומית" — עם יוסי סיאס. 13.05 „רק בימי חול" — עם מנחם פרי. 14.05 „לי ולך" — שיר וברכה. 14.05 „חרש, חדיש ומחודש" — עם שוש עטרי. 16.05 „הצגה יומית" — עם יקיר אביב. 18.05 „מצער הזמנים הלועזיים" — עם יגאל רביה. 21.05 „אורות עתיק" — שירים שלא נס ליחם — עם מיכל סמואלי. 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: הבטלנים מאישתר	5, 7.15, 9.40
אורלי: שגעון בחלל	3, 7.15, 9.30
בן־יהודה: אבא גנוב	4.30, 7.00, 9.30
גת: בוקר טוב בבולוניה	3.15, 6.15, 9.15
גורדון: לאבד החולים בטיחואנה	7.00, 9.30
דקל: סילבאדו	5, 7.15, 9.30
דרייב אין: מלתעות 4	7.45
חן: ריקוד מרשחת	5, 7.15, 9.30
לימור חדש: ללא מוצא	4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים	
סינמה 2: משפחת המלוכלכים	5, 7.15, 9.30
פאר: יופי של חטא	5, 7.30, 9.30
פריס: לא יכולה בלי זה	2.12, 7.15, 9.30
רב־חן:	
חן 1: מחלון חדר המיטות	5, 7.30, 9.50
חן 2: מטאל ג'אקט	5, 7.25, 9.45
חן 3: הוליווד בשחור	2, 4, 7.40, 9.45 ,11
חן 4: המכשפות	
מאיסטוויק	11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: תנות	
מעבר לפינה	11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: הבלתי משוחדים	4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: מלתעות 4	5, 7.15, 9.30
תכלת: נבי	4.30, 7.00, 9.35
לב 1: מגדל הרבורים	2, 5, 7, 10.00
לב 2: המשפחה	2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: זקוף ת'אוזן	2, 5, 8, 10.00
לב 4: טמפוסו	2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

אואזיס: הצייד	4, 6.40, 9.30
לילי: יופי של חטא	7.15, 9.30
ארמון: הבטלנים מאישתר	5, 7.30, 9.45
רב־גן:	
גן 1: מחלון חדר המיטות	5, 7.20, 9.40
גן 2: הוליווד בשחור	5, 7.20, 9.40
גן 3: האלמנה השחורה	5, 7.30, 9.40
גן 4: ללא מוצא	6.15, 9.15

ירושלים

אריסון: ריקוד מושחת	4.30, 7.15, 9.30
אורנע: הפורמת מסן־פרנסיסקו	4.30, 9.15
בית אגרון:	
השוטר מבברלי הילס	16.00
ג'ושוע אתמול והיום	20.00
החברים של אלכס	22.00
כפיר: ללא מוצא	4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: הקיסר האחרון	4.30, 7, 9.15
מיטשל: שגעון בחלל	7.00, 9.00
סמדר: זקוף ת'אוזן	7.00, 9.30
הבירה: סגור לרגל שיפוצים	
אוריון	
אור 1: מלתעות 4	4.30, 7.15, 9.15
אור 2: יופי של החטא	4.30, 7.15, 9.30
אור 3:	
פעולות נקם	4.30, 7.00, 9.00
אור 4: הבלתי משוחדים	
אור 5: הקשר הקובני	
גברים גברים	4.30, 7.00, 9.00
עדן: אבא גנוב	4.30, 7, 9.00

תיאטרון ירושלים:

מאנון + ז'אן דה פלורט	18.45, 21.45

חיפה

אורה: ריקוד מושחת	4.30, 7.00, 9.15
חן: ז'אן דה פלורט	4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא	4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: מלתעות 4	4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: הבלתי משוחדים	4.30, 7.00, 9.15
רון: אבא גנוב	4, 6.30, 9.00
אמפי: מלון לצעירים	4.30, 7.00, 9.15
אורליה: מגדל הרבורים	6.45, 9.15
קרן אור המתחדש:	
מתוך של סוכן	7.00, 9.15
פאר: הבטלנים מאישתר	5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: המשפחה	5, 7, 9.15
סטודיו: שיחות מלוכלכות	5, 7, 9.15

חולון

סבורי: מלתעות 4	5, 7.15, 9.30
מגדל: הבטלנים מאישתר	6.00, 9.00
ארמון: אבא גנוב	5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: מלתעות 4	5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: אבא גנוב	5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — תאודוריום	
א', ב', ג' — לו היית כאן	7.15, 9.30

באר־שבע

קרן: המקצוען 2	4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: אבא גנוב	5, 7.15, 9.30
היכל 2: ללא מוצא	5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: ריקוד מושחת	7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות: מי הנערה הזו	9.00

גבעתיים

חדר: הבלתי משוחדים	7.15, 9.30

ראשון־לציון

רנה 1: אבא גנוב	7.30, 9.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 13.12
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
מירלה אפרת –
בתיאטרון באר־שבע: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים, הנביאים 3

חולון
אהרון – הופיין 52
קופ"ח עין יהב

ירושלים
ירושלים – יפו 212

נתניה
קופ"ח מאוחדת – הרב קוק 13

פתח־תקוה
הירקון – שטמפפר 24

רמת־גן
קופ"ח כללית – המיתר 25

תל־אביב
נצח ישראל – נצח ישראל 11
ארלוזורוב – ארלוזורוב 76

חיפה
יבנה – אבן סינא 76

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244, חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - פנימית, נשים, אורטופדיה
הדסה ע"כ - ילדים, עיניים א.א.ג.
ביקור חולים - כירורגית

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בי 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-15.00
טלפונים: 433300־03, 433500־03

„יד ביד" - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 243858־02
ת"א - 226017 (24 שעות)
חיפה - 229488־04 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 922222־04

„קו פתוח" להורים במצוקה
בימי ב' רביעי - טל. 282782.

„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 231680־03 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ב', טל' 523566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריינגנוף מנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 285822־03.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 32432־052 בימים א'–ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 227171־02.
ער"ן תל־אביב — טל' 5461111־03.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 261113־03.
ער"ן חיפה — טל' 672222־04.
ער"ן באר־שבע — טל' 418111־057.
ער"ן נתניה — טל' 35318־053.

סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים הדופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111־03. לוד, רמלה — 101, טל' 221022־08. עפולה — טלפון 93334־065. טבעון — 101. טלפון נהריה — 951401־04. בת־ים — טל' 823333־04. באר־שבע — טל' 74767־057, 5511111. פתח־תקוה בגוש דן, טל' 330848־03.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 13.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.15, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35

הרכבה תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

כנסיית סנט־פול בי־ם הוצתה שוב; 2 חשודים נעצרו ושוחררו

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

כנסיית סנט־פול שברחוב שבטי ישראל בירושלים הוצתה שוב ביום ו' לפנות בוקר, לאחר נסיון הצתה שהיה בה לפני כשבועיים.

אלמונים חדרו באישון לילה לבניין, הריק בדרך כלל מיושביו, והדליקו את חלקי העץ שבו. האש פשטה מסביב וכבאי ירושלים שחשו למקום כיבו את הלהבות.

אנשי הכנסייה ציינו, כי היו כבר הטרדות בעבר על־ידי גורמים חרדיים קיצוניים, אולם הנזק הפעם כבד במיוחד.

המשטרה עצרה ביום ו' שני חשודים והם שוחררו בתום חקירתם. אחד החשודים נעצר לפני כשבועיים כחשוד בהצתה הקודמת ושוחרר.

גורמים בכירים בעיריית ירושלים הביעו דאגה מריבוי התקריות סביב כנסיה זו והעלולות להכפיש את דמותה של ירושלים ולפגוע באמינותה כעיר השומרת על חופש הדת. ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, שגינה אתמול את המעשה, הבטיח לכמרים לסייע במלאכת השיקום.

המר מגנה ההצתה

השר לענייני דתות, זבולון המר, גינה אתמול בחריפות רבה את הצתת כנסיית סנט־פול בירושלים. השר המר אמר, כי העם היהודי, יותר מכל אומה אחרת, נפגע בעבר מהצתות ומפגיעות בבתי־כנסת ומקומות קדושים, ולפיכך הוא רגיש מאוד לכל פגיעה מסוג זה.

השר המר הביע את אמונתו שמדינת ישראל תגן על בטחונם של כל המקומות הקדושים ובתי התפילה של כל הדתות והאמונות. כן הביע תקווה כי המשטרה תגלה במהרה את האחראים למעשה.

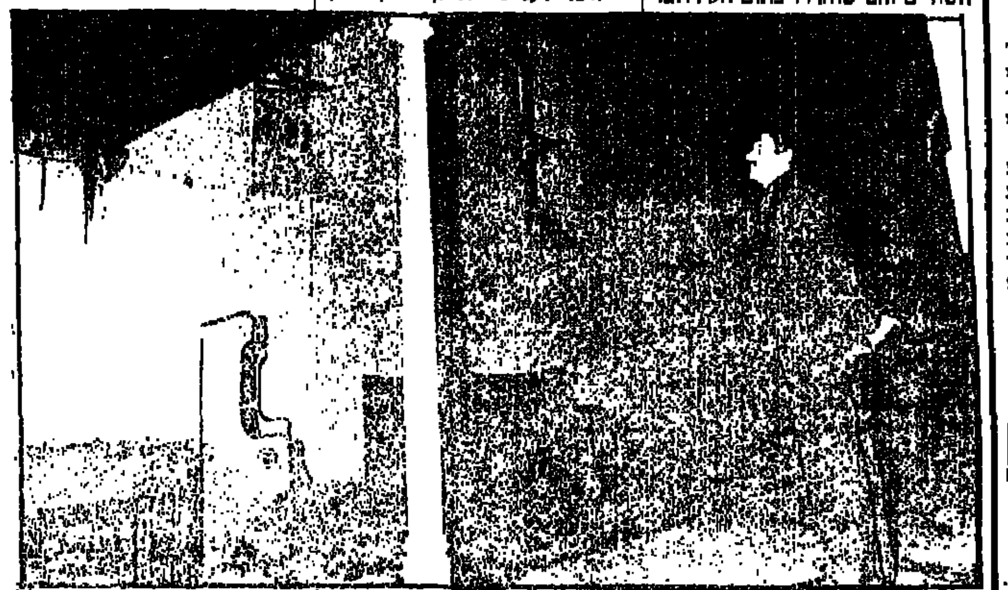

כנסיית סנט־פול לאחר ההצתה (צילום: רחמים ישראלי)

טלקס

● פרופ' דורון מתפטר מראשות קופ"ח

יו"ר הנהלת קופת־חולים, פרופ' חיים דורון, הודיע בסוף השבוע כי לא יגיש את מועמדותו לתפקיד בוועידת קופ"ח שתיערך במאי 1988.

„מזה זמן רב שקלתי לסיים את כהונתי כיו"ר ההנהלה המרכזית של קופ"ח וראיתי במועד השלמת 35 שנות עבודה במוסד – שנת 1988 – תאריך נאות לכך", מסר פרופ' דורון. **יוסף שמי**

● צעירי „העבודה" בחיפה תומכים בפירוז הרצועה

צוות התגובות של המשמרת הצעירה במפלגת העבודה במחוז חיפה מחזק את ידי ממלא מקום ראש־הממשלה, שמעון פרס, בהצעתו לפרז את רצועת עזה, כדי למנוע הפרת האיזון הדמוגרפי, אשר יגיע לדברי הצוות לשיאו, ביום בו ננפיק תעודות זיהוי ישראליות לתושבי הרצועה.

בהודעה שפרסם צוות התגובות הוא מתריע מפני „השאננות שבהנצחת השלטון הקיים על 650 אלף תושבים המיושבים בצפיפות של 300 קמ"ר". צוות התגובות מדגיש את הצורך במציאת פתרון דחוף המדבר על פירוז רצועת עזה כחלק מהסדר כולל על עתיד השטחים. **קובי מנדל**

● חברי עיריית ירושלים ביקרו במחנה „גיבור"

משלחת רמת־דרג של עיריית ירושלים, בראשותו של מ"מ ראש העיר אברהם כחילה, ביקרה בסוף השבוע במחנה „גיבור" של חטיבת הנח"ל ששישה מחייליה נהרגו בליל הגלשנים.

המשלחת ביקרה גם אצל הפ־צועים בבית־החולים רמב"ם בחי־פה ובבית־החולים בצפת והביאה להם ספרים ומדליות עם סמל איחוד ירושלים.

חברי המשלחת, אברהם כחילה, איתן מלניק, אברהם טובול וחיים קורן נפגשו עם ראש עיריית קריית־שמונה שהתלונן בפניהם על אדישות הדרג המדיני כלפי תושבי אצבע הגליל. **בצלאל עמיקם**

פרופ' בית־הלחמי: לישראל ודרום־אפריקה ברית אחים

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

יום עיון בנושא זכויות האדם, שהוקדש למאבק נגד האפרטהייד, התקיים אתמול ב„צוותא" תל־אביב ביוזמת הוועד „ישראלים נגד האפרטהייד".

בסרט הווידיאו „עדות לאפרטהייד" יכלו הצופים באולם לראות את הקשר הישראלי בדרום־אפריקה: חיילים לבנים נושאים את הנשק התקני של צבא דרום־אפריקה, „הגליל". בסצינה מסויימת נראה „עוזי" בידי איש ביטחון לבן המכה מפגינים שחורים ועל ראשי החיילים הלבנים קסדות מתוצרת קיבוץ משמר־העמק.

ד"ר אלגזי מהלוגה לזכויות האזרח תיאר את היסודות המשפטיים של האפרטהייד ואת שיטות החקירה והעינויים בדרום־אפריקה.

ההיסטוריון פול ליפץ, שהוא עצמו יליד זימבבואה, תיאר את נקודת ראותם של הלבנים בקונפליקט הדמים בדרום־אפריקה. לדעתו המצב מביא להקצנת עמדות שני הצדדים, כאשר אין רואים באופק מנהיגים לבנים או שחורים שיכולים להביא לפיוס בין שני המחנות.

פרופ' בנימין בית־הלחמי מאוניברסיטת חיפה, אשר הוציא לאחרונה ספר בשם „הקשר הישראלי", העוסק בתחום התמחותו – קשרי הנשק והסיוע הצבאי של ישראל לארצות שונות – תיאר את קשריה של ישראל עם דרום־אפריקה כברית אחים יותר מאשר קשרים המבוססים על אינטרסים כלכליים או פוליטיים.

הוא תיאר את ההיסטוריה של הקשר המתהדק בין שתי המדינות, החל משיתוף הפעולה הגרעיני, שראשיתו משלוח האורניום מדרום־אפריקה לישראל ב־1955, ועד לפרוייקטים משותפים בתחום הביטחון, כמו הקמת מפעלים לייצור רובי „גליל" ו„עוזי" ומטוסי „כפיר" בדרום אפריקה, ופרוייקטים בתחום הגרעין.

לדברי בית־הלחמי, שיתוף הפעולה לא הופסק גם לאחר פירסום החלטת הישראלית להצטרף לסנקציות הכלכליות נגד דרום־אפריקה.

המשתתפים בכנס חתמו על עצומה הקוראת למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר לשנות את שמו של הבניין בו שוכנת שגרירות דרום אפריקה בתל־אביב, המכונה „בית יכין", כשמו של המפעל ההסתדרותי, לבית נלסון מנדלה, לוחם זכויות השחורים בדרום־אפריקה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

רחוב וולפסון 10 פתח־תקוה, טל. 902051

הודעה לפי סעיף 149 לחוק

ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לדיון הועדה בקשות ל: „שמוש חורג", „הקלה" ו„תשריט חלוקת קרקע בסטיה מתכנית" כמפורט להלן: —

ישוב	חלקה	גוש	רחוב	מס'	שם המבקש	תיק מס'	מהות הבקשה
גני תקוה	268	6720			אריה קובליץ	770/18	הקלה בשטח כיסוי הקרקע + הקלה בשטח מבנה עזר
גני תקוה	232	6720	זאב		הלפאלפה מימון	1148/18	הקלה בשטח הבניה עד 6% בשטח כיסוי קרקע
גני תקוה	314	6720	סמטת גבעון		ארמון רביע	1113/18 א'	הקלה בשטח כיסוי הקרקע בשטח הבניה עד 6%
באר יעקב	114/100	3831			אלפרד חסון	1041/22	הקלה בשטח בניה עד 6%
גבעת שמואל	108	6189	לוחמי־הגטאות	11	לוי שבתאי	259/94	ניצול שטח בניה של יחידות דיור ליחידה אחת
בית דגן	67/100	6075	כצנלסון		מלכה ומרדכי דחן	603/21 א'	הקלה בקו בנין צד עד 10%
באר יעקב		3831	הגפן		בצלאל יצחק	1058/22	הקלה במס' הקומות ושטח בניה עד 6%
נוה מונוסון	122	6504	השנהב	25	ברנס ויקטור	508/139	ניצול שטח תכסית הקרקע על חשבון יח"ד שניה
באר יעקב	1/32	4351	נוה דורון		בנימין פרידר	1089/22	ניצול שטח תכסית הקרקע ע"ח יחידת דיור של הקשיש
סביון	219	6723	סמטת חרמש	4	מור	433/148	הקלה בשטח הבניה עד 6% וקו בנין צד ואחורי עד 10%
גני תקוה	129	6720	הגולן	25	אברהם משרקי	373/18	הקלה במספר הקומות
באר יעקב	37	3832	עוזיאל		נעים עמרם	1080/22	הקלה בקו בנין צד עד 10% וניצול שטח כיסוי הקרקע ושטח הבניה על חשבון יחידת דיור השניה
באר יעקב	5	4245	צהל		אלימלך	1081/22 א'	הקלה במספר הקומות
באר יעקב	5	3875			אשר והרס חביב	1045/22	הקלה במספר הקומות ובשטח הבניה

כל המעונין אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם יוכלו לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

י. ויסמונסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – „המרכז"

בפלילים

צוערים תפסו 461 סוליות חשיש בנגב

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

חמישה אבוכים מלאי חשיש נתפסו בסוף השבוע לראשונה בנגב, לאחר שעד כה התגלו אבוכים כאלה רק באיזור הים.

ביום שישי לפנות בוקר הבחינו צוערים שעסקו בניווטים באיזור יתיר בחמישה אבוכים מוסתרים בשטח. בבדיקה התברר כי האבוכים מלאים חשיש.

לאחר זמן קצר הבחינו החיילים בשני אנשים יורדים מטנדר ומתקרבים לעבר האבוכים. הם קראו להם לעצור, אולם השניים נמלטו. הצוערים ירו באוויר מעל הטנדר הבורח, אך הנהג לא עצר והסתלק במהירות מהמקום.

האבוכים הכילו 461 סוליות חשיש, ששווים כ־160 אלף ש"ח.

דובר משטרת מרחב הנגב, משאל עידן, אמר, כי זו הפעם הראשונה שאבוכים נתפסים במרחק כה רב מן הים, וכי כנראה הוברחו דרך חוף עזה.

רימון־יד נזרק למועדון „סנוקר" בטירת הכרמל

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

רימון־יד נזרק ביום שישי בלילה למועדון „סנוקר" בטירת הכרמל, לא היו נפגעים ונגרם נזק קל.

שני צעירים תושבי המקום נעצרו כחשודים בהשלכת הרימון לעבר המועדון במסגרת חיסול חשבונות בין עבריינים על רקע המאבק על השליטה בתחנת טלוויזיה בכבלים.

ביום שישי בבוקר הוארך בבית־המשפט השלום בחיפה מעצרו של פנחס (פיקו) פרידה בן 33 מטירת הכרמל החשוד בסחיטה מבעל תחנה פיראטית, אבנר הרשקו.

שני אחים, שלמה ושמעון פניכלוב, החשודים בהצתת מכוניתו של הרשקו, שוחררו ביום שישי בערבות על סך 3000 שקל כל אחד.

בפרשה זו עצורים ל־8 ימים האחים אליהו וזקי אלבז, החשודים בהנהגת החבורה.

המדובר בנסיון להשתלט על תחנת טלוויזיה פיראטית בכבלים בעלת 800 מנויים המגלגלת מחזור כספים של כ־160 אלף ש"ח בשנה. לטענת המשטרה: סחטו עד כה העבריינים מבעל התחנה כ־40 אלף דולר ושתי מכוניות.

חשוד בדקירת שחקן הכדורסל מגבעת השלושה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

נער בן 15 מפרדס־כץ נעצר ביום שישי על־ידי שוטרי מרחב דן כחשוד בדקירת ינון סטוכר, שחקן קבוצת הנערים בכדורסל של הפועל גבעת־השלושה, בשבוע שעבר. החשוד שוחרר לאחר שנחקר בערבות הוריו.

משטרת פתח־תקווה עצרה בסוף השבוע נער נוסף בן 16 מפרדס־כץ החשוד בנעיצת סיגריה בוערת בצווארו של נער אחר משחקני הקבוצה.

ינון סטוכר מגבעת־השלושה נדקר בשבוע שעבר בעת שבא עם קבוצתו למשחק כדורסל בבני־ברק. הנערים טעו באיתור המגרש והגיעו למתנ"ס פרדס־כץ, שם פגשו בקבוצת נערים. כשביקשו נערי גבעת־השלושה לברר היכן נמצא המגרש תקפו אותם נערי המתנ"ס ואחד מהם דקר את ינון סטוכר שנזקק לטיפול.

מאמן מכבי חיפה יתנצל בפני אוהד שכינה גנגסטר

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מאמן קבוצת הכדורגל של מכבי חיפה לשעבר, שלמה שרף, יתרום 2500 שקלים לאיל"ן ויפרסם התנצלות בפני אוהד קבוצת מכבי חיפה יהודה אבוטבול, שכינה אותו בראיון לעיתונות „גנגסטר מסוכן לספורט וטומאה שצריך לגנותה".

האוהד יהודה אבוטבול הגיש קובלנה פלילית פרטית לבית־משפט בחיפה באמצעות עו"ד ונסי ליבנה נגד המאמן ובה טען, כי מאז פרסום הראיון עם שרף הוטרדו הוא וילדיו.

המאמן שלמה שרף, שיוצג על־ידי עו"ד ירון זינגר, אמר בפני השופט סלים ג'ובראן, כי הוא מצטער על הפירסום ויתרום 2500 שקלים לאיל"ן במיצוי למעשה.

ההגנה במשפט חתואל: אלקיים שיקר פעמיים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

הסניגוריה במשפטם של אלוף הארץ בסיף יצחק חתואל וידידתו יפה איבגי סיימה ביום שישי את טיעוניה בפני השופט דוד גרשון.

בסיכומים טוענים עורכי־הדין דוד יפתח ומשה מרוז, כי העד המרכזי בפרשה, דוד אלקיים, הינו שקרן, כפי שקבעה לדבריהם התביעה, עו"ד רונית ויינריב. הם מבקשים מבית־המשפט להתייחס לכל מכלול הדברים והעדויות שמסר אלקיים כאל שקר אחד גדול ולא להאמין לשתי הגירסאות הסותרות שמסר בבית־המשפט, זו המפלילה את יצחק חתואל ויפה איבגי וזו המנקה אותם מכל חשד.

כזכור, העיד דוד אלקיים מטעם התביעה וסיפר על קשר יבוא ההרואין מצרפת שהיה לו עם יצחק חתואל ויפה איבגי. במועד מאוחר יותר חזר בו לפתע העד מעדותו והכחיש את כל אשר סיפר בתחילה.

התובעת רונית ויינריב טענה בסיכומיה כי דוד אלקיים לא שיקר בעדותו הראשונה וכי חזר בו מעדותו כתוצאה מאיומים שקיבל בתא המעצר המשטרתי.

אלקיים מרצה עונש של חמש שנות מאסר בפרשה זו.

למיקי שחר ולמשפחה

אתכם באבלכם במות

האם

בית געתון

מסך ראשון

באלט מיאמי — עתידו לפניו

„באלט מיאמי", שהגיע לביקור בישראל והופיע בהיכל התרבות בתל־אביב בתוכנית שכולה יצירות מאת ג'ורג' באלאנשין, היא להקה צעירה ומבטיחה וכה לא מעט רקדנים טובים. בין אלה מרסיה דוקסון המוכרת לנו מהיותה בעבר רקדנית „הבאלט הישראלי", יאן פיקאריס, שהיה „אפולו" בבאלט בשם זה, ואיליאנה לופז, שהצטיינה ב„מחול לשניים" לצלילי צ'ייקובסקי.

היצירה השלימה ביותר בתוכנית זו של באלאנשין, „קונצ'רטו בארוקו", סבלה ממתח עצבים מופרז של הרקדנים, כנראה בשל העובדה שזהו מופע ראשון בסיורם בארץ חדשה, וזה חבל, אבל יש להניח כי יתוקן בהמשך, כי ככל שהערב נמשך הטיבו הרקדנים לנוע והגיעו ב„מחול לעשרה" לתנועה משוחררת ונאה מאוד.

בעצם עושה הרכב התוכנית עוול לבאלאנשין. כי המחול המסיים ה„מחול לשניים" הן יצירות בלתי אופייניות לו, השייכות לבאלט הישן של המאה הקודמת, וגם „אפולו והמוזות", יצירתו הראשונה מתור להקתו של דיאגילב, לא היתה חביבה על יוצרה בסוף ימיו בגלל ה„פרחוניות" של הנושא, וחבל שהוא ביטל את הסצינה הפותחת מלידתו של האל, היוצא מתוך חיתול לבן, ארוך.

וכך נותר, בעצם, רק ה„קונצ'רטו" (י.ס. באך) כמאפיין את באלאנשין במיטבו וזה חבל.

הסולנים הגברים בערב זה (ג. דה לוס הרוס, פראנקלין גאמרו ודוד פלמר, שגם הוא התאמץ יותר על המידה), נפלו בהרבה מהרקדניות שרקדו איתם. בין הגברים רק פיקאריס היה באמת מעניין ומרתק על הבמה, אם כי לעיתים היה כאילו שקוע בעצמו והתעלם מהרקדניות ... המחות שסביבו.

ניכרת היטב העבודה הרצינית שהושקעה בלהקה, שעתידה לפניה.

גיורא מנור

המרצים באוניברסיטאות פותחים היום בשביתה

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

היום ב־15.00 יפסיקו המרצים באוניברסיטאות את עבודתם. הם יעשו זאת ... על כך שעד היום לא חידש ועד ראשי האוניברסיטאות את הסכם ... עם הסגל האקדמי. נוכח המצב הכספי הקשה על המוסדות כבולות ... ראשי האוניברסיטאות ואין הם יכולים „לערכן" את השכר, קרי — ...

... התאחדות הסטודנטים אימצה ביום ו' את הצעת החוק הפרטית של ... אמירה סרטני (מפ"ם), בדבר קביעת שכר לימוד של 700 דולר לשנה ... 1350 כיום.

... אימצה נשיאות הסטודנטים את הצעת יו"ר מועצת הסטודנטים של ... הטכניון חיפה, שמאל בן־נפתלי, חבר קיבוץ עין החורש. הסטודנטים ... לא החליטו אם ישתתפו בוועדת קוברסקי לקביעת שכר לימוד לחמש ... הבאות.

... הסטודנטים מתכננים מאבק ציבורי נגד ועד ראשי האוניברסיטאות, משום ... לדבריהם, הגורם המרכזי בפועל להעלאת שכר הלימוד.

כנס חירום למניעת סגירת מפעל „סולתם"

מאת קובי מנדל, ושלמה גלזר, כתבי „על המשמר"

... ומועצות פועלים מאיזור הצפון יתכנסו הבוקר לכינוס חירום ... „סולתם" שביוקנעם לנוכח סכנת הסגירה המאיימת על המפעל. ... יעאר אמורים כל עובדי המפעל, שחלקם נמצאים בהשתלמויות ... וכחופשות, לשוב לעבודה מלאה, אולם לפי שעה אין בידי המפעל ... ייצור שתוכל לספק תעסוקה מלאה לכלל ציבור העובדים.

... מועצת פועלי יוקנעם ... טולדנו מסר לכתבנו כי עד עתה לא ... הנהלת המפעל על כל תפנית חיובית במצב התעסוקה בעתיד. ... מסתכמת כיום האבטלה בעיירה יוקנעם בכ־12 אחוזים. לפני ... פורסם כי מפעל סולתם זכה בהזמנת יצוא למערב גרמניה בהיקף ... מיליון דולרים. בתגובה מסר מנכ"ל „סולתם" ד"ר אלעזר ברק כי ... הזמנה בהיקף של כ־20 מליון דולרים בלבד למשך שלוש השנים ... הזמנה זו יש בה כדי לסייע למפעל. במצבו הנוכחי, אולם אינה מבשרת ... יציאתו מהמשבר.

... הבנקים הפחיתו את ריבית החובה

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

... הבנקים הצטרפו לבנק המזרחי ומפחיתים החל מהיום את ריבית החובה ... משה מ־1.5 אחוזים ל־1.25 אחוזים לחודש (15 אחוז לשנה). בכך תחזור ... ההובה לרמתה הקודמת.

... ההחלטה התקבלה בהנהלות הבנקים ביום ששי, לאחר שריבית הזכות על ... השקליים המשיכה לרדת ועל פקדונות ג'אמבו שילמו הבנקים בסוף ... ריבית של 15 עד 16 אחוז לשנה.

... במערכת הבנקאית יש עתה עודפי נזילות גדולים מאוד ומעריכים כי ... לעבור ללא זעזועים את ספיגת תשלומי המע"מ החודשיים באמצע ...

... זאת, ציינו בסוף השבוע גורמים בנקאיים, כי ההחלטה על הפחתת ... החובה באה למרות שעלות גיוס המקורות על־ידי הבנקים עדיין לא ... לרמה סבירה. מנכ"ל בנק הפועלים, עמירם סיוון, שנמנה עם אלה ... ביקורת חריפה ביותר על מדיניות בנק־ישראל, אמר כי יש למצוא ... שיטה מוניטרית שתבטיח שערי ריבית יציבים. הוא הזהיר כי המשך ... השיטה החדשה, יחד עם מכרזי האשראי, עלול להוסיף ולגרום ... לא רצויות בשיעורי הריבית.

הרב שך הורה להסיר מודעות נאצה נגד שילה

מאת דורית גפן, כתבת „על המשמר"

... שישי אחר הצהריים הדביקו אנשים, כנראה מנטורי קרתא, מודעות ... נגד הארכיאולוג יגאל שילה ז"ל ברחובות הראשיים של בני־ברק. ... קראו זאת הודיעו על כך לרב הקשיש אליעזר שך ושאלו אותו האם ... אותם ולקחת מהם את המודעות או להוריד את המודעות מן הקירות. ... שך שקרא את תוכן המודעה הגיב בתדהמה באומרו: „יורדים לחיינו ... רשעים ורשעים, שבמעשיהם אינם מביאים שום תועלת ליהדות, אלא ... את כל ציבור שומרי תורה לחינם. יש להם דין של רודף".

... שך נתן רשות רק לאברכים ללכת ולהוריד את כל המודעות והללו ... בארבעה כלי רכב והסירו את המודעות מקירות הבתים. תוך כדי ... ברחובות פוזרו מודעות קטנות, ואספו גם אותן. נודע כי עם כניסת ... כבר לא נראו המודעות הללו.

לפי מיטב המסורת של חרות „כן, לשבור"

במכות, זריקת עציצים ושבירת רמקולים ננעל הקונגרס הציוני

הוחלט על שוויון זכויות לכל הזרמים ביהדות והנהלה בת 51 חברים בניגוד להצעת הליכוד ● הוכשלה הצעת דיניץ לקבל הצהרה מדינית· מתונה והקונגרס הסתיים ללא הצהרה מדינית

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

הקונגרס הציוני הל"א ננעל ביום שישי בבוקר, אחרי ליל שימורים בבנייני האומה, בצעקות, מכות, שבירת רמקולים, זריקת עציצים וקריאות בוז מצד צירי „חירות" לפי מיטב המסורת „כן, לשבור".

קריאותיו הנרגשות של מתתיהו דרובלס מן הבמה לעבר חבריו באולם „לשמוע בסבלנות דעות של הזולת (הכוונה לדברי ניסים זווילי) גם אם לא מסכימים להם" — לא הועילו. האלימות שלטה בכיפה. הם קפצו על הבמה ושברו את הרמקול של יו"ר הנשיאות, רות פופקין, כאשר זו הודיעה שיש רוב להצעה על הנהלה בת 51 חברים, לעומת הצעת הליכוד, 36 חברים.

הצבעה מרתונית

רוב ההחלטות נתקבלו בהצבעה מרתונית. החלטה הקוראת לתת שוויון זכויות מלא לכל זרמי היהדות עם כל המסקנות המשתמ־עות ממנה נתקבלה אחרי שלוש הצבעות ב־291 קולות של העודה, מפ"ם, הרפורמים, הקונסרבטיבים והקונפדרציה נגד 271 קולות המזרחי והליכוד ותומכיהם. כמו־כן הוחלט שכל ההחלטות המדיניות והאחרות שלא הגיעו להצבעה במליאה יידונו בוועד הפועל הציוני, שיתכנס בחודש מאי בירושלים.

הצעתו של יו"ר התנועה הציונית, שמחה דיניץ, לקבל הצהרה מדינית מתונה שתאחד את כל הבית ותאפשר לסיים את הקונגרס בכבוד, הוכשלה על־ידי ח"כ בן־אלישר שניסה „לספר את ההצהרה המדינית לפי רוח ממשלת האחדות הלאומית". ההצגה חזרה על עצמה: שוב צעקות בוז, התפרצויות וכו'. שמחה דיניץ הודיע שהוא מוריד את הצעתו בציינו שהקונגרס הזה יסתיים ללא הצהרה מדינית כמקובל ועזב את האולם.

יחיאל לקס, יו"ר תנועת העבודה הציונית ויו"ר הוועדה המתמדת, תפס מנהיגות. חרף הצעקות וההתקוטטויות על הבמה הוא קרא את שמות חברי ההנהלה המצומצמת שהוסכם עליהם בוועדה המתמדת, לרבות חברי הליכוד, וכן את שמות חברי הוועד הפועל הציוני שהוסכם עליהם בוועדה המתמדת, כאשר רוב צירי הקונגרס מצביעים בעד ההצעות ואילו חברי הליכוד מנסים לטרפד את ההצבעה בקריאות בוז וצעקות מחרישות אוזניים.

יו"ר הנשיאות, רות פופקין, הכריזה על נעילת הקונגרס והודיעה על ישיבת הוועד הפועל הציוני המתכנס באולם סמוך.

דרובלס: ראש אחד להתיישבות — בתנאי שיהיה זה אני

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

„התיישבות מעבר לקו הירוק לא תצא מידינו", במלים פסקניות אלה השיב מתי דרובלס, עד כה ראש מחלקת ההתיישבות בסוכנות היהודית מטעם הליכוד ומי שכיהן לצידו של נסים זווילי (העבודה), לשאלת כתבנו בדבר האפשרות כי תיק ההתיישבות יוצא מידי הליכוד.

מועמדותו של מתי דרובלס, שהיתה אחת מאבני הנגף של הדיונים בקונגרס הציוני, עדיין עומדת על הפרק מבחינת הליכוד, ועשויה להיות המכשול העיקרי בהרכבת ההנהלה החדשה של הסוכנות.

המועמדות לתפקיד הגזברות חייבת לקבל את הסכמתו של חבר הנאמנים האמריקני, כאשר חלק מאנשיו כבר הודיעו על התנגדותם למינוי האמור. לטענת מתי דרובלס, הרקע להתנגדות – שאינה ודאית לדבריו – אינה על רקע עמדתו הקיצונית בנושא התיישבות מעבר לקו הירוק. „הבעיה העיקרית שיכולה להביא להתנגדות שלהם היא השפה האנגלית שלא שגורה בפי. האנגלית חשובה לגזברות, אך לא יכולה להיות קובעת ואי־אפשר לעשות ממנה אידיאליזציה". לטענת דרובלס הוא „יכול להיות גזבר לא פחות טוב מגזברים אחרים".

בהתייחסו לנושא מחלקת ההתיישבות, אליה הוא עשוי לחזור אם לא יתמנה לגזבר, טען דרובלס שגם לדעתו – כדעת זווילי – המחלקה חייבת להיות בעלת ראש אחד, אבל „בתנאי שזה אהיה אני". „אנחנו הקימונו את ההתיישבות מעבר לקו הירוק" – טען דרובלס – „וזו חייבת להמשיך להיות בידינו כדי שתמשיך להתפתח".

קצין משטרה הוכה ושמונה חרדים נעצרו בהפגנות השבת בירושלים

מעצרים בהפגנות השבת בירושלים (צילום: רחמים ישראלי)

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר", וסוכנות עתי"ם

קצין משטרה הוכה ונזקק לטיפול רפואי ו־8 חרדים נעצרו במהלך התפרעות מפגינים ברחוב בר־אילן בירושלים אתמול אחה"צ כאשר המשטרה השת־משה בגז מדמיע וסילוני מים לפיזור המפגינים.

מאבקם של החרדים לסגירת רחוב בר־אילן עורק התחבורה ראשי המקשר את שכונותיה הצפוניות של ירושלים עם מערב העיר, נמשך אתמול, זה החודש השני ברציפות.

סמוך לשעה 3 אחה"צ החלו כמה עשרות חרדים להתקהל לאורך רחוב בר אילן. החרדים צעקו „שאבעס" לעבר כלי הרכב שנסעו בכביש ומאוחר יותר החלו ליידות אבנים על הכביש ועל המכוניות ואף ניסו לחסום את התנועה בעגלות אשפה. במהלך ההתפרעויות תקף אחד החרדים קצין משטרה שנכח במקום. קצין המשטרה שנפצע בחזהו הועבר לתחנת מר"א בירושלים ושוחרר לאחר טיפול רפואי.

כוחות המשטרה פיזרו את החרדים בגז מדמיע ובאמצעות מכונית להתזת מים ועצרו 8 חרדים החשודים בהתפרעויות וביניהם גם החשוד בתקיפת קצין המשטרה.

בליל שבת נערכה הפגנה קטנה של נציגי הסיעות החרדיות ליד בתי הקולנוע הפתוחים במרכז העיר. ההפגנה עברה ללא התערבות משטרתית.

אל בתי הקולנוע המקרינים סרטים בלילות שבת נוסף גם קולנוע „סמדר" שבדרום העיר.

נכונותה של מועצת פועלי ירושלים לפתוח את שעריו של אולם „תל־אור" שם הבטיחו ערב „רעיונות" בהשתתפות אישים ממפלגת העבודה, נשארה בינתיים על הנייר. המארגנים הודיעו כי נבצר מהם, עקב עבודות שיפוצים, לקיים את האירוע.

אגודה לידידות בין ערביי ישראל לארה"ב נוסדה בנצרת

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

במעמד חגיגי הוכרז אתמול בנצרת על הקמתה של „האגודה לידידות ערביי ישראל־ארה"ב". בכנס היסוד לקחו חלק קונסול ההסברה והנספח המסחרי משגרירות ארה"ב בישראל ואישי ציבור ערביים. האגודה תהיה על־מפלגתית ואי־פוליטית.

מייסדי האגודה הבהירו, שמטרות האגודה לפעול להידוק קשרי הידי־דות בין ערביי ישראל לבין העם האמריקני ומוסדותיו הרשמיים. האגודה — כך נאמר במסמך היסוד — תפעל להשגת שלום צודק וכו־קיימא באיזור בפרט ובעולם בכלל ולמען מימוש הזכויות הצודקות לכל העמים, לשיוויון ונגד הגזענות והאפליה על צורותיה השונות. כן נאמר שהאגודה תפעל לארגון מפגשים וביקורים הדדיים בין חוגים אמריקניים וערביים מישראל ולהי־דוק קשרי המסחר ועידוד משקיעים אמריקנים להשקיע בישובים הער־ביים בישראל.

האגודה תדאג לגיוס מילגות לסטודנטים ערביים מישראל להשלמת לימודיהם בארה"ב. כן תדאג האגודה להקמת מרכזי תרבות קהילתיים בישובים הערביים.

כתבנו מוסר שלהקמתה של „אגודת הידידות ערביי ישראל־ארה"ב" קדמו גישושים ובדיקות בשטח. במסגרת גישושים אלה קיימו היוזמים פגישות ושיחות הבהרה עם הסגל הבכיר בשגרירות ארה"ב בישראל.

אנשי שגרירות ארה"ב הביעו תמיכה ברעיון וקונסול ההסברה בשגרירות האמריקנית קיים מספר ביקורים ופגישות עם אנשי ציבור ערביים.

מחר אמורים חברי האגודה לקיים פגישת עבודה ראשונה עם שגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג.

כיוון חשיבה חדש

כתבנו מציין, שלא בכדי בחרו מייסדי „אגודת הידידות ערביי ישראל־ארה"ב" להכריז על הקמתה מיד אחרי סיום ועידת הפיסגה רייגן־גורבצ'וב. נראה, שהמייסדים בחרו בעיתוי זה כדי להקשות על רק"ח לצאת במיתקפה נגד האגודה ומטרותיה ולמנוע בעדה מלהעליל עליהם עלילות שונא שלא היו ולא נבראו.

היוזמה להקמתה של האגודה מלמדת על כיוון חשיבה חדש בקרב ערביי ישראל כשהמטרה היא להוכיח לשלטונות בישראל שפניהם של ערביי ישראל לקשור דווקא קשרי ידידות עם המעצמה הידי־דותית ביותר לישראל.